

Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu

Raport Polska 2020

#MobilityWeek

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

Europejski
Tydzień
Zrównoważonego
Transportu

Raport Polska 2020

#MobilityWeek

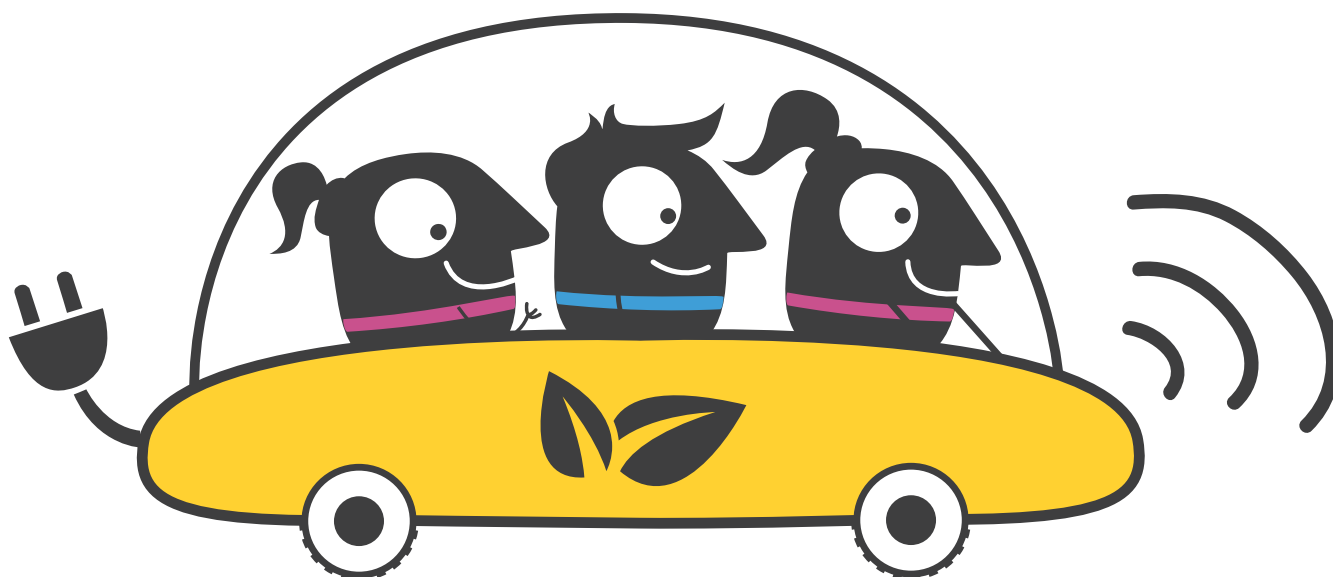

Spis treści

1. Słowo wstępne	8	Świdnik	30
2. „Zeroemisyjna mobilność dla każdego”	9	Włodawa	31
3. ETZT 2020 w Polsce – zasady organizacji i przebieg kampanii	10	Wojciechów	31
4. Rejestracje w województwie dolnośląskim	16	Zamość	31
Bolesławiec	16	7. Rejestracje w województwie lubuskim	32
Bystrzyca Kłodzka	17	Gorzów Wielkopolski	32
Chojnów	17	Gubin	33
Czernica	17	Nowa Sól	33
Jelenia Góra	17	Powiat nowosolski	33
Kowary	18	Świebodzin	34
Legnica	19	Zielona Góra	34
Lubin	19	Żary	34
Siechnice	19	8. Rejestracje w województwie łódzkim	35
Strzelin	19	Bedno	35
Świdnica	19	Bełchatów	35
Świebodzice	20	Drzewica	36
Wałbrzych	20	Gidle	36
Wrocław	20	Gmina Łask	36
Żmigród	21	Gmina Zgierz	36
5. Rejestracje w województwie kujawsko-pomorskim	22	Godzianów	37
Bydgoszcz	22	Grabów	37
Chełmża	22	Inowłódz	37
Czernikowo	22	Kamieńsk	37
Gmina Chełmno	23	Kielczygłów	38
Gmina Grudziądz	23	Konstantynów Łódzki	38
Gniewkowo	23	Krośniewice	38
Grudziądz	24	Ładzice	38
Inowrocław	24	Łódź	38
Nakło nad Notecią	24	Pabianice	39
Powiat tucholski	25	Pajęczno	39
Toruń	25	Powiat brzeziński	39
Włocławek	25	Powiat Łask	39
6. Rejestracje w województwie lubelskim	26	Powiat poddębicki	39
Baranów	26	Powiat radomszczański	40
Biała Podlaska	27	Powiat wierszowski	40
Biłgoraj	27	Radomsko	40
Gmina Konopnica	27	Sieradz	41
Gmina Kurów	27	Skierniewice	41
Lubartów	28	Sulejów	41
Lublin	29	Tomaszów Mazowiecki	42
Łuków	30	Zgierz	42
Puławy	30	Złoczew	42
Radzyń Podlaski	30	9. Rejestracje w województwie małopolskim	43
Stary Uścínów	30	Andrychów	43
		Biskupice	43
		Bochnia	43
		Bolesław (powiat dąbrowski)	44
		Bolesław (powiat olkuski)	44

Chrzanów	45	Radom	61
Gmina Czernichów	45	Serock	61
Gmina Igołomia-Wawrzeńczyce	46	Siedlce	62
Gmina Kocmyrzów-Luborzyca	47	Sochaczew	62
Gmina Oświęcim	47	Warszawa	62
Gmina Stryszów	47	Ząbki	62
Gmina Żegocina	48		
Gorlice	48		
Gromnik	48	11. Rejestracje w województwie opolskim	63
Iwanowice	48	Chrzastowice	63
Kłaj	49	Kędzierzyn-Koźle	63
Kraków	49	Lewin Brzeski	64
Limanowa	50	Pokój	64
Liszki	50	Rudniki	65
Michałowice	50	Opole	65
Mogilany	50	Otmuchów	65
Myślenice	51	Strzelce Opolskie	65
Nawojowa	51		
Niepołomice	52	12. Rejestracje w województwie	
Nowy Sącz	52	podkarpackim	66
Nowy Targ	52	Dębica	66
Pcim	52	Mielec	66
Podegrodzie	53	Przemyśl	66
Raciechowice	53	Rzeszów	67
Rzepiennik Strzyżewski	53	Tarnobrzeg	67
Skawina	54		
Słomniki	54	13. Rejestracje w województwie podlaskim	68
Sucha Beskidzka	54	Augustów	68
Sułkowice	54	Białowieża	68
Świątniki Górne	55	Białystok	68
Szczucin	55	Gmina Tykocin	69
Tarnów	55	Hajnówka	69
Wadowice	55	Siemiatycze	69
Wieliczka	56	Suwałki	69
Wielka Wieś	56		
Wolbrom	56	14. Rejestracje w województwie pomorskim	70
Zabierzów	56	Bolszewo	70
Zakliczyn	56	Człuchów	70
Zakopane	56	Gdańsk	71
Zielonki	56	Gdynia	71
		Gmina Łęczyce	72
10. Rejestracje w województwie		Gmina Pruszcz Gdański	72
mazowieckim	57	Gmina Pszczółki	72
Błonie	57	Kobylnica	72
Brwinów	57	Kościerzyna	72
Gielniów	58	Lębork	72
Gmina Ożarów Mazowiecki	58	Malbork	72
Gmina Stare Babice	58	Powiat Ięborski	73
Grodzisk Mazowiecki	58	Rumia	73
Kozienice	59	Sopot	73
Mińsk Mazowiecki	59	Słupsk	73
Ostrołęka	59	Starogard Gdański	74
Piaseczno	59	Tczew	74
Piastów	60	Wejherowo	74
Pilawa	60		
Podkowa Leśna	60	15. Rejestracje w województwie śląskim	75
Powiat lipski	61	Bielsko-Biała	75

Bieruń	75	Czerwonak	83
Chorzów	75	Gniezno	84
Częstochowa	76	Grodzisk Wielkopolski	84
Jastrzębie-Zdrój	76	Kalisz	84
Katowice	77	Konin	85
Łaziska Górne	77	Kórnik	85
Mysłowice	77	Krotoszyn	85
Piekary Śląskie	78	Krzyż Wielkopolski	85
Powiat wodzisławski	78	Leszno	86
Rybnik	78	Ostrów Wielkopolski	86
Świerklaniec	79	Piła	86
Tychy	79	Poznań	86
Żory	79	Przygodzice	87
		Śrem	87
		Tarnowo Podgórne	88
		Trzcianka	88
		Wągrowiec	88
		Złotów	88
16. Rejestracje w województwie świętokrzyskim	80	19. Rejestracje w województwie zachodniopomorskim	89
Bałtów	80	Białogard	89
Skarżysko-Kamienna	80	Bobolice	89
Starachowice	80	Choszczno	90
Staszów	80	Czaplinek	90
		Karlıno	90
17. Rejestracje w województwie warmińsko-mazurskim	81	Koszalin	91
Bartoszyce	81	Stargard	91
Elbląg	81	Szczecin	91
Gmina Banie Mazurskie	81	Świnoujście	91
Lidzbark	82		
Mrągowo	82		
Olsztyn	82		
Ostróda	82		
18. Rejestracje w województwie wielkopolskim	83	20. Mobility Actions w Polsce	92
Czarnków	83	21. Podsumowanie	93

1. Słowo wstępne

Andrzej Adamczyk, Minister Infrastruktury

Szanowni Państwo,

rok 2020 zostanie zapamiętany jako wyjątkowy, gdyż upłynął pod znakiem pandemii COVID-19. Restrykcje z nią związane dotknęły wielu obszarów życia, wpłynęły też na naszą mobilność. Sektor transportu zmierzył się z wyzwaniami związanymi z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa i płynności przepływu pasażerów i towarów. Zalecenia dotyczące dystansu społecznego, wprowadzona praca zdalna i obawy o zdrowie istotnie wpłynęły na zmianę nawyków mobilnościowych mieszkańców, powodując nagły spadek liczby pasażerów transportu publicznego.

Z drugiej strony na ulicach miast na całym świecie można było zaobserwować pozytywny trend związany z wyborem zeroemisyjnych indywidualnych środków transportu, takich jak np. rower. Wiele miast powiększyło przestrzeń przeznaczoną na aktywną mobilność, wyznaczając nowe trasy rowerowe.

Wyjątkowa była też tegoroczna kampania Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu. Wiemy, że był to trudny czas dla wielu miast zaangażowanych w tę inicjatywę od wielu lat. Tym większe podziękowania należą się wszystkim, którzy podjęli się organizacji obchodów ETZT i promowania zrównoważonego transportu, uznając, że jest to temat ważny dla lokalnych społeczności. Pomimo że wiele wydarzeń trzeba było przeprowadzić w formule online, wykazali się Państwo kreatywnością, tworząc warunki do bezpiecznego uczestnictwa w corocznym święcie transportowym.

Pragnę podkreślić, że niezależnie od ograniczeń związanych z pandemią, kampania ETZT w Polsce w roku 2020 okazała się rekordowa w porównaniu z latami ubiegłymi. Dzięki zaangażowaniu władz samorządowych na szczeblu lokalnym i regionalnym, aż 234 polskie gminy, miasta i powiaty zarejestrowały udział w ETZT, a Polska zajęła trzecie miejsce w rankingu najbardziej zaangażowanych państw UE.

Nisko- i zeroemisyjna mobilność jest jednym z priorytetów nowoczesnej polityki transportowej, a odpowiedzialne korzystanie ze wspólnej przestrzeni miejskiej to warunek dalszego zrównoważonego rozwoju systemu transportowego. Dlatego w czasie odbudowy po kryzysie związanym z COVID-19 bardzo istotne będą wspólne działania na rzecz odzyskania zaufania do transportu publicznego oraz propagowania aktywnej mobilności.

Przedstawiając już czwarty raport z przebiegu polskiej edycji ETZT mam nadzieję, że stanie się on dla Państwa zachętą do udziału w przyszłorocznej kampanii, jak również inspiracją do zaplanowania ciekawych wydarzeń promujących bezpieczny i bardziej przyjazny dla środowiska transport.

Andrzej Adamczyk

Minister Infrastruktury

2. „Zeroemisyjna mobilność

dla każdego”

Motywy kampanii Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu w roku 2020 była „Zeroemisyjna mobilność dla każdego”. Temat ten został wybrany przez Komisję Europejską i Sekretariat Europejski jeszcze przed nadejściem pandemii COVID-19. Po dyskusji w gronie koordynatorów krajowych został on utrzymany w niezmiennym brzmieniu, jako okazja do zachęcenia władz lokalnych i mieszkańców do realizacji inicjatyw na rzecz osiągnięcia ambitnego celu na teraz i na przyszłość: uzyskania statusu kontynentu neutralnego klimatycznie.

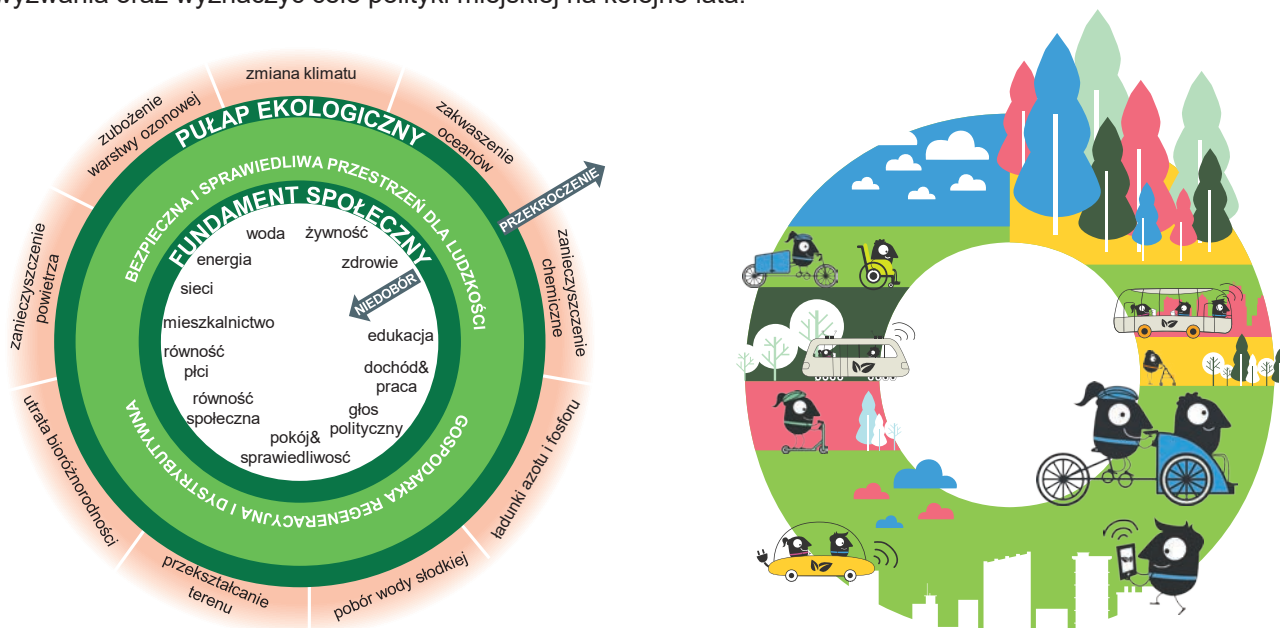
Chociaż osiągnięcie celu długookresowej strategii wymaga czasu, podjęcie przez uczestników tegorocznej kampanii działań długoterminowych, takich jak promowanie korzystania z rowerów czy poruszania się pieszo, a także użytkowania niskoemisyjnego oraz neutralnego emisyjnie transportu publicznego, może przynieść natychmiastowe pozytywne skutki, przyczyniając się do rozwiązania problemu zanieczyszczenia powietrza, emisji CO₂, czy zatłoczenia.

„Zeroemisyjna mobilność dla każdego” – prosta jak pączek

Logo graficzne ETZT 2020, opracowane przez Sekretariat Europejski kampanii, nawiązywało do pojęcia „ekonomii pączka” (ang. doughnut economics), stworzonego przez ekonomistkę Kate Raworth z Uniwersytetu w Oxfordzie (2017)¹ jako wizualny model zrównoważonego rozwoju. W modelu tym gospodarka przedstawiona jest w kształcie pączka, w którym:

- pierścień zewnętrzny to ekologiczna „granica” działań człowieka – zanieczyszczenie powietrza, zubożenie warstwy ozonowej, kryzys klimatyczny, czy przekształcenie gruntów;
- pierścień wewnętrzny to minimum potrzebne do dobrego życia – fundamenty społeczne takie jak edukacja, zdrowie, żywność czy mieszkalnictwo;
- obszar pomiędzy to bezpieczna i sprawiedliwa przestrzeń rozwoju dla ludzkości;
- każdy powinien pozostać w komfortowym obszarze między krawędziami i nie wpaść do pustego środka – brak dostępu do podstawowych życiowych zasobów!

Teoria ta została zastosowana przy odbudowie podczas kryzysu związanego z COVID-19 przez niektóre miasta², które analizując sytuację pod kątem lokalnym i globalnym, społecznym i ekologicznym, próbują zidentyfikować wyzwania oraz wyznaczyć cele polityki miejskiej na kolejne lata.

¹ <https://www.kateraworth.com/doughnut/>

² <https://www.amsterdam.nl/en/policy/sustainability/circular-economy/>

3. ETZT 2020 w Polsce – zasady organizacji

i przebieg kampanii

Podstawowe cele i zasady organizacji ETZT w roku 2020 nie uległy zmianie, złagodzone jednak wymogi dotyczące rejestracji uczestników kampanii.

Miasta, gminy i powiaty mogły prezentować swoje aktywności w czasie kampanii trwającej jak co roku w dniach od 16 do 22 września poprzez organizację poniższych działań:

Tydzień Działań

– organizacja wydarzeń w tygodniu od 16 do 22 września z uwzględnieniem tematu przewodniego obowiązującego w danym roku.

Działania Trwałe

- wdrożenie co najmniej jednego nowego działania trwałego, które przyczyni się do odejścia od samochodu prywatnego na rzecz zorganizowanego środka transportu. Działania realizowane w ciągu ostatnich 12 miesięcy są również kwalifikowane pod warunkiem, że będą promowane w tygodniu od 16 do 22 września.

Dzień Bez Samochodu

- świętowanie Dnia Bez Samochodu, najlepiej 22 września, poprzez wydzielenie jednego lub kilku obszarów zarezerwowanych dla pieszych, rowerzystów i transportu publicznego na co najmniej jeden cały dzień. W Polsce samorządy zwykle praktykują wprowadzanie na ten dzień bezpłatnej komunikacji miejskiej oraz organizację wydarzeń towarzyszących.

Ze względu na nieprzewidywalną sytuację spowodowaną stopniowym rozszerzaniem się pandemii COVID-19 w poszczególnych państwach, Sekretariat Europejski kampanii podjął decyzję, że ELASTYCZNOŚĆ będzie kluczem do uczestnictwa w ETZT w roku 2020.

Aby zostać uczestnikiem ETZT w roku 2020 wystarczyło zatem samo zadeklarowanie zaangażowania w promowanie zrównoważonej mobilności, poprzez rejestrację na stronie www.mobilityweek.pl, bez konieczności zaznaczenia co najmniej jednego z trzech wyżej wymienionych typów aktywności.

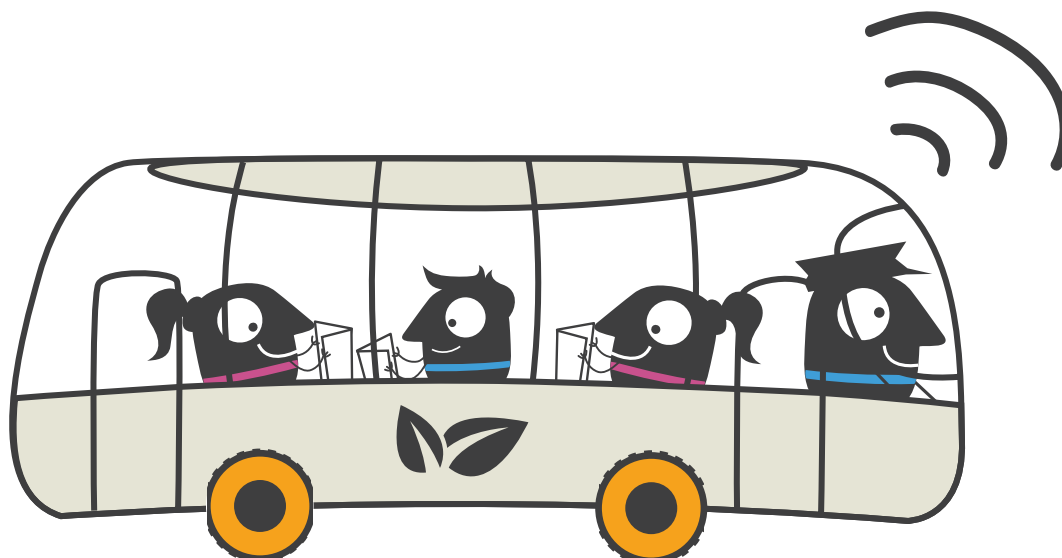
W przeciwieństwie do lat poprzednich miasta i gminy nie były zobowiązane do używania konkretnego sloganu, czyli tzw. call-to-action. Jako Działania Trwałe kwalifikowały się również tymczasowe środki/rozwiązania mające na celu zapewnienie zrównoważonej mobilności w czasie pandemii, jak np. tymczasowe pasy czy ścieżki rowerowe (ang. pop-up bike lanes).

W celu uwzględnienia lokalnych wytycznych sanitarnych opracowano kilka wariantów plakatów promujących kampanię, a niektóre maskotki ETZT (Edgar i Edda) „ubrano w maseczki”.

EUROPEJSKITYDZIEŃZRÓWNOWAŻONEGOTRANSPORTU
16-22 WRZEŚNIA 2020

Elastyczność wytycznych graficznych

brak maseczek   częściowo w maseczkach   maseczki

W lipcu 2020 r. pojawił dodatkowy aneks zawierający rekomendacje dla organizatorów kampanii, wynikające z ograniczeń związanych z COVID-19.

EUROPEJSKI TYDZIEŃ ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU

16-22 WRZEŚNIA 2020

10 wniosków z okresu izolacji NA RZECZ LEPSZEJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ:

1

Przestrzeń publiczna jest cenna; ważniejsze niż kiedykolwiek jest, by miasta były dla ludzi, a nie dla samochodów (zaparkowanych lub poruszających się po wielopasmowych jezdniach). Zmiana polityki jest możliwa w stosunkowo krótkim czasie.

2

Doceniliśmy kluczowych pracowników, którzy dotychczas byli niezauważalni; są wśród nich pracownicy transportu publicznego i inni, którzy pomagają nam się przemieszczać. Ponieważ możliwości transportu miejskiego zostały ograniczone, należy uprzywilejować osoby, które najbardziej go potrzebują. Musimy jednak również przywrócić zaufanie do transportu publicznego, który jest kluczowy dla zrównoważonej i bezpiecznej mobilności miejskiej.

3

Niewidoczne stało się widoczne: wskaźnik zanieczyszczenia powietrza i hałasu spadł do niespotykanych niskich poziomów. Europejczycy cieszyli się czystszyim powietrzem i znacznie cichszą przestrzenią miejską i chcą, by stan ten się utrzymał. Co możemy zrobić, aby w jakimś stopniu to zachować?

4

Nasz świat był za szybki, a nie trzeba się spieszyć; zwolnijmy, ustanawiając w obszarach miejskich domyślne limity prędkości 30 km/h.

5

Zdrowie układu oddechowego i aktywny styl życia są teraz ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej; wstępne badania wskazują, że zanieczyszczenia i otyłość znacząco zwiększają zagrożenie dla zdrowia związane z COVID-19. Dlatego też musimy znaleźć trwałe i lepsze sposoby, by umożliwić ludziom bezpieczne poruszanie się po miastach – zarówno pieszo, jak i rowerem. Każdy powinien dokładać starań, by pozostać w dobrej formie oraz uprawiać sport. Nic dziwnego, że w wielu sklepach zabrakło ostatnio akcesoriów do ćwiczeń. Najprostsze ćwiczenia to jednak po prostu zwykłe spacerowanie czy jazda na rowerze.

6

Praca z domu stała się standardem i jest możliwa dla wielu osób, co ogranicza korki w ruchu ulicznym i zanieczyszczenia generowane przez dojeżdżających do pracy. Niektórzy muszą jednak nadal docierać do miejsc pracy. Pracodawcy i eksperci do spraw mobilności miejskiej powinni wspólnie pracować nad rozwiązaniami, które pomogą nam w bezpiecznej odbudowie po kryzysie, również w tym zakresie.

7

Dzieci dojeżdżające do szkół samochodem z rodzicami przyczyniają się w dużym stopniu do tworzenia się korków. Jednocześnie sprawia to, że dla innych dzieci większym zagrożeniem staje się dotarcie do szkoły pieszo lub rowerem, co powoduje, że również one jadą samochodem z rodzicami – zamiast dwóch kółek jest jedno błędne koło! Nauczanie zdalne pomaga ograniczać dojazdy, ale i tak potrzeba więcej zrównoważonych możliwości dowożenia dzieci do szkoły.

8

Narzędzia cyfrowe odgrywają ważną rolę w skutecznym wykorzystaniu systemów transportowych, ale muszą być dostosowane do wszystkich. Od wielu lat eksperci do spraw mobilności omawiają koncepcję MaaS (Mobility as a Service), aby promować łączenie wielu środków transportu. Aplikacje informujące w czasie rzeczywistym o mniej zatłoczonych środkach komunikacji zbiorowej mogą w tym pomóc, podobnie jak sugestia pokonania trasy pieszo zamiast wieloma autobusami. Do pełnego wykorzystania tych narzędzi potrzebne są umiejętności cyfrowe i ich dostępność.

9

Zakupy przez Internet to jedno z rozwiązań stosowanych podczas izolacji, ale co z dostawami? Warto pamiętać o rowerach transportowych, które zbliżają nas do zeroemisyjnej logistyki!

10

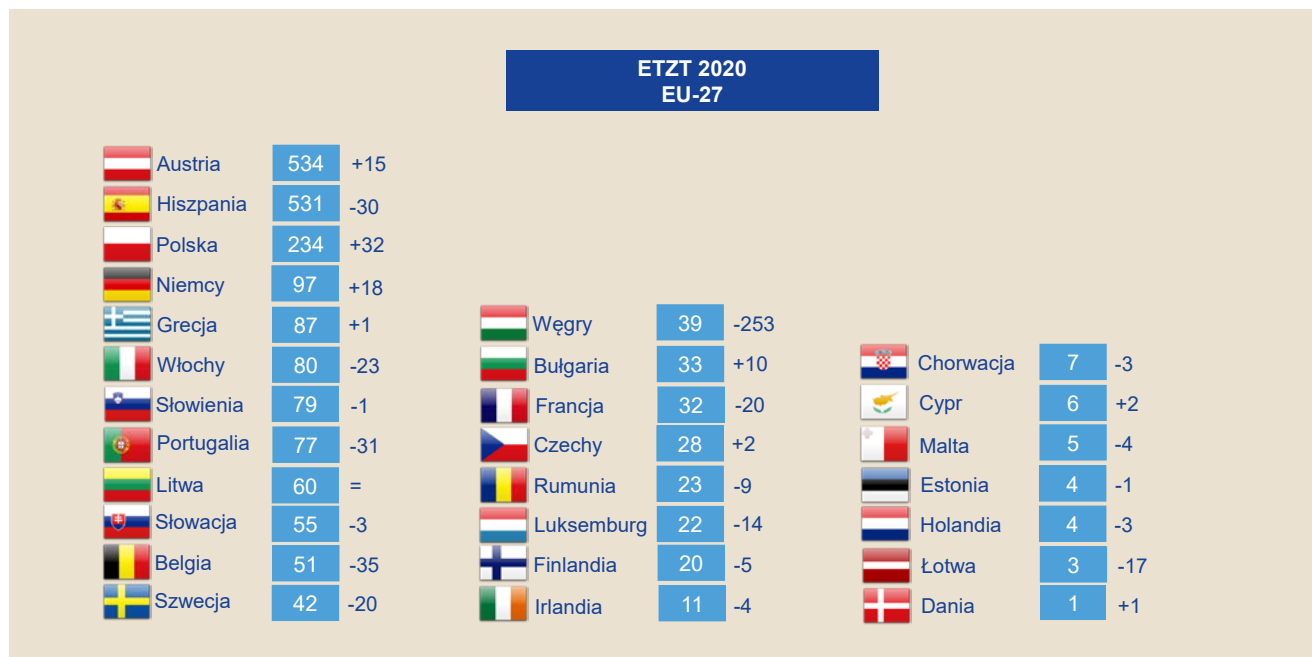
Pewne grupy ludzi są bardziej podatne na zagrożenia niż inne; budujmy miasta z systemami transportu bez barier, ponieważ miasto dostępne dla osoby poruszającej się na wózku to miasto dostępne dla każdego.

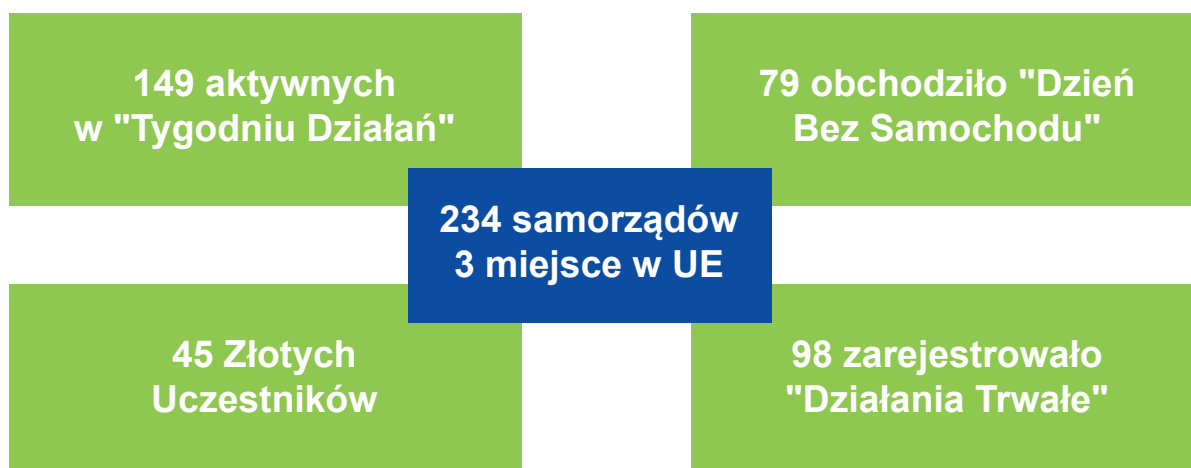
#MobilityWeek

Elastyczne podejście wpłynęło na to, że pomimo ograniczeń wynikających z pandemii w roku 2020 udało się utrzymać zainteresowanie udziałem w kampanii European Mobility Week, w której wzięło udział 2945 uczestników z 53 państw z całego świata. Zaangażowanie na poziomie Unii Europejskiej, w porównaniu z rokiem 2019, przedstawiało się następująco³:

Wśród państw UE wyjątkowo dobrze zaprezentowała się Polska, która znalazła się na podium, zajmując 3. miejsce w rankingu najbardziej zaangażowanych państw UE z 234 zarejestrowanymi podmiotami⁴.

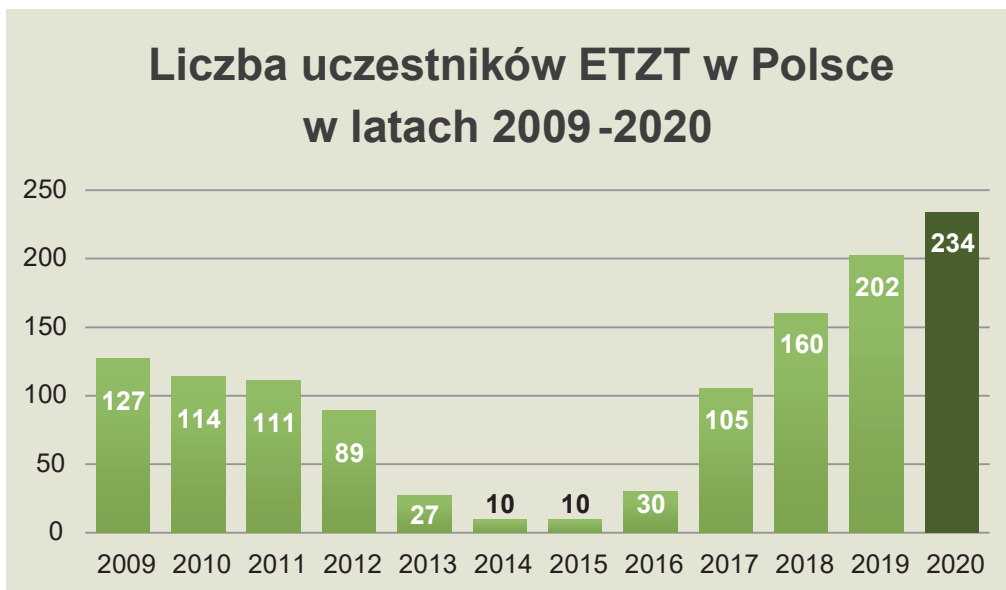

Aż 200 polskich samorządów zarejestrowało co najmniej jedną aktywność, a wśród nich 45 to tzw. Złoci Uczestnicy, tj. podmioty, które w tym trudnym roku podjęły wysiłek i zrealizowały wszystkie trzy typy aktywności: zorganizowały wydarzenia w Tygodniu Działań, wdrożyły Działania Trwałe oraz obchodziły Dzień Bez Samochodu.

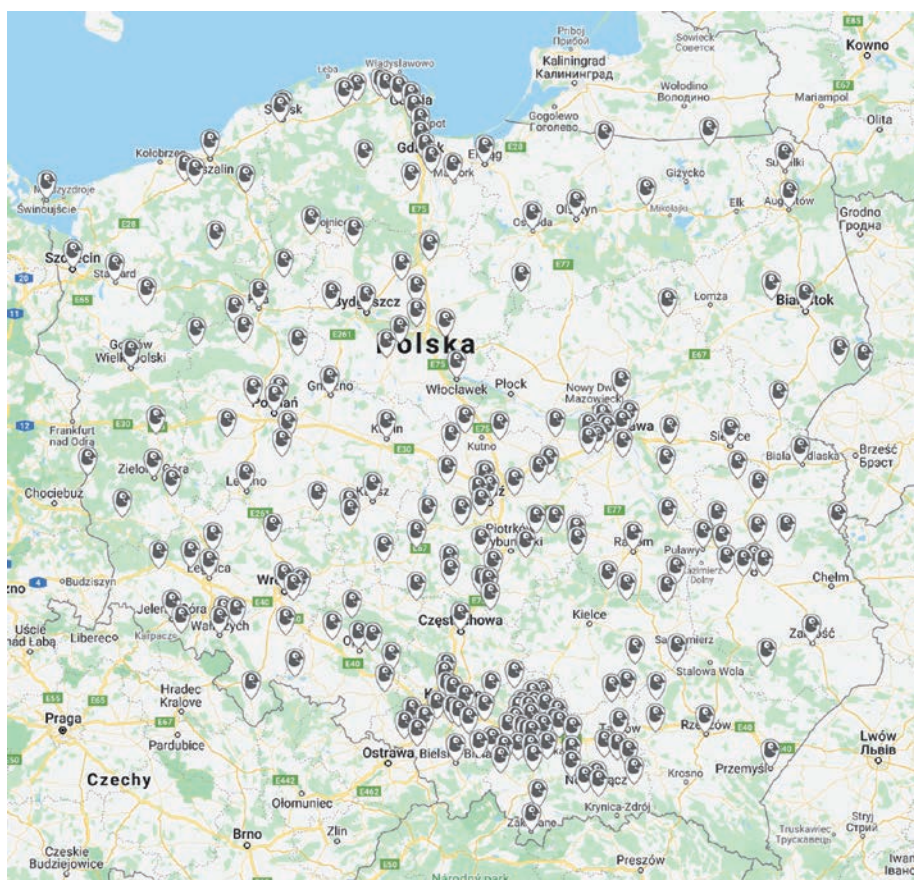
³ Wg danych Sekretariatu Europejskiego kampanii.

⁴ <https://mobilityweek.eu/2020-participants/?year=2020&country=PL>

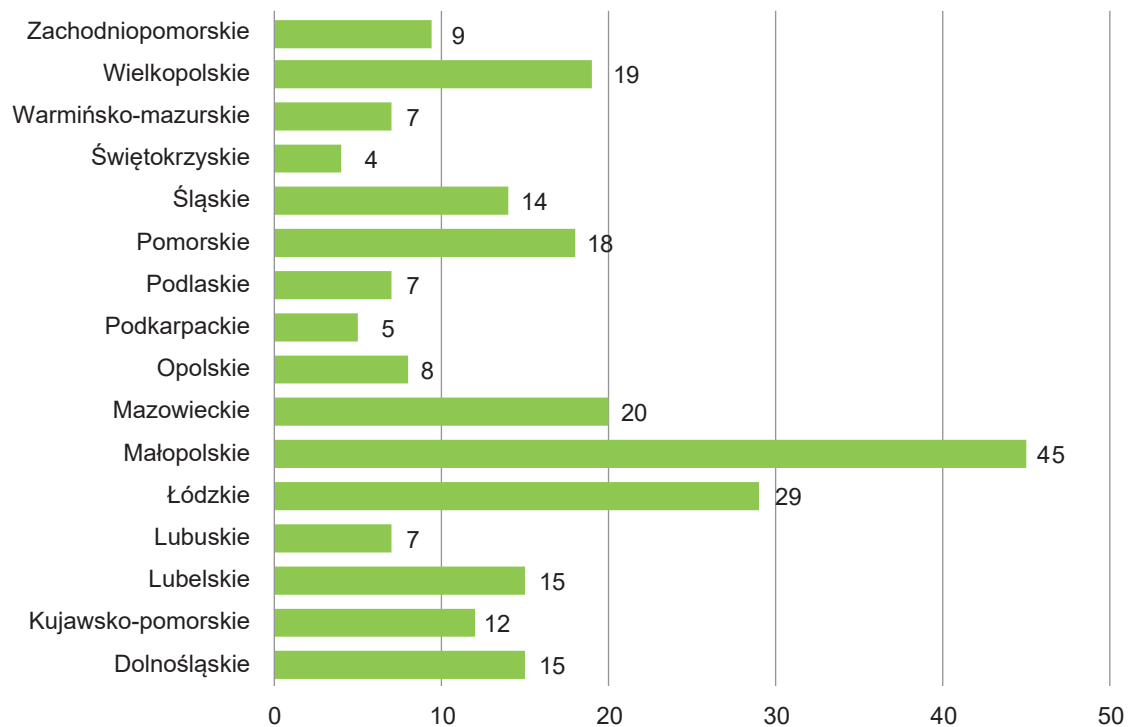
Warto podkreślić, że rok 2020 to kolejny rekord udziału polskich podmiotów w kampanii ETZT – poprzedni najlepszy wynik pochodził z 2019 roku i wynosił 202 uczestników.

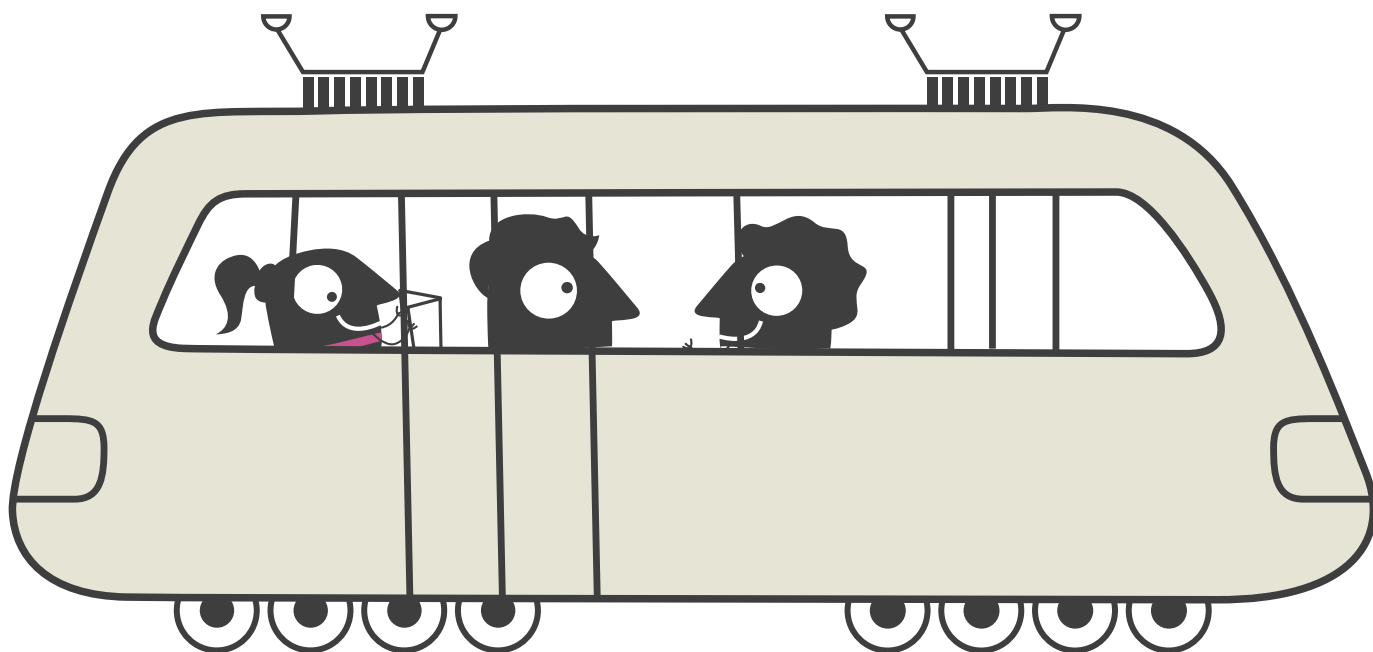
Aktywność polskich jednostek samorządowych w 2020 roku na terenie kraju obrazuje poniższa mapa:

Natomiast poniższy wykres przedstawia statystykę aktywności województw:

Szczegółowe informacje na temat przebiegu kampanii w poszczególnych województwach znajdują się na kolejnych stronach Raportu⁵.

⁵ Opracowano na podstawie nadesłanych wkładów oraz rejestracji na stronie www.mobilityweek.eu

4. Rejestracje w województwie

dolnośląskim

W województwie dolnośląskim swoje kampanie w roku 2020 zarejestrowało 15 podmiotów samorządowych (w roku 2019 było to 16 rejestracji).

Bolesławiec

Podobnie jak w roku ubiegłym, Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej w Bolesławcu w 2020 r. zrealizowało kilka konkursów w Tygodniu Działań. Był to konkurs na bazie aplikacji Endomondo, konkurs fotograficzny „Z ekologicznym transportem” oraz konkurs turystyczny „Wyprawa rowerowa po regionie”. Zorganizowano też zbiórkę zużytego sprzętu elektronicznego w zamian za sadzonki krzewów oraz nasiona łąki kwietnej, pod hasłem: „Elektrograty wymiatamy z chaty” oraz rajd terenowy dla przedszkolaków – „Bobrowe powitanie jesieni”.

Bystrzyca Kłodzka

W tym roku po raz pierwszy do kampanii ETZT przyłączyła się Bystrzyca Kłodzka, która skorzystała z elastycznych zasad przy rejestracji i zadeklarowała na stronie www.mobilityweek.eu swoje zaangażowanie w promowanie zrównoważonego transportu.

Chojnów

W tym roku w Chojnowie, który od wielu lat aktywnie uczestniczy w ETZT, skupiono się na wdrożeniu szeregu Działań Trwałych oraz zorganizowano Dzień bez Samochodu.

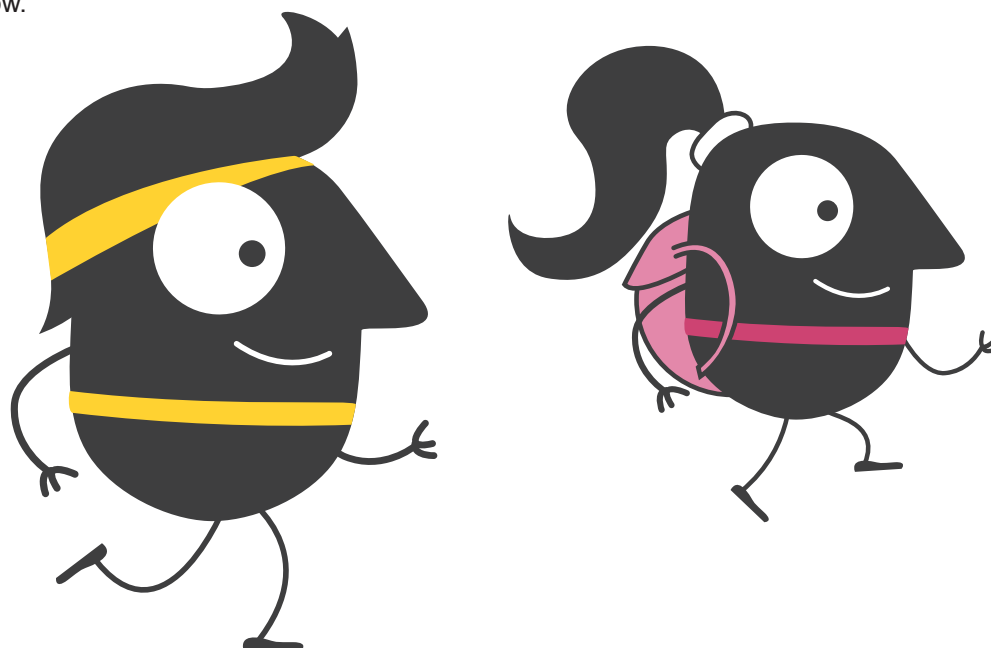
Czernica

Gmina Czernica po raz pierwszy przystąpiła do ETZT organizując obchody Dnia bez Samochodu.

Jelenia Góra

W czasie Dnia bez Samochodu mieszkańcy Jeleniej Góry mogli podróżować darmową komunikacją miejską. Informacje o wydarzeniu zostały udostępnione w lokalnej telewizji, na stronie internetowej oraz profilu Facebook miasta. Plakaty z motywem przewodnim rozwieszono w autobusach MZK. Rok 2020 był rokiem intensywnym dla Jeleniej Góry, jeśli chodzi o prowadzone inwestycje w zakresie poprawy stanu i jakości infrastruktury drogowej oraz rowerowej. Oddano m.in. do użytku liczne ciągi pieszo-rowerowe. Celem miasta na najbliższe lata jest stworzenie spójnej sieci dróg rowerowych. Jelenia Góra rozbudowała także siatkę połączeń poprzez utworzenie nowych linii autobusowych, łączących obszary do tej pory nieobjęte komunikacją miejską (ul. Krakowska). Pojawiły się dwa zielone przystanki, zmodernizowano dwa węzły przesiadkowe, postawiono cztery wiaty i zakupiono dziewięć autobusów.

Kowary

Organizacja już drugiej edycji ETZT w Kowarach polegała na promowaniu nieemisyjnych środków transportu. Przez cały tydzień, oprócz standardowych działań informacyjnych za pośrednictwem portali społecznościowych, podejmowano również działania bezpośrednie. Dzięki współpracy z lokalną wypożyczalnią rowerów pod nazwą „Daj się karnać. Wypożyczalnia Rowerów Romet Retro”, uświadamiano mieszkańców, jak ważne jest korzystanie z transportu publicznego oraz wybieranie nieemisyjnych środków transportu. Każda osoba, wypożyczająca w tych dniach rower, otrzymała ulotkę akcji oraz drobny upominek – opaskę odblaskową. Finałem kowarskich działań była organizacja Kowarskiego Marszu po zdrowie w dniu 19 września, w trakcie którego zorganizowane zostały zabawy dla dzieci i młodzieży oraz marsz z kijami nordic walking. Na uczestników czekały drobne upominki.

Legnica

Z okazji Dnia Bez Samochodu w Legnicy oferowano darmowe przejazdy komunikacją miejską, a także darmową godzinę w systemie Legnickiego Roweru Miejskiego. Zrealizowano także Działania Trwałe.

Lubin

Lubin uczestniczy w kampanii ETZT praktycznie nieprzerwanie od 2002 roku. W roku 2020 zarejestrował realizację Działań Trwałych, m.in. w zakresie infrastruktury rowerowej oraz komunikacji publicznej, która w tym mieście jest bezpłatna.

Siechnice

W Siechnicach obchodzono Dzień bez Samochodu.

Strzelin

Strzelin po raz pierwszy zadeklarował udział w ETZT, rejestrując w ramach Działań Trwałych plany w zakresie przebudowy autobusowego węzła przesiadkowego.

Świdnica

Świdnica już po raz dwunasty bardzo aktywnie obchodziła ETZT. W dniach 16-22 września 2020 r. odbył się szereg plenerowych imprez promujących aktywność fizyczną, takich jak np. trening akrobatyki (najmłodszy mieszkańcy wzięli udział w otwartym treningu akrobatyki w Parku Centralnym w Świdnicy), trening fitness dla kobiet przeprowadzony na terenie parku, wycieczka biegowa po mieście i okolicach, bieg na orientację oraz rajd rowerowy połączony z piknikiem edukacyjno-sportowym na terenie OSiR Świdnica, który udało się zorganizować pomimo pandemii. W rajdzie oraz pikniku wzięło udział prawie 750 uczestników podzielonych na trzy grupy. Ponadto Świdnickie Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji, w duchu hasła tegorocznego ETZT, zaprezentowało mały autobus elektryczny. W czasie Dnia bez Samochodu przeprowadzona została kampania ulotkowa i agitacja proekologiczna w komunikacji miejskiej, a podróżującym transportem publicznym wręczano drobne upominki związane z ETZT i elektromobilnością.

Świebodzice

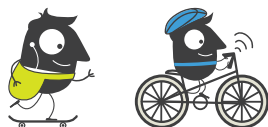
W Świebodzicach, zamiast dorocznego happeningu rowerowego odwołanego ze względu na pandemię, zorganizowano Tydzień Działań z konkursami, prelekcjami, warsztatami w szkołach dotyczącymi: mobilności w mieście, ograniczenia zanieczyszczania powietrza spowodowanego przez ruch drogowy oraz przyszłości transportu publicznego. Zorganizowano też prelekcję online dla kierowców (policjanci z wydziału drogowego, straż miejska) dotyczącą zasad poprawnego parkowania z optymalnym wykorzystaniem miejsca w ograniczonej przestrzeni miejskiej oraz na temat zalet korzystania z centrum przesiadkowego i wykorzystania bezpłatnej komunikacji miejskiej w codziennym funkcjonowaniu.

Wałbrzych

Wałbrzych po raz pierwszy uczestniczył w ETZT w roku 2005. W tym roku tradycyjnie w mieście obchodzone Dzień Bez Samochodu.

Wrocław

Tegoroczny ETZT to już osiemnasta edycja tego wydarzenia organizowana przez władze miasta. W trakcie kampanii we Wrocławiu w pojazdach komunikacji zbiorowej wyświetlany był film promujący ETZT, przygotowa-

ny przez Sekretariat Europejski. Dodatkowo, dnia 22 września wprowadzono darmową komunikację zbiorową na terenie miasta. W okresie od poprzedniej kampanii w mieście zrealizowanych zostało szereg inwestycji w zakresie ruchu pieszego i rowerowego (nowe ścieżki rowerowe i przejścia dla pieszych, uporządkowanie parkowania), wyłączono z ruchu samochodowego odcinek ul. Ruskiej, rozpoczęto również pilotażowe działania, m.in. z zakresu „Szkolnej ulicy” (czasowe wyłączenie części ulicy z ruchu samochodowego). Prowadzono też działania edukacyjne z cyklu „Rower w mieście”.

Żmigród

W Żmigrodzie, w dniach 19 i 20 września 2020 r. w ramach obchodów Dnia Bez Samochodu odbyła się dwudniowa impreza promująca mobilność po Dolnośląskiej Krainie Rowerowej oraz szlaki i ścieżki rowerowe. Dla chętnych zorganizowano kilka tras biegowych i rowerowych, w wersjach krótszych i dłuższych. Po dotarciu na metę uczestnicy otrzymali materiały informacyjne, gadżety, okolicznościowe przypinki, koszulki, wydawnictwa. Odbyły się też warsztaty z malowania rowerowych koszulek i udostępniono serwis rowerowy.

5. Rejestracje w województwie

kujawsko-pomorskim

W roku 2020 w województwie kujawsko-pomorskim swoje kampanie zarejestrowało 12 podmiotów (w poprzednim roku było to 10 rejestracji).

Bydgoszcz

Bydgoszcz rozpoczęła swoją przygodę z ETZT w roku 2002. W ramach tegorocznej kampanii jeden z parkingów w centrum miasta zamieniono w Strefę Zrównoważonego Transportu, w której można było m.in. bezpłatnie skorzystać z mobilnego serwisu rowerowego lub oznakować swój rower. Mieszkańcy mogli wziąć udział w rowerowej grze ulicznej i posłuchać, jak bezpiecznie poruszać się po drogach publicznych. 22 września, w czasie Dnia Bez Samochodu kierowcy mogli bez ograniczeń bezpłatnie korzystać z komunikacji publicznej. W trakcie ETZT rozpoczęto również konsultacje społeczne dotyczące nowej siatki połączeń komunikacji miejskiej w Bydgoszczy, po otwarciu nowych tramwajowych inwestycji. Na zakończenie kampanii bydgoscy społecznicy zaprosili na spotkanie dotyczące rozwoju polskich miast.

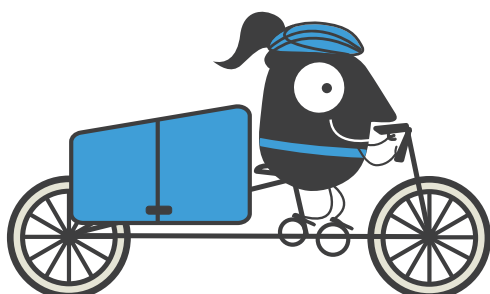
Chełmża

W Chełmży, która została uczestnikiem ETZT już po raz drugi, zorganizowano Tydzień Działań.

Czernikowo

Gmina Czernikowo w tym roku zadeklarowała zaangażowanie w ETZT.

Gmina Chełmno

Gmina Chełmno już raz drugi przystąpiła do ETZT. Z tej okazji zorganizowano konkurs w dwóch kategoriach wiekowych (dla dzieci i dorosłych), pt. „Bezpieczny ruch pieszy i rowerowy – Chodź ze mną”, którego celem było zaprezentowanie alternatywnego do jazdy samochodem sposobu poruszania się w drodze do lub z pracy/szkoły. Mieszkańcy oraz pracownicy Urzędu Gminy Chełmno i jednostek organizacyjnych zostali zaproszeni do udziału w rywalizacjach sportowych zorganizowanych w aplikacji Endomondo: GCH Bezpieczny ruch pieszy oraz GCH Bezpieczny ruch rowerowy. Wszyscy uczestnicy rywalizacji otrzymali nagrody i gadżety ETZT. Ogłoszenie wyników konkursów odbyło się w dniu 22 września. Patronat nad wydarzeniem objął Wójt Gminy Chełmno.

Gmina Grudziądz

Gmina Grudziądz w tym roku po raz pierwszy przyłączyła się do ETZT organizując w dniu 20 września zawody rowerowe.

Gniewkowo

Gniewkowo po kilkuletniej przerwie ponownie zadeklarowało zaangażowanie w ETZT.

Grudziądz

Miasto Grudziądz zrealizowało Działania Trwałe i obchodziło Dzień bez Samochodu.

Inowrocław

W ramach ETZT w ekologicznych autobusach MPK można było spotkać inowrocławskie Wiewiórki z upominkami. W gablotach z rozkładami jazdy i w autobusach pojawiły się plakaty informujące o ETZT i zaplanowanych wydarzeniach. W weekend 19 – 20 września 2020 r. można było bezpłatnie wypożyczyć rowery z miejskich wypożyczalni. Ponadto na profilu Facebook Inowrocławia ogłoszony został konkurs, w którym do wygrania były zestawy ekologicznych gadżetów. Podczas trwania akcji zwrócono uwagę na bezpieczeństwo poruszania się na rowerze, rolkach i hulajnodze, prezentując film edukacyjny przygotowany przez Komendę Powiatową Policji w Inowrocławiu i Komendę Wojewódzką Policji w Bydgoszczy. W kluczowym dniu ETZT, czyli 22 września, obowiązywał darmowy transport autobusami komunikacji miejskiej dla wszystkich pasażerów.

EUROPEJSKI DZIEŃ ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU
16-22 WRZEŚNIA
INOWROCŁAW

16-18 września
szukaj w ekologicznych autobusach MPK
Wiewiórki z upominkami

19-20 września
wypożycz **bezpłatnie** rower z wypożyczalni rowerów - w Inowrocławskiej Termie lub pływalni Wodny Park

22 września
DZIEŃ BEZ SAMOCHODU
jedź bezpłatnie autobusem MPK

Obserwuj na Facebooku profil Miasta Inowrocławia

www.inowroclaw.pl

INOWROCŁAW MPK SIR #MobilityWeek

Nakło nad Notecią

Kampanię ETZT udało się zorganizować w Nakle nad Notecią już po raz drugi. W czasie ETZT odbywały się patrole rowerowe strażników miejskich, zaś stowarzyszenie „Towarzystwo Przyjaciół Nakła” zorganizowało

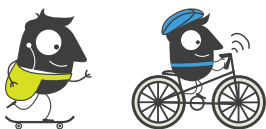
spacer nordic walking. Na profilu Facebook i portalu Gminy promowano idee kampanii oraz zachęcano do zmiany niekorzystnych dla zdrowia przyzwyczajeń oraz wybrania alternatywnych, ekologicznych środków transportu. Dodatkowo w czasie Dnia bez Samochodu odbył się rajd rowerowy zorganizowany przez Zespół Żeglugi Śródlądowej w Nakle nad Notecią.

Powiat tucholski

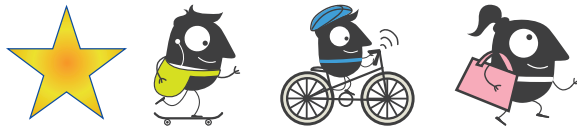
Również po raz drugi w kampanii uczestniczył powiat tucholski. Tydzień ETZT zainaugurowano ekologicznym spacerem z przewodnikiem po Tucholi, w czasie którego zwiedzano pieszo miasto poznając szczegóły i historie, które umykają osobom zmotoryzowanym, promowano „slow life” i powrót do dobrych zwyczajów. Na zakończenie kampanii, w dniu 22 września 2020 r. nastąpiło otwarcie ścieżki Tuchola-Cekcyn w miejscowości Cekcyn, współfinansowanej ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Oprócz tego w powiecie zrealizowano szereg Działań Trwałych.

Toruń

Toruń przyłączył się do ETZT już po raz trzynasty organizując Tydzień Działań oraz realizując Działania Trwałe.

Włocławek

Włocławek nieprzerwanie uczestniczy w kampanii od 2016 roku. W tym roku w mieście podczas ETZT udało się zrealizować wszystkie trzy typy aktywności. W Tygodniu Działań zorganizowano promocję w mediach społecznościowych dotyczącą roweru miejskiego WŁOWER, który liczy aż 220 pojazdów i prawie 40 stacji na terenie całego miasta. W dniu 18 września, w ramach kina plenerowego, odbyły się pokazy w samym centrum miasta, na zamkniętej z tej okazji ulicy 3 Maja. W czasie Dnia bez Samochodu oferowano darmową komunikację miejską, zaś na pasażerów komunikacji zbiorowej wsiadających i wysiadających na zielonym przystanku przy ul. Kaliskiej, czekały torby ekologiczne oraz słoiczki miodu z miejskiej pszczelej pasieki. Jest to pierwszy we Włocławku „zielony przystanek”, który stanął tuż obok stacji roweru miejskiego WŁOWER!

**W 2020 roku w województwie lubelskim
w kampanii ETZT uczestniczyło
15 podmiotów
(jedna rejestracja więcej niż w roku 2019).**

Baranów

Gmina Baranów już po raz drugi przyłączyła się do kampanii ETZT. Pomimo pandemii COVID-19 ponownie udało się zrealizować wszystkie typy aktywności. Ciekawe wydarzenia zaplanowano w każdym dniu Tygodnia Działań: 16 września na szkolnym boisku w Baranowie zorganizowano spotkanie z policjantem na temat bezpiecznej jazdy na rowerze, 17 września miała miejsce akcja „Oznakuj swój rower”, 18 września odbyła się wycieczka do Muzeum Nietypowych Rowerów w Gołębiu oraz przejazd dzieci samochodem elektrycznym, 19 września rajd rowerowy do miejscowości Śniadówka, zakończony wspólnym pieczeniem kiełbasek, 20 września przeprowadzono grę orientacyjną „Poznaj Baranów”, dzięki której uczestnicy mogli poznać bliżej zakątki Baranowa, zaś 21 września zorganizowano malowanie starych stojaków na rowery oraz egzamin dla uczniów na „Kartę rowerową”. Na zakończenie kampanii, w czasie Dnia bez Samochodu, w ZSP w Baranowie miała miejsce konferencja dotycząca ETZT, a w GCK w Baranowie odbyło się wręczenie nagród w konkursie fotograficznym „Mój rower, moja rodzina i ja”.

Biała Podlaska

W Białej Podlaskiej obchodzono Dzień Bez Samochodu.

Biłgoraj

W Biłgoraju z okazji ETZT zorganizowano w dniu 20 września 2020 r. imprezę pod hasłem: „Zeroemisyjna mobilność dla każdego”, w trakcie której odbył się rowerowy przejazd ulicami miasta oraz rekreacyjno-edukacyjny piknik nad Zalewem „Bojary”. W trakcie pikniku wręczano upominki i nagrody rzeczowe dla uczestników imprezy, m.in. dla uczestników przejazdu rowerowego, najliczniej reprezentowanej instytucji (szkoły, klubu, stowarzyszenia), najstarszego i najmłodszego uczestnika, rodziny. Dużym zainteresowaniem cieszył się terenowy wyścig rowerowy MTB „Po Ziemi Biłgorajskiej”.

Gmina Konopnica

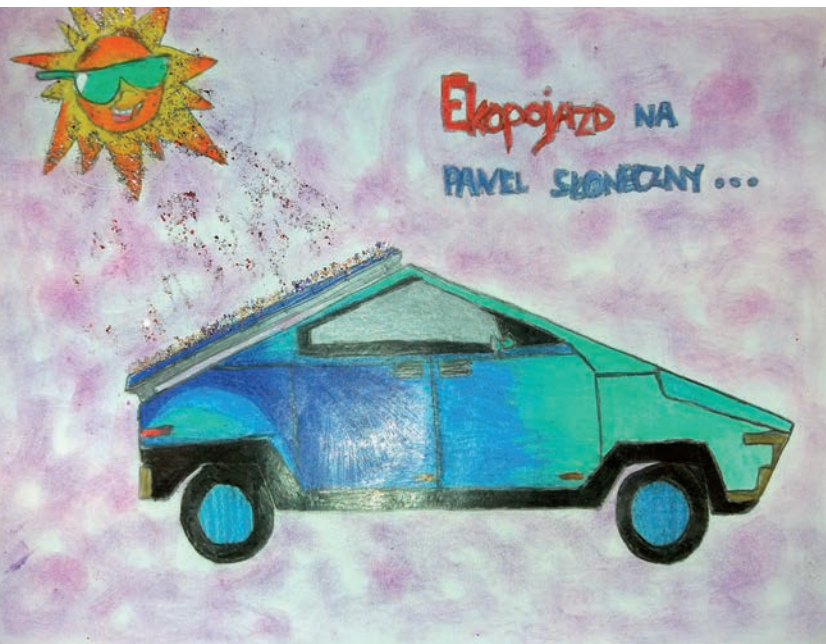
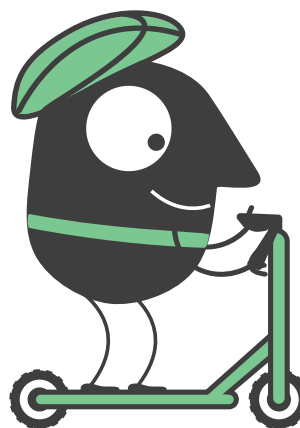

Dzień Bez Samochodu obchodzono również w gminie Konopnica.

Gmina Kurów

Po raz pierwszy uczestnicząc w kampanii ETZT, gmina Kurów zorganizowała konkurs plastyczny skierowany do uczniów szkół podstawowych oraz przedszkola pod nazwą „MÓJ WYMARZONY EKOPOJAZD”. W konkursie wzięło udział 58 uczestników, a trzyosobowe jury wyłoniło laureatów i wyróżnionych.

W tym roku kampania ETZT, której przyświecało hasło „Tydzień Elektromobilności”, rozpoczęła się od konferencji prasowej pt. „Zeroemisyjna mobilność dla każdego” w Urzędzie Miasta Lubartów. Zaproszono przedstawicieli firm przewoźnych i producentów samochodów z napędem elektrycznym, media oraz mieszkańców. W ciągu całego tygodnia, podczas akcji „Zostaw samochód w garażu”, dla mieszkańców udostępniono bezpłatnie autobus elektryczny kursujący miejską linią. Hulajnogi i skutery elektryczne Blinkee dostępne były przez miesiąc. Akcja miała na celu zminimalizowanie udziału prywatnych pojazdów w ruchu drogowym i zachęcenie do korzysta-

nia ze źródeł transportu, które nie emitują spalin. Mieszkańcy Lubartowa chętnie korzystali z wdrożonych w tym roku ścieżek rowerowych, wykorzystując je podczas ETZT do jazdy hulajnogami. W Dniu bez Samochodu kursowała darmowa, elektryczna taksówka oraz odbyła się wystawa aut elektrycznych. Atrakcje dodatkowe to konkursy, pokaz nowoczesnych urządzeń do dezynfekcji pomieszczeń, akcja honorowego oddawania krwi z PCK. Miasto rozważa też możliwość wdrożenia na stałe jednego z rozwiązań komunikacyjnych prezentowanych podczas ETZT.

Lublin uczestniczył w kampanii ETZT już po raz trzynasty. Pomimo ograniczeń wynikających z pandemii, zaplanowano i zrealizowano ciekawe działania, które oparto na trzech filarach promujących zrównoważony transport. Przez cały tydzień w województwie przewóz roweru pociągiem kosztował tylko złotówkę. Lublin, jako pierwsze miasto w Polsce, podpisał umowę z największymi operatorami e-hulajnóg, która dotyczy poprawy bezpieczeństwa oraz wspólnego rozwoju mikromobilności. Odbyły się zajęcia edukacyjne dla dzieci w miasteczku ruchu drogowego we współpracy z KM Policji, ZTM i MPK. Ich celem była nauka bezpiecznego poruszania się rowerem oraz transportem zbiorowym. Blisko siedemdziesięciu pracowników urzędu, w tym Zastępca Prezydenta ds. Inwestycji i Rozwoju, przyjechało w ramach akcji rowerem lub hulajnogą do pracy. W ramach zmiany priorytetów transportowych, centrum wydarzeń stał się plac Łokietka i ulica Królewska. W weekend, od 18 do 20 września, miejsca te zostały wyłączone z ruchu kołowego. Na ulicy Królewskiej ograniczenia nie dotyczyły pojazdów komunikacji miejskiej oraz rowerów. Dla mieszkańców zorganizowano wydarzenie pod nazwą „Ulice Spotkań”. W ramach tego odbyły się np.: warsztaty z recyklingu, budowa przyjaznego miasta z kłoców LEGO, wystawa zabytkowych rowerów, wystawa elektromobilności, samochody, rower towarowy oraz najnowszy przegubowy trolejbus Solarisa, strefa aktywności seniora, edukacja geoprzestrzenna za pomocą technologii 3D, konsultacje dietetyczne. W czasie Dnia bez Samochodu oferowano bezpłatne przejazdy komunikacją miejską za okazaniem dowodu rejestracyjnego auta oraz godzinę za darmo korzystającym z Lubelskiego Roweru Miejskiego. Dodatkowo przeprowadzono pierwsze w Polsce zajęcia z bezpiecznego poruszania się i parkowania e-hulajnóg. Zrealizowano też szereg Działań Trwałych, m.in. oznakowano dwadzieścia parkingów dla hulajnóg, tworzących tzw. Strefy Mobilności, tj. miejsce, gdzie w zasięgu wzroku osoba ma przynajmniej dwa różne środki transportu, nie wliczając w to samochodu osobowego. Parkingi zostały wyznaczone na chodnikach w formie wymalowanego obszaru z piktogramem, ale w taki sposób, aby nie utrudniać ruchu pieszego. Opracowano też nowy regulamin dla Starego Miasta, który z jednej strony wprowadza ograniczenia ilości pojazdów dopuszczonych do wjazdu i parkowania na terenie Starego Miasta, w tym wyeliminowanie wjazdu pojazdów taxi, a z drugiej dopuszcza wjazd i ruch rowerów.

Łuków

W ramach ETZT w Łukowie zarejestrowano obchody Dnia Bez Samochodu.

Puławy

Puławy, wieloletni uczestnik ETZT, włączyły się w kampanię organizując w dniu 22 września happening ekologiczny, w trakcie którego promowano ekologiczne formy mobilności, takie jak: środki transportu zbiorowego, rower i ruch pieszy. W ramach wydarzenia wystąpił kabaret „Poławiacze Pereł”, muzeum nietypowych rowerów zaprezentowało wystawę „Dziwne Rowery”, odbyły się także animacje taneczne i sportowe, znakowanie rowerów, quiz ekologiczny czy malowanie toreb.

Radzyń Podlaski

Radzyń Podlaski zdecydował się przyłączyć do ETZT po raz pierwszy i zarejestrował realizację Działań Trwałych, m.in. z zakresu rozbudowy infrastruktury pieszej i rowerowej oraz na rzecz uspokojenia ruchu.

Stary Uścínów

W tym roku gmina Stary Uścínów ponownie zadeklarowała zaangażowanie w ETZT.

Świdnik

Czwarte już obchody ETZT w Świdniku rozpoczęły się w dniu 16 września lekcjami edukacyjnymi pt. „Bezpieczny pasażer”, dla dzieci z klas I-III Szkoły Podstawowej nr 7. Na oficjalnym fanpage’u miasta promowano kampanię ETZT oraz ogłoszono konkurs „Pokaż jak spędzasz Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu”. W dniu 20 września Świdnicki Klub Rowerowy „Alfa” zorganizował rodzinny festyn i rajd rowerowy „O błękitną koszulkę serca”, zaś kolejnego dnia stowarzyszenie „Świdnik Miasto dla Rowerów” przeprowadziło akcję „Świeć Przykładem” skierowaną do rowerzystów poruszających się po zmroku bez oświetlenia. W czasie Dnia bez Samochodu można było przez godzinę za darmo korzystać z rowerów miejskich. Dodatkowo Świdnik realizuje Działania Trwałe, m.in. poprawiające infrastrukturę rowerową.

Włodawa

Po 9-letniej przerwie gmina miejska Włodawa ponownie zorganizowała ETZT i zarejestrowała dwa typy aktywności: Działania Trwałe oraz Tydzień Działań. W dniach 16-22 września można było skorzystać ze specjalnej promocji na wypożyczenie roweru miejskiego za 50%. Dodatkowo wszyscy miłośnicy dwóch kółek, którzy w ramach akcji „Przyjedź rowerem, odbierz odbłask” przybyli na rowerze do Punktu Informacji Turystycznej we Włodawie, otrzymali upominek. 19 września odbył się rajd rowerowy, zorganizowany wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji. Trasa licząca 30 km przebiegała szlakiem Green Velo

do Okuninki, przez malownicze tereny Sobiborskiego Parku Krajobrazowego do Sobiboru (Muzeum Byłego Hitlerowskiego Obozu Zagłady), aż do Orchówka. 22 września odbyła się akcja BIKE2WORK, polegająca na zrobieniu zdjęcia w podróży do pracy rowerem lub z zaparkowanym rowerem przed pracą, udostępnieniu na FB i opisanu hashtagem. Przez cały tydzień kampania ETZT była promowana na portalu społecznościowym Facebook.

Wojciechów

Również gmina Wojciechów zarejestrowała dwa typy aktywności: Działania Trwałe oraz Tydzień Działań.

Zamość

Zamość, który ostatni raz uczestniczył w ETZT w 2011 roku, ponownie włączył się w kampanię prezentując w mediach społecznościowych spot przedstawiający, w jaki sposób Zamość dba o środowisko: jakie działania podejmuje i jakie inwestycje realizuje. Natomiast w dniu 22 września w Zamojskim Centrum Informacji Turystycznej i Historycznej można było bezpłatnie wypożyczyć rower. Z darmowych przejazdów komunikacją miejską mogły skorzystać osoby, które w momencie kontroli biletów okazały dowód rejestracyjny pojazdu (samochodu, motocykla) zarejestrowanego na swoje nazwisko, a także dokument potwierdzający tożsamość.

7. Rejestracje w województwie

Iubuskim

Uczestnikami ETZT w roku 2020 w województwie lubuskim zostało 7 podmiotów samorządowych, w tym jeden powiat (w roku 2019 odnotowano 6 rejestracji).

Gorzów Wielkopolski

Gorzów Wielkopolski po raz siódmy wziął czynny udział w ETZT 2020. Kampanię rozpoczęto w dniu 16 września akcją promocyjną, pt. „Gorzów rywalizuje o puchar rowerowej stolicy Polski 2020”. W Dniu bez Samochodu w mieście oferowano bezpłatną komunikację miejską, zaś w rozkład jazdy

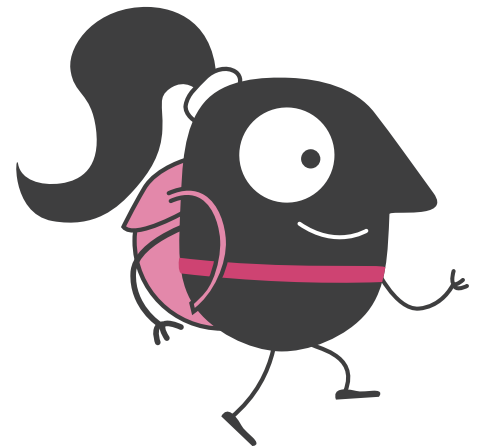

włączono zabytkowe tramwaje. Dla mieszkańców zorganizowano działania promujące alternatywę dla samochodu: pokazy szybkiego i sprawnego dojazdu hulajnogami w najbardziej strategiczne miejsca miasta, miasteczko rowerowe z mini stacją serwisującą rowery oraz akcja „ChodźMY!”. Dodatkowo w Gorzowie kontynuowane były Działania Trwałe na rzecz infrastruktury pieszej i rowerowej oraz transportu publicznego.

Gubin

Po raz pierwszy zaangażowanie w ETZT zadeklarował Gubin.

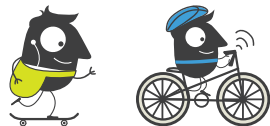

Nowa Sól

Po raz kolejny w dniu 22 września 2020 r. Nowa Sól dołączyła do obchodów Dnia Bez Samochodu, zachęcając mieszkańców do rezygnacji z użytkowania auta i skorzystania z komunikacji miejskiej SubBus, która tego dnia była dla wszystkich darmowa. Ponadto, przez cały wrzesień zachęcano mieszkańców do wzięcia udziału w rywalizacji w konkursie „Rowerowa Stolica Polski”, w którym Nowa Sól zwyciężyła w roku 2019.

Powiat nowosolski

W tym roku po raz pierwszy do ETZT przyłączył się powiat nowosolski, promując Działanie Trwałe dofinansowane ze środków Unii Europejskiej (RPO-L2020). Na nieczynnej linii kolejowej nr 371 relacji Żagań-Wolsztyn zbudowano ścieżkę rowerową o długości 48,6 km (na odcinku Sławocin-Stypułów). Ścieżka posiada infrastrukturę towarzyszącą w postaci miejsc obsługi rowerzystów, tzw. MOR-ów, na których można odpocząć. Dodatkowo, w ramach kampanii informacyjno-promocyjnej projektu zorganizowano akcję „Fotka w drodze do pracy”, której elementem stały się obchody ETZT 2020. Polegała ona na sfotografowaniu się przez uczestnika na nowej ścieżce rowerowej i podaniu miejsca wykonania zdjęcia. Osoby, które wzięły udział w akcji otrzymały gry planszowe związane z tematyką ścieżki rowerowej oraz materiały promocyjne dostarczone w ramach kampanii.

Świebodzin

W Świebodzinie w czasie ETZT postawiono na promocję aktywnych środków transportu. W dniach 16 do 22 września 2020 r. trwała akcja z nagrodami dla rowerzystów, pieszych i biegaczy, którzy w aplikacji ENDOMODO zarejestrowali najwięcej kilometrów. Młodzież zaproszono do wspólnego treningu biegowego wokół jeziora Lubie. Na Facebook'u promowano wyzwanie „Pokaż jak dbasz o bezpieczeństwo swoje i dzieci podczas jazdy: samochodem, rowerem, na rolnkach, hulajnogą itp.”. W przedszkolach i szkołach odbywały się spotkania edukacyjne świebodzińskich policjantów dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym, nauka przechodzenia dzieci przez przejście dla pieszych, rozdawano kolorowanek z naklejkami „ABC Bezpiecznego Przedszkolaka”. Dzień bez Samochodu promowano w mediach społecznościowych gminy.

Dzień bez Samochodu promowano w mediach społecznościowych gminy.

Zielona Góra

Miejski Zakład Komunikacji, który od lat koordynuje ETZT w Zielonej Górze, przez cały tydzień prowadził działania informacyjno-promocyjne. Tradycyjnie, w czasie Dnia bez Samochodu wszystkie osoby, które w czasie przejazdu autobusem okazały ważny dowód rejestracyjny swojego samochodu oraz prawo jazdy, mogły skorzystać z bezpłatnych przejazdów autobusami MZK. Zielona Góra sukcesywnie realizuje też Działania Trwałe na rzecz zrównoważonych środków transportu: rozbudowę infrastruktury pieszej i rowerowej, poprawia ofertę i jakość transportu publicznego, udostępnia punkty ładowania pojazdów elektrycznych.

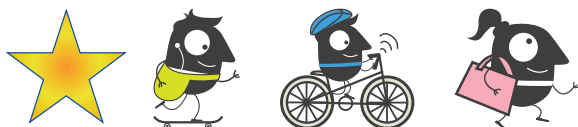
Żary

Dla miasta Żary była to już czternasta kampania ETZT. Przez cały tydzień strażnicy miejscy podczas patrolowania miasta przeprowadzali rozmowy z mieszkańcami na temat konieczności ograniczenia przez człowieka emisji spalin samochodowych oraz rozdawali rozmówcom gadzety odblaskowe. W dniu 18 września przeprowadzono akcję znakowania rowerów. W ramach promowania przemieszczania się pieszego od najmłodszego okresu życia, w dniu 21 września zaproszono mamy z dziećmi w wózkach na pieszy spacer po parku miejskim. Dzień bez Samochodu był zaś ponownie okazją do otrzymania gadżetów odblaskowych, które straż miejska wręczała w namiocie ustawionym w rynku wszystkim osobom, które w tym dniu zrezygnowały z samochodu na rzecz alternatywnych środków transportu. Zorganizowano też wycieczkę pieszą dla nauczycieli i uczniów żarskich szkół po najbliższej okolicy. Przez cały dzień dostępna była bezpłatna komunikacja publiczna dla kierowców posiadających aktualny dowód rejestracyjny i prawo jazdy.

W roku 2020 w województwie łódzkim znacznie wzrosło zainteresowanie władz samorządowych kampanią ETZT. Na stronie www.mobilityweek.eu zarejestrowało się aż 29 podmiotów, co stanowi prawie trzykrotny wzrost w stosunku do roku 2019 (wówczas było to jedynie 10 uczestników).

Bedno

Mała gmina wiejska Bedno zadeklarowała zaangażowanie w ETZT.

Bełchatów

Bełchatów wziął udział w ETZT po raz czwarty, realizując wszystkie trzy typy aktywności. W dniach od 16 do 22 września w szkołach i przedszkolach trwała akcja promująca wśród dzieci i młodzieży przepisy ruchu drogowego, dotyczące bezpiecznego poruszania się na drodze/chodniku/ścieżce rowerowej, a Straż Miejska organizowała w tym celu zajęcia w ramach miasteczka ruchu drogowego oraz prelekcje poświęcone bezpieczeństwu na drodze. W związku z Dniem Bez Samochodu, magistrat zachęcał pracowników zarówno Urzędu Miasta, jak i wszystkich spółek oraz jednostek prowadzonych przez miasto do pozostawienia samochodów w miejscu zamieszkania i skorzystania z pojazdów transportu publicznego, rowerów lub innych nieemisyjnych środków transportu. Wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Bełchatowie, przeprowadzono również akcję znakowania rowerów. Oprócz już zrealizowanych Działań Trwałych dotyczących m.in. budowy ścieżek rowerowych i ułatwień dla pieszych, planowana jest także budowa stacji „Parkuj i Jedź”.

Drzewica

Udział miasta Drzewica w ETZT (po raz pierwszy) również polegał na zadeklarowaniu zaangażowania w promocję zrównoważonych środków transportu.

Gidle

W gminie wiejskiej Gidle po raz pierwszy zorganizowano Tydzień Działań.

Gmina Łask

Łask zadebiutował w kampanii ETZT rejestrując Działania Trwałe z zakresu poprawy oferty i jakości transportu publicznego .

Gmina Zgierz

Pierwszą z trzech akcji, zaplanowanych w ramach ETZT 2020 w gminie Zgierz, był rajd pieszy dla uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Grotnikach. 16 września, wspólnie z Nadleśnictwem Grotniki oraz Stowarzyszeniem Proekologicznym „Pinia”, wyruszone na wycieczkę do lasu, w trakcie której leśniczy przekazał uczniom dwóch najstarszych klas szkoły podstawowej wiele ciekawych informacji na temat roli leśnego ekosystemu w życiu człowieka. 19 września, w Rosanowie razem ze Strażą Miejską oraz Komendą Powiatową Policji w Zgierzu przygotowano dla mieszkańców niespodzianki, m.in. można było oznakować rower, sprawdzić swoją wiedzę i umiejętności w miasteczku ruchu drogowego, czy otrzymać kamizelkę odblaskową. 22 września obchodzono Dzień bez Samochodu. Każdy, kto tego dnia przyjechał do Urzędu Gminy Zgierz rowerem lub komunikacją publiczną (okazując bilet), otrzymał upominek.

Godzianów

Gmina wiejska Godzianów wzięła udział w kampanii ETZT po raz drugi. W akcję zaangażowano najmłodszych mieszkańców, dla których zorganizowano konkurs plastyczny pt. „Bezemisynna mobilność dla wszystkich”.

W konkursie, uczniowie z klas 4–8 nadesłali 65 prac. Wyłoniono laureatów konkursu, przyznano nagrody i wyróżnienia oraz rozdano nagrody i dyplomy.

Grabów

Grabów to kolejna gmina wiejska w województwie łódzkim, która po raz pierwszy wzięła udział w kampanii ETZT, deklarując na stronie www.mobiltyweeek.eu swoje zaangażowanie w promocję zrównoważonego transportu.

Inowłódz

Inowłódz również stał się po raz pierwszy uczestnikiem kampanii ETZT 2020.

Kamieńsk

W Kamieńsku po raz pierwszy zorganizowano Dzień bez Samochodu.

Kielcygłów

Władze gminy Kielcygłów pierwszy raz zadeklarowały zaangażowanie w ETZT.

Konstantynów Łódzki

Konstantynów Łódzki, który organizował ETZT już w roku 2003, w tym roku ponownie zarejestrował swój udział w kampanii.

Krośniewice

W Krośniewicach po raz pierwszy świętowano Dzień bez Samochodu.

Ładzice

W gminie Ładzice pierwszy raz w historii zorganizowano Tydzień Działań z okazji ETZT.

Łódź

Łódź to prawdziwy weteran kampanii ETZT, gdyż pierwszy raz uczestniczyła w niej już w roku 2000, zaś w tym roku miasto zarejestrowało się po raz dziewiętnasty. Tegoroczne obchody uwzględniały darmową komunikację w Dniu bez Samochodu. Wystarczyło okazać dowód rejestracyjny pojazdu, żeby móc podróżować za darmo autobusem i tramwajem wraz z taką ilością osób, na jaką zarejestrowany był samochód. Dodatkowo, w dniu 19 września zorganizowano wystawę łódzkich tramwajów na przestrzeni lat, zaś w samym centrum miasta oddano ulicę dla ludzi, zamykając jezdnię Alei Kościuszki w kierunku południowym. Ponadto pojawiło się również rowerowe miasteczko, gdzie przez zabawę dla najmłodszych zachęcano do wyboru jednośladów w codziennym podróżowaniu. Dzięki współpracy z firmą Veolia Energia Łódź, we wrześniu 2020 r. do Zarządu Dróg i Transportu i Zarządu Zieleni Miejskiej trafiły rowery elektryczne, które posłużą pracownikom jednostek do codziennej pracy w ramach ekologicznej formy kontrolowania dróg i zieleni w mieście.

Pabianice

Pabianice uczestniczyły w tegorocznej edycji ETZT promując w mediach społecznościowych Dzień bez Samochodu. Motyw kampanii „Zeroemisyjna mobilność dla każdego” był wyświetlany na monitorach podczas kursów niskoemisyjnych autobusów hybrydowych. Jeśli chodzi o Działania Trwałe, to rozstrzygnięty został przetarg na budowę 13 km dróg dla rowerów dochodzących do węzłów przesiadkowych komunikacji miejskiej. Przez cały rok właściciele samochodów posiadających Kartę Pabianiczana są uprawnieni do korzystania z bezpłatnych przejazdów autobusami MKK.

Pajęczno

Pajęczno to kolejne miasto w województwie łódzkim, które po raz pierwszy zadeklarowało zaangażowanie w ETZT.

Powiat brzeziński

Władze powiatu brzezińskiego również po raz pierwszy przystąpiły do udziału w ETZT.

Powiat Łask

Powiat Łask także pierwszy raz uczestniczył w ETZT.

Powiat poddębicki

Dla powiatu poddębickiego to pierwszy rok rejestracji udziału w ETZT.

Powiat radomszczański

Kampania ETZT 2020 to początek „rowerowej rewolucji” w powiecie radomszczańskim, który zaangażował się w to wydarzenie pierwszy raz. Aby pokazać, że warto, można i nawet trzeba zrezygnować z używania samochodu na rzecz ekologicznego środka transportu, Starostwo Powiatowe w Radomsku zorganizowało akcję pod hasłem „Garnitury na rowery”. Z uwagi na pandemię zrezygnowano z przygotowania masowego wydarzenia promującego Dzień bez Samochodu, ale

nie wycofano się z popularyzacji jego idei. Organizując event „Garnitury na rowery” zachęcano wszystkich, zwłaszcza osoby publiczne, by w tym dniu zrezygnowały z jazdy samochodem. Dobry przykład dał wicestarosta powiatu, który 22 września przyjechał do pracy rowerem. W akcję chętnie włączyli się pracownicy starostwa i powiatowego Urzędu Pracy. Na Facebook’owym profilu powiatu zorganizowano także konkurs – każdy, kto 22 września zrezygnował z jazdy samochodem i udokumentował swój udział w akcji, otrzymał pamiątkowy gadżet. To działanie również spotkało się z dużym odzewem i przychylnymi komentarzami.

Powiat wieruszowski

Powiat wieruszowski pierwszy raz przystąpił do kampanii ETZT.

Radomsko

Promocja ETZT w Radomsku odbywała się w dniach 16-22 września 2020 r. z wykorzystaniem strony urzędu miejskiego i mediów społecznościowych oraz poprzez dystrybucję materiałów promocyjnych na przystankach i gablotach miejskich. Świątowano także Dzień bez Samochodu, w czasie którego mieszkańcy mogli korzystać z usług MPK całkowicie za darmo. Odbył się też konkurs na miejskim profilu Facebook „Oznakuj swój rower”, a przy wybranych samoobsługowych stacjach naprawy rowerów rozdawane były odbłaski i naklejki odbłaskowe na rower, dzięki którym rowerzyści będą lepiej widoczni na drodze.

Sieradz

Udział Sieradza polegał na zadeklarowaniu zaangażowania w promocję zrównoważonych środków transportu. Udało się także zachęcić mieszkańców do zabawy i przyłączenia do akcji „Rowerowa Stolica Polski”. Sieradz uplasował się na 38. miejscu zdobywając 155 punktów. Do zabawy włączyło się 95 mieszkańców miasta. Statystyka: 6093 km przejechali sieradzanie, spalając blisko 270 tys. kalorii. Wśród sieradzkich szkół najlepsza okazała się Szkoła Podstawowa nr 10. Transport rowerowy promowano także dzięki systemowi wypożyczalni rowerów miejskich „Rowerowe łódzkie”. Po zarejestrowaniu w aplikacji można było wypożyczyć rower na jednej z 12 stacji rowerowych w Sieradzu i skorzystać z 20 minutowych bezpłatnych przejazdów. W czasie Dnia bez Samochodu w granicach miasta można było podróżować autobusami MPK całkowicie bezpłatnie.

Skierniewice

To była już piąta edycja ETZT w Skierniewicach. W tym roku postawiono na promocję kampanii w mediach społecznościowych miasta (m.in. kanał I love SKC - www.facebook.com/kochamSkierniewice). Posty promowały zarówno samą ideę ETZT, ale także wiele infrastrukturalnych rozwiązań stworzonych w Skierniewicach, które sprzyjają korzystaniu z alternatywnych środków transportu.

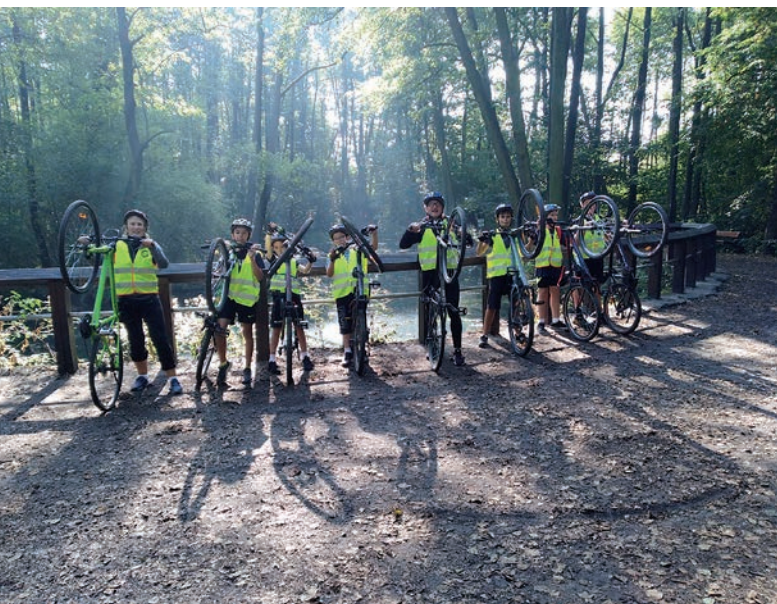
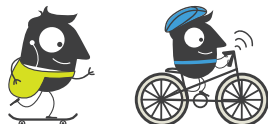
Sulejów

Gmina Sulejów po raz drugi włączyła się w organizację obchodów ETZT. W trosce o zdrowie uczestników nie organizowano w tym roku imprezy skupiającej wiele osób, postawiono na działania informacyjne. Na fanpage'u gminy na Facebooku oraz stronie Urzędu Miejskiego w Sulejowie ukazała się informacja zachęcająca mieszkańców do zmiany niekorzystnych dla zdrowia i środowiska przyzwyczajeń transportowych i poprawy jakości życia. W ramach stworzenia mieszkańcom możliwości korzystania z różnych środków transportu, w szczególności z transportu niskoemisyjnego, w dniu 22 września, podczas obchodów Dnia bez Samochodu, dla ruchu samochodowego zamknięto ulicę Psarskiego.

Tomaszów Mazowiecki

W ramach obchodów ETZT w dniach od 16 do 22 września w Tomaszowie Mazowieckim szkoły podstawowe zorganizowały wycieczki piesze na Niebieskie Źródła i Miejską Przystań, rajd rowerowy do Spały, gry terenowe, gazetki tematyczne, konkursy plastyczne i fotograficzne, zabawy ruchowe, pogadanki, spotkania z funkcjonariuszem policji, naukę jazdy na rowerze i hulajnodze elektrycznej, spotkanie z podróżnikiem Kamilem Szkopikiem, dzień odbłasków. Miejski Zakład Komunikacyjny udostępnił film o pracy kierowców oraz o funkcjonowaniu autobusów hybrydowych. Miejskie Centrum Kultury przygotowało trzy trasy pieszego zwiedzania miasta oraz grę miejską. W ramach Działania Trwałych zrealizowano szlak pieszy pod nazwą „Niedźwiedzi szlak”, o długości 6,35 km. W trakcie Dnia bez Samochodu komunikacja miejska była bezpłatna dla wszystkich

użytkowników. Odbył się także EKO Rajd Rowerowy na trasie o długości 13 km. W rajdzie wzięło udział 6 drużyn z 6 szkół. Dzieci poznały zasady bezpiecznego poruszania się po drodze i znaki drogowe.

Zgierz

W tym roku miasto Zgierz zarejestrowało swój udział w ETZT.

Złoczew

Gmina Złoczew pierwszy raz zgłosiła swój udział w ETZT, rejestrując wdrożenie Działań Trwałych, m.in. zrealizowano program redukcji prędkości poprzez montaż progów zwalniających w pobliżu szkoły, wybudowano nowe chodniki oraz wyremontowano stare. Zaplanowano także montaż urządzeń do pomiaru jakości powietrza wraz z możliwością dostępu do danych poprzez aplikację mobilną Airly.

Pomimo utrudnień związanych z pandemią COVID-19, również w województwie małopolskim odnotowano w roku 2020 zwiększone zainteresowanie udziałem w kampanii, w której uczestniczyło aż 45 podmiotów (w ubiegłym roku było to 35 rejestracji).

Andrychów

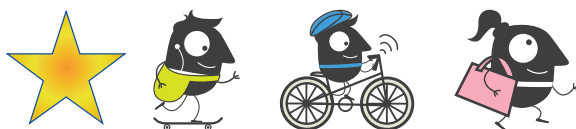
Po raz pierwszy do kampanii ETZT przystąpił Andrychów, deklarując organizację Tygodnia Działań oraz realizację szeregu Działań Trwałych, w tym rozwój infrastruktury rowerowej i niskoemisyjnego transportu publicznego. Już w dniu 14 września rozpoczęto coroczną akcję pod nazwą „Bieg po serce Zbója spod Złotej Górki”. Sytuacja nie pozwoliła na przeprowadzenie imprezy w dotychczasowym kształcie, dlatego przyjęła ona formę biegu wirtualnego. Każdy chętny wyceniał swój trud włożony w bieganie, jazdę na rowerze, spacer czy górskie wędrowki i dokonywał wpłat za pośrednictwem konta utworzonego przez fundację. Cała akcja była promowana przez lokalne media, Twoje Radio Andrychów, Facebook i inne. W dniu 16 września ogłoszono ponadto konkurs na FB: pierwsza osoba, która skomentowała post i wymieniła 10 ekologicznych i niskoemisyjnych rodzajów transportu, otrzymała książkę „Jak być EKO”, torbę ekologiczną z hasłem „Dbam o to czym oddycham” oraz przypinkę. Na zakończenie ETZT przeprowadzono kolejny konkurs: trzy pierwsze osoby, które umieściły zrzuty ze swoich krokometry, z największą ilością pokonanego dystansu, otrzymały zestawy oszczędzania energii, pochodzące z projektu LIFE „Małopolska w zdrowej atmosferze”.

Biskupice

W Biskupicach obchodzą Dzień Bez Samochodu.

Bochnia

To były już piąte obchody ETZT zorganizowane w Bochni przez Wydział Promocji i Rozwoju Miasta. W tym roku odbył się m.in. konkurs plastyczny pn. „Ekologiczny Transport Przyszłości”. Ponadto w bocheńskiej tężni solankowej zorganizowano plenerowe zajęcia edukacyjne dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 2. Dzieci poprzez gry i zabawy uczyły się, jak dbać o czyste powietrze oraz prawidłowo segregować śmieci. Na zakończenie kampanii najmłodszy mieszkańcy Bochni mogli wziąć udział w przygotowanym przez Fundację STASIOŁY wydarzeniu pod nazwą „Plenerowa Galeria pod czystym Niebem”. W ramach wydarzenia można było obejrzyć prace wykonane przez uczestników cyklu wydarzeń kulturalno-artystycznych oraz wziąć udział w warsztatach plastycznych i konkursach.

Bolesław (powiat dąbrowski)

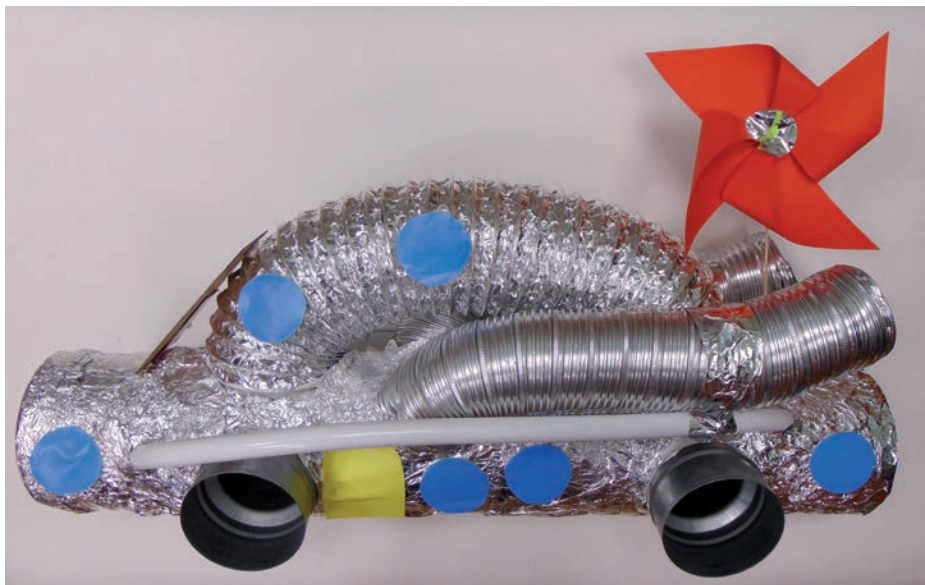
Gminna Biblioteka Publiczna w Bolesławiu już po raz drugi włączyła się w akcję ETZT. W tym roku mieszkańcy gminy Bolesław przejechali Wiślaną Trasą Rowerową przez teren trzech gmin: Bolesław, Mędrzechów, Gręboszów, pokazując w ten sposób jak można ograniczyć zanieczyszczenie powietrza i emisję CO₂. Każdy uczestnik otrzymał tematyczne gadzety ETZT.

Bolesław (powiat olkuski)

Gmina wiejska Bolesław z powiatu olkuskiego również po raz drugi uczestniczyła w ETZT. W ramach kampanii przeprowadzono: zajęcia dla uczniów klas pierwszych dotyczące bezpieczeństwa na drodze, prowadzone przez policjantów z Komisariatu Policji w Bukownie, konkurs plastyczny dla uczniów szkół z terenu gminy pn. „Ekologiczny pojazd przyszłości”, promujący bezemisyjne środki transportu oraz bezpłatną akcją serwisowania rowerów.

Chrzanów

Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie, główny koordynator wydarzenia, zrealizowała działania w ramach kampanii miejskiej EKO-CHRZANÓW, we współpracy ze Stowarzyszeniem Chrzanowskich Cyklistów oraz ZK „Komunikacja Międzygminna, pod patronatem honorowym burmistrza. Zorganizowano m.in. konkurs fotograficzny i wystawę „Mój rower i Ja

na szlaku”, wystawę „Weź oddech”, akcję ekologiczną „Adopcja roślin”, konkurs plastyczny dla dzieci „Ekologiczny pojazd przyszłości”, uruchomiono mobilną czytelną na rowerze cargo. Ponadto odbyła się debata online pt. „Transport a mieszkalnictwo” oraz „Rower–bezpieczeństwo, wygoda, czy zagrożenie”. Zorganizowano też kolejny, VIII Rajd Chrzanowskich Cyklistów i piknik edukacyjny „Biblioteka na dwóch kółkach”.

Gmina Czernichów

Gmina Czernichów zorganizowała obchody ETZT po raz drugi. W dniu 20 września odbyło się wydarzenie „Zwiedzamy gminę Czernichów na rowerze”. Aby wziąć udział w zwiedzaniu, należało zgłosić się w jednym z pięciu punktów, gdzie wydawano zestawy startowe. W zestawie startowym, odblaskowym plecaku, znaleźć można było mapę wraz z informacją o ciekawych miejscach na terenie gminy Czernichów, ulotkę „Wymień piec”, odblaski i inne gadżety. Uczestnicy sami wybierali miejsce, które odwiedzą i jak dużo czasu tam spędzą. Część odblaskowych plecaków sfinansowana została z projektu zintegrowanego LIFE - Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – „Małopolska w zdrowej atmosferze”. Wydano 241 pakietów startowych. Dodatkowo rozdano 867 odblasków, dzięki czemu mieszkańcy będą lepiej widoczni na drodze. Uczestnicy konkursu fotograficznego „Odkrywam Gminę Czernichów na rowerze” otrzymali dodatkowo gadżety dedykowane ETZT.

To już trzecie obchody ETZT w gminie Igołomia-Wawrzeńczyce. W tym roku zorganizowano dla mieszkańców: Tour Rowerowy (trasa ok. 15 km), podczas którego uczestnicy poznali ciekawe inwestycje na terenie gminy

oraz spacer ekologiczno-historyczny po Zespole Pałacowo-Parkowym w Igołomi. Zachowano procedury sanitarne dzieląc uczestników na trzy grupy (różne godziny zwiedzania). Spacer odbywał się z przewodnikami, którzy oprowadzali i opowiadali ciekawostki o historii i ekologii regionu. W obu aktywnościach wzięło udział ok. 80 osób. Na www.igwa.pl utworzono zakładkę ETZT, w której umieszczano artykuły na temat prowadzonych działań. Ponadto w czterech szkołach podstawowych na terenie gminy prowadzono liczne działania mające na celu zapoznanie uczniów i przedszkolaków z tematyką zrównoważonego transportu. Przeprowadzono pogadanki i prelekcje, cykle zajęć dot. bezpiecznej drogi do szkoły/przedszkola, a także rozmowy i filmiki dot. właściwego poruszania się po drodze, przygotowano tematyczne gazetki ścienne oraz prace plastyczne pt. „Moja droga do szkoły”, umieszczono informacje o ETZT na stronach internetowych, promowano przyjazd do szkoły na rowerach lub pieszo, rozdawano odbłaski dla uczniów, organizowano wycieczki rowerowe.

Gmina Żegocina

Gmina Żegocina zarejestrowała przystąpienie do kampanii ETZT 2020.

Gorlice

W Gorlicach w czasie Dnia bez Samochodu zorganizowany został bezpłatny transport komunikacją miejską. W ramach Działań Trwałych zrealizowano dla dzieci i młodzieży miasteczko rowerowe przeznaczone do nauki i treningu jazdy na rowerze.

Gromnik

Gmina Gromnik również w tym roku wzięła aktywny udział w kampanii ETZT. W ramach wydarzenia zorganizowano w szkołach zajęcia plastyczne oraz edukacyjne na temat ekologii, ograniczenia niskiej emisji, ocieplenia klimatu. Uczniowie przygotowali ulotki promujące ekologiczne środki transportu, gazetkę na temat wspomnień rowerowych oraz plakaty pn. „Kodeks małego ekologa” i „Eko-Uczeń”. ETZT promowano także na funpage’u „Gmina Gromnik w zdrowej atmosferze”. Z okazji Dnia bez Samochodu zorganizowano „Rodzinny Rajd Rowerowy”. Ponad 30 mieszkańców, z wójtem na czele, wyruszyło w drogę rowerami. Na mecie uczestnicy otrzymali drobne nagrody przesłane przez Ministerstwo Infrastruktury. W obchody ETZT na terenie gminy włączyli się funkcjonariusze z Wydziału Ruchu Drogowego w Tarnowie, którzy rozdali uczestnikom opaski odblaskowe, wygłosili prelekcję na temat bezpieczeństwa oraz zabezpieczyli trasę przejazdu rowerzystów. Z wydarzenia została sporządzona relacja fotograficzna oraz filmowa.

Iwanowice

Gmina Iwanowice pierwszy raz uczestniczyła w Dniu bez Samochodu. W tym dniu każdy rowerzysta, który przyjechał do Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Iwanowicach otrzymał kwiaty. Ponadto u dwóch przewoźników działających na terenie gminy, każdy pasażer (wsiadający lub wysiadający na terenie gminy Iwanowice) otrzymał 50% zniżki za przejazd.

Kłaj

Gmina Kłaj, trzykrotny uczestnik ETZT, rozpoczęła kampanię od przejazdu rowerowo-rolkarskiego wraz z grupą „Kłaj na Rolkach”, w czasie którego przemieszczano się z chorągiewkami z logo ETZT, promując poruszanie się na „mniejszych kołach”. Od 16 września przy każdej szkole i przedszkolu wisiały banery promujące ETZT i Dzień bez Samochodu. W szkołach został ogłoszony konkurs plastyczny pod hasłem „Zeroemisyjna mobilność dla każdego”. Najmłodszy świetnie poradził sobie z zadaniem, plakaty stały się piękną ozdobą korytarza, a dodatkowo wymyślono nowe hasła promujące. Uczniowie obejrzyli też prezentację i film związany z kampanią. Dla starszej młodzieży zorganizowano również przejazdy rowerowe z chorągiewkami promującymi ETZT. W dniu 22 września zwrócono się

do uczniów, rodziców, nauczycieli oraz urzędników z apelem o pozostawienie auta w garażu. W ramach Działań Trwałych zrealizowane zostały m.in.: budowa traktu wraz z chodnikiem, uliczne oświetlenie oraz parking i zatoka postojowa przy szkole w Kłaju, poszerzenie jezdni, budowa chodnika wraz z kanalizacją deszczową oraz fragmentem drogi rowerowej w Brzeziu.

Kraków

Kraków to prawdziwy rekordzista, jeśli chodzi o uczestnictwo w ETZT. Tegoroczna edycja to już dwudziesty raz, począwszy od pierwszej rejestracji w roku 2000. Sloganiem krakowskiej kampanii w tym roku było hasło „Jestem Eko w Krakowie – Miasto przyjazne rowerzystom”, które miało za zadanie zachęcenie mieszkańców do aktywności i przełamania codziennej rutyny, zwłaszcza podczas podróży. Do najciekawszych wydarzeń, które udało się zorganizować w tym roku, zachowując bezpieczeństwo uczestników, można zaliczyć m.in.: „Rowerem po Krakowie” – film promujący miasto przyjazne rowerzystom, wirtualną wizytę w zajezdni autobusowej „Wola Duchacka” – film promujący ekologiczny tabor, projekt HANDSHAKE – miejskie kontrole rowerowe, tj. możliwość bezpłatnego sprawdzenia stanu technicznego roweru oraz dokonania drobnych napraw. Przygotowano też punkt informacyjny na temat ETZT „Jestem EKO w Krakowie – MIASTO PRZYJAZNE ROWERZYSTOM”, w ramach którego funkcjonowało stoisko serwisowe z możliwością bezpłatnego wykonania szybkich prostych napraw, a także wydawano sadzonki roślin ozdobnych. Miasto zrealizowało też szeroki wachlarz Działań Trwałych na rzecz zrównoważonej mobilności, m.in. w lipcu 2020 r. oddano do użytku najdłuższą kładkę pieszo-rowerową w Polsce, liczącą prawie 500 metrów. W czasie Dnia bez Samochodu wyłączono kasowniki w pojazdach komunikacji miejskiej, oferując bezpłatne przejazdy liniami dziennymi i nocnymi.

Limanowa

W mieście Limanowa, które pierwszy raz było uczestnikiem ETZT, ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną skupiono się na działaniach medialnych. Przeprowadzono kampanię informacyjną na stronach internetowych, w mediach społecznościowych, w szkołach, a także w strefie publicznej, głównie w postaci plakatów i artykułów informacyjnych. Przewidziano gadżety promocyjne dla osób, które w tych dniach korzystały z roweru w drodze do pracy czy szkoły. W dniu 16 września odbyły się warsztaty plenerowe dla najmłodszych w Przedszkolu Miejskim nr 1 w Limanowej, z udziałem Ekodoradcy. Poprzez zabawy edukacyjne dzieci poznawały zalety ekologicznego transportu, zasady bezpieczeństwa na drodze, możliwości ochrony powietrza poprzez rezygnację z jazdy samochodem na rzecz jazdy rowerem czy komunikacji miejskiej. W warsztatach wzięło udział ok 30 osób.

Liszki

W gminie wiejskiej Liszki zorganizowano konkurs plastyczny dla dzieci dotyczący ETZT i promowano Dzień Bez Samochodu.

Michałowice

Michałowice w tym roku zadeklarowały udział w ETZT.

Mogilany

Mogilany zarejestrowały się na stronie www.mobilityweek.eu wyrażając poparcie dla ETZT.

Myślenice

W tym roku miasto dołączyło do organizacji ETZT po raz pierwszy. Ze względu na sytuację epidemiologiczną działania ograniczono do akcji w Internecie. Dodatkowo w dniu 22 września, w czasie Dnia bez Samochodu, zorganizowano konferencję prasową związaną z otwarciem nowej ulicy Solidarności w Myślenicach, która przebiega wzdłuż największego osiedla w mieście i łączy je z Centrum Wodnym Aquarius oraz centrum miasta. W ramach inwestycji wybudowano ciąg pieszo-rowerowy, podobne rozwiązania wykonywane są przy każdej inwestycji drogowej dla wsparcia zrównoważonego transportu. Po raz pierwszy w historii uruchomiono w tym roku trzy miejskie linie autobusowe, a następne są w planach. Planowana jest też budowa kolei na trasie Kraków-Myślenice.

Nawojowa

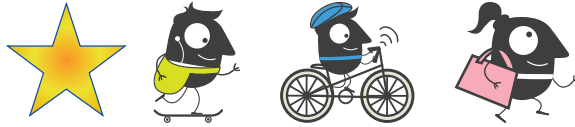

Również gmina Nawojowa została po raz pierwszy uczestnikiem ETZT, aktywnie promując kampanię na stronie internetowej gminy i portalu społecznościowym Facebook. Zorganizowano też konkurs fotograficzny „Razem

możemy podróżować taniej, zdrowiej i bardziej ekologicznie”. Celem konkursu było zachęcenie mieszkańców do korzystania z alternatywnych form transportu (komunikacja rowerowa, piesza, publiczna).

Niepołomice

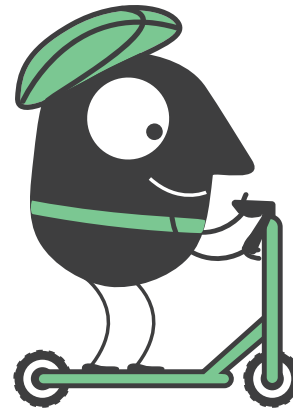
Niepołomice już szósty raz zaangażowały się w obchody ETZT. Z uwagi na pandemię COVID-19 zminimalizowano wydarzenia i wszystkie odbywały się na wolnym powietrzu. W ramach akcji, w sobotę 19 września i w niedzielę 20 września na niepołomickim Rynku na mieszkańców czekało kilka atrakcji. Auto Spektrum Kraków – Dealer Renault i Dacia zaprezentowały samochód osobowy ZOE marki Renault z napędem elektrycznym. Chętni na jazdę testową mogli się zapisać u przedstawiciela firmy, który udzielał informacji na temat pojazdu. Można też było obejrzeć i przetestować rowery, motocykle i hulajnogi z ekologicznym napędem. Uczestnicy loterii byli nagradzani drobnymi akcesoriami rowerowymi. Wszystkie wydarzenia odbywały się na wolnym powietrzu, z zachowaniem bezpiecznego odstępu wśród uczestników.

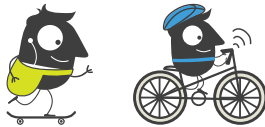
Nowy Sącz

W Nowym Sączu obchodzono Dzień Bez Samochodu.

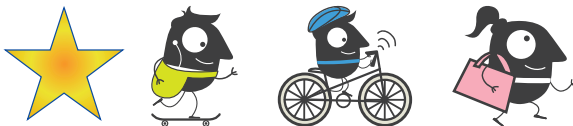

Nowy Targ

W ramach obchodów ETZT, w dniu 19 września zorganizowano Małopolski Wyścig Górski, z metą II etapu w Nowym Targu. Postawiono na promocję rozwiązań, które sprawiają, że transport publiczny jest bezpieczniejszy i atrakcyjniejszy. Ponadto promowano w ramach kampanii zbudowane ścieżki rowerowe, a także realizowaną inwestycję typu „Parkuj i Jedź”.

Pcim

W Pcimiu, który pierwszy raz zdecydował się wziąć udział w kampanii, starannie zaplanowano jej przebieg, organizując wydarzenia w każdym dniu ETZT, dopasowane do aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Kampanię rozpoczęło nagranie spotu promującego ETZT wraz z dziećmi ze szkół podstawowych. W kolejnych dniach odbyły się warsztaty w szkołach na temat zdrowego stylu życia i dbałości o środowisko, spacer po zdrowie - „Wrześniowy wypad w Gorce”, akcja „Gminne spacerki czyli weź się rodzinę i przejdź się” oraz „Dzieci na rowerach - w trosce o zdrowie i środowisko”. W mediach społecznościowych gminy publikowano posty na temat wpływu zanieczyszczeń na środowisko. W czasie Dnia bez Samochodu w szkołach można było uczestniczyć w wykładzie online dotyczącym zdrowia.

Podegrodzie

W Podegrodziu wdrożono Działania Trwałe w zakresie rozwoju ciągów pieszych oraz uspokojenia ruchu w pobliżu szkół.

Raciechowice

W ramach ETZT 2020 gmina Raciechowice zorganizowała spotkanie z uczniami trzeciej klasy w Szkole Podstawowej w Gruszowie. W dniu 19 września odbyła się lekcja edukacyjna na temat emisji z pojazdów i wpływu szkodliwych substancji z transportu na zdrowie. Poruszono temat ograniczania korzystania z samochodu na rzecz alternatywnych środków transportu i porównania wpływu na środowisko samochodów osobowych z transportem zbiorowym. Ważnym elementem spotkania było promowanie roweru jako środka transportu i jako narzędzia wspólnych zabaw. Zorganizowano konkurs wiedzy na temat sposobu poruszania się na rowerze w miejscach publicznych i znajomości przepisów drogowych. Każdy uczeń mógł zaprezentować swoje umiejętności. Na potrzeby spotkania wykorzystano gadżety ETZT otrzymane z Ministerstwa Infrastruktury.

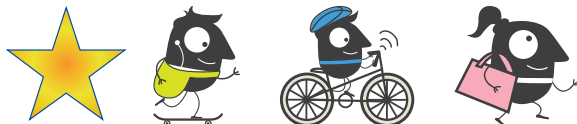

Rzepiennik Strzyżewski

Gmina Rzepiennik Strzyżewski po raz trzeci włączyła się w obchody ETZT organizując Tydzień Działań. Zachęcano mieszkańców do wyboru aktywnych środków transportu. Ogłoszono konkurs fotograficzny, w którym udział mógł wziąć każdy mieszkaniec gminy, warunkiem było tylko przesłanie w czasie trwania ETZT zdjęcia pokazującego, w jaki sposób on i jego bliscy lub znajomi obchodzą to święto. Za przesłanie zdjęcia każdy uczestnik konkursu został nagrodzony gadżetami, jak również nagrodami zakupionymi przez urząd gminy w ramach projektu LIFE.

Skawina

Już po raz czwarty Skawina zarejestrowała swój udział w ETZT. Wydarzenie przyjęło nieco inną formę niż zwykle. Część imprezy została przeniesiona do Internetu, a przejazdy rowerami odbywały się w małych grupach. Na rozpoczęcie kampanii, na oficjalnej stronie internetowej gminy Skawina oraz na portalu społecznościowym pojawiły krótkie filmy promocyjne. Zrealizowany został materiał filmowy promujący ETZT oraz powstała na obszarze Skawiny i sołectwa Radziszów infrastruktura pieszo-rowerową. Oprócz działań w Internecie, promowano zrównoważony transport również w tradycyjny sposób. Od 16 do 19 września odbywały się wycieczki z przewodnikiem wraz z grupą społeczną „Rowerowa Skawina” na terenie miasta, tak aby uczestnicy poznali nową infrastrukturę dedykowaną rowerzystom. Prezentowano zasady bezpiecznego korzystania z roweru jako środka transportu. Dla dzieci udostępniony został rowerowy tor przeszkód w Szkole Podstawowej nr 1 oraz przeprowadzono zajęcia z dziećmi na terenie miasteczka komunikacyjnego. W dniu 20 września zaprezentowano wystawę na rynku miejskim w Skawinie, zaś w czasie Dnia bez Samochodu funkcjonowała darmowa komunikacja autobusowa.

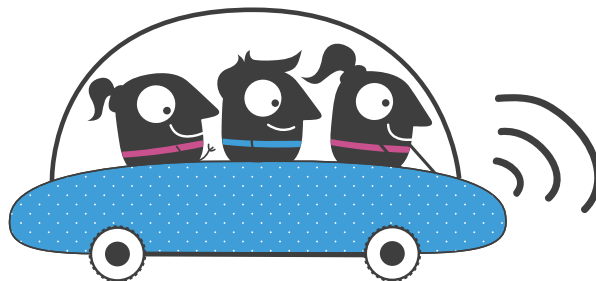
Słomniki

W Słomnikach, pierwszy raz uczestniczących w ETZT, zorganizowano akcję promującą kampanię wśród mieszkańców – wszyscy, którzy przyjechali rowerem otrzymywali sadzonkę roślin.

Sucha Beskidzka

Sucha Beskidzka zarejestrowała udział w ETZT.

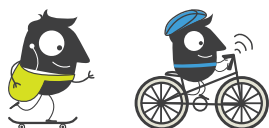
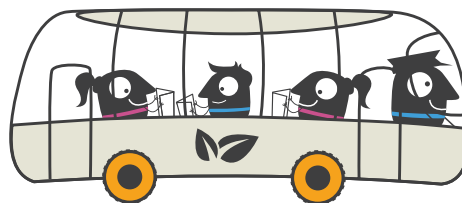
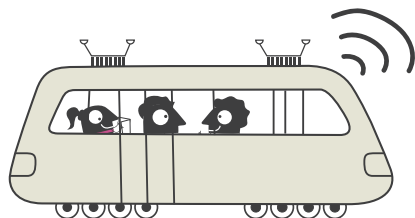

Sułkowice

W Sułkowicach, które pierwszy raz brały udział w kampanii, w czasie Tygodnia Działań skoncentrowano się na promowaniu zrównoważonego transportu za pośrednictwem portali społecznościowych.

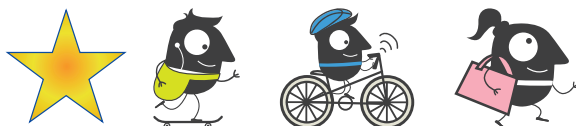
Świątki Górne

W ramach ETZT 2020 w gminie Świątki Górne skupiono się na działaniach, których celem była promocja ekologicznych form mobilności, takich jak: środki transportu zbiorowego, rower, ruch pieszy oraz transport multimodalny czyli łączenie różnych gałęzi transportu. Włączając się w obchody ETZT, dzieci z przedszkoli samorządowych wykonały prace plastyczne pn. „Ekologiczny transport”, które zostały opublikowane w galerii internetowej. Przedszkolaki dostały odbłaski, w ramach promowania bezpiecznego ruchu pieszych. 22 września w Dniu bez Samochodu można było bezpłatnie podróżować liniami dziennymi i nocnymi Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie w I i II strefie. Mieszkańcy zachęceni byli do rezygnacji z samochodu i skorzystania z ekologicznych form transportu.

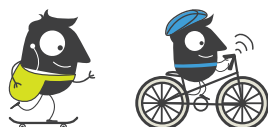
Szczucin

Dla Szczucina był to pierwszy rok udziału w kampanii. W ramach Tygodnia Działań promowano zrównoważony transport, zachęcając do pozostawienia samochodu w garażu, w zamian za co można było otrzymać zieloną roślinkę.

Tarnów

W tym roku Tarnów świętował już dwunasty udział w ETZT. W ciągu całego tygodnia odbywały się akcje: PORUSZ TARNÓW – włącz się w rywalizację, kręć kilometry dla Tarnowa i wygraj atrakcyjne nagrody, ROWEROWA STOLICA POLSKI – udział Tarnowa w ogólnopolskiej rywalizacji w poruszaniu się po mieście rowerem, znakowanie rowerów przez Straż Miejską, mobilna wystawa „Historia Komunikacji Miejskiej w Tarnowie” oraz konkursy na Facebooku. Promowano zrealizowane Działania Trwałe na rzecz transportu rowerowego: rozbudowę systemu Tarnowskiego Roweru Miejskiego – 6 nowych stacji, 60 nowych pojazdów, w tym 10 wyposażonych w foteliki do przewożenia dzieci oraz wprowadzenie kontraruchu rowerowego na kilku ulicach. 22 września oferowano bezpłatne przejazdy komunikacją miejską, za okazaniem dowodu rejestracyjnego pojazdu.

Wadowice

W Wadowicach wdrożono Działania Trwałe, w szczególności z zakresu infrastruktury rowerowej i poprawy oferty transportu publicznego. W dniu 20 września odbyła się dziewiętnasta edycja Rodzinnego Rajdu Rowerowego na trasie o długości około 31 km, połączonego z plenerowymi konkurencjami rekreacyjnymi i wręczeniem drobnych upominków na mecie.

Wieliczka

W Wieliczce w czasie ETZT trwała akcja promowania transportu publicznego na stronach internetowych, na plakatach oraz w autobusach Wielickiej Spółki Transportowej.

Wielka Wieś

Gmina Wielka Wieś wdrożyła Działania Trwałe, m.in.: rozbudowano ścieżki rowerowe, ograniczenia prędkości w pobliżu szkół.

Wolbrom

Wolbrom przyłączył się do obchodów ETZT rejestrując Tydzień Działań.

Zabierzów

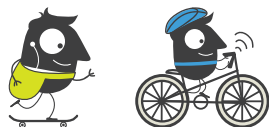
W ramach Dnia Bez Samochodu przejazdy autobusami komunikacji miejskiej na terenie gminy Zabierzów były bezpłatne dla wszystkich mieszkańców.

Zakliczyn

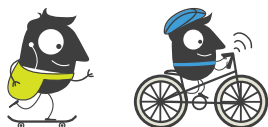
W Zakliczynie wdrożono Działania Trwałe poprawiając bezpieczeństwo pieszych.

Zakopane

Zakopane zrealizowało Działania Trwałe z zakresu punktowej infrastruktury rowerowej oraz poprawy oferty transportu publicznego.

Zielonki

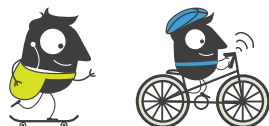

Jednym z wdrożonych Działań Trwałych na terenie gminy Zielonki była rozbudowa sieci ścieżek rowerowych.

W województwie mazowieckim w kampanii ETZT 2020 wzięło udział 20 podmiotów: 19 miast i gmin oraz 1 powiat (w 2019 roku było 21 rejestracji).

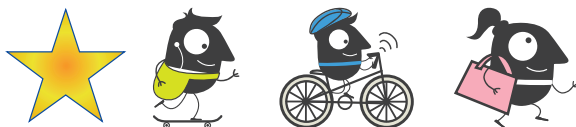
Błonie

Gmina Błonie w ramach ETZT promowała wdrożone w 2020 roku Działania Trwałe: cztery trasy rowerowe, Centrum Sportu z basenem, halą sportową, strzelnicą, kręgielnią i strefą relaksu, parking przy ul. Nowakowskiego, alejki spacerowe, w tym bulwary błońskie nad rzeką Rokitnicą. W ramach Tygodnia Działań czynny udział brały dzieci ze szkół i przedszkoli. Na zajęciach dydaktycznych przypomniły sobie zasady bezpiecznego poruszania się po drodze, poznawały najważniejsze znaki drogowe, a także uczyły się o ekologicznych środkach transportu oraz o ich wpływie na środowisko i zdrowie człowieka. W czasie zajęć dzieci odbyły wycieczkę na skrzyżowanie oraz obserwowały ruch drogowy. Przeprowadzono również konkursy tematyczne, liczne pogadanki oraz wykonano gazetki szkolne. Do kampanii chętnie przyłączyli się również pracownicy Urzędu Miejskiego w Błoniu z burmistrzem na czele.

Brwinów

Ze względu na trwającą epidemię i bezpieczeństwo mieszkańców, program tegorocznych wydarzeń w gminie Brwinów był symboliczny. Internauci brali udział w konkursach na stronie [facebook.com/Brwinow](https://www.facebook.com/Brwinow). Podczas Dnia bez Samochodu pasażerowie skorzystali z bezpłatnych przejazdów brwinowską komunikacją miejską. Wiele z inwestycji gminy Brwinów wpisuje się w założenia europejskiej kampanii. Gmina Brwinów zachęca do korzystania z rowerów, sukcesywnie rozwijając sieć ścieżek rowerowych wzdłuż dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich. W gminie promowany jest transport multimodalny, czyli korzystanie z kilku środków transportu, a co za tym idzie zmniejszenie emisji CO₂.

Gielniów

W gminie Gielniów po raz trzeci zorganizowano Tydzień Działań, a w jego ramach pogadanki na temat ochrony środowiska, konkurs plastyczny pt. „Czas pomyśleć o przyrodzie”, przygotowano gazetkę związaną z ETZT, pokaz filmu edukacyjnego o ochronie środowiska, pieszy rajd dla 127 uczniów. W dniu 21 września zachęcano do spędzenia dnia z rowerem, zaś 22 września nastąpiło podsumowanie akcji na Facebook’u.

Gmina Ożarów Mazowiecki

Gmina Ożarów Mazowiecki zarejestrowała realizację Tygodnia Działań.

Gmina Stare Babice

Gmina Stare Babice czwarty raz włączyła się w ETZT. Przeprowadzono akcję informacyjną promującą kampanię oraz upowszechniono zasady korzystania z komunikacji publicznej na terenie metropolii warszawskiej w Dniu bez Samochodu. Wdrożono liczne Działania Trwałe, m.in. wykonano projekty i budowę doświetlenia trzynastu istniejących przejść dla pieszych w ośmiu miejscowościach. W trakcie realizacji jest projekt budowy 4 km ścieżek rowerowych. Gmina kontynuuje dopłaty do długookresowych biletów komunikacji miejskiej w ramach Biletu Metropolitalnego.

Grodzisk Mazowiecki

W Grodzisku Mazowieckim wdrożono kolejne Działania Trwałe, m.in. rozwija się infrastruktura rowerowa i stacje rowerów miejskich, wybudowano parking „Parkuj i Jedź”, zamontowano punkty ładowania samochodów elektrycznych oraz stacje pomiaru jakości powietrza, poprawiono bezpieczeństwo pieszych.

Kozienice

Kozienice po kilku latach przerwy ponownie przyłączyły się do kampanii ETZT, rejestrując realizację Działań Trwałych, w szczególności z zakresu zarządzania mobilnością oraz rozwoju infrastruktury dla pieszych i rowerzystów.

Mińsk Mazowiecki

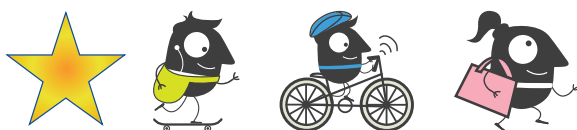

Mińsk Mazowiecki włączył się w obchody ETZT rejestrując liczne zrealizowane i planowane Działania Trwałe.

Ostrołęka

W tym roku Ostrołęka zadeklarowała zainteresowanie ETZT.

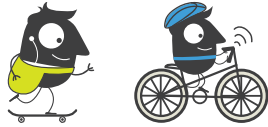
Piaseczno

W Piasecznie już po raz szósty zorganizowano Tydzień Działań, obchodzono Dzień bez Samochodu i wdrożono Działania Trwałe. Z okazji ETZT ogłoszono konkurs pn. „Rowerem przemierzamy gminę Piaseczno”, którego celem było zachęcenie lokalnej społeczności do zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska przez korzystanie z roweru jako ekologicznej formy przemieszczania się, a także podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie niskoemisyjnych środków transportu oraz możliwości spędzania wolnego czasu w sposób przyjazny dla środowiska. 22 września zapewniono bezpłatne korzystanie ze wszystkich linii autobusowych ZTM, L i P, a także wydłużono czas bezpłatnego wypożyczenia Piaseczyńskiego Roweru Miejskiego, z 20 minut do godziny. Ponadto na początku września 2020 r. udostępniono nową stację wypożyczeń rowerów, znajdującą się w okolicach osiedla Słowicza, dzięki czemu liczba jednośladów oddanych do dyspozycji lokalnej społeczności wzrosła do 60. W celu dalszego rozwoju infrastruktury rowerowej oddano do użytku nowe ścieżki rowerowe, a także ustawiono specjalnie zaprojektowane stojaki na jednoślady, które nawiązują swoim wyglądem do barana będącego zwierzęciem herbowym gminy Piaseczno. Od ubiegłorocznej edycji Dnia bez Samochodu zamontowano aż 212 stojaków rowerowych! Wszystkie działania promowano w lokalnych mediach, w tym na stronach internetowych oraz w „Gazecie Piaseczyńskiej”.

Piastów

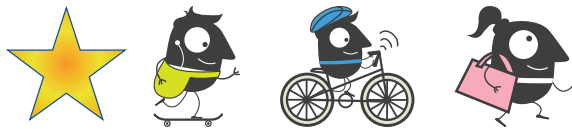
W Piastowie promowano elektromobilność oraz wdrożono Działania Trwale, m.in. parking „Parkuj i Jedź” oraz punkty ładowania rowerów elektrycznych.

Pilawa

W Pilawie zorganizowano Dzień bez Samochodu, m.in. poprzez udostępnienie fragmentu ulicy dla mieszkańców.

Podkowa Leśna

W dniach między 16 a 22 września, w Podkowie Leśnej odbyły się treningi jazdy na rowerze po torze Pumptrack, night skating, malowanie obrazu ulicznego, jazda na rolkach terenowych oraz wycieczka rowerowa. Treningi na Pumptracku poprowadził Marcin Oskiera, mistrz Polski BMX Freestyle. 16 września dzieci nauczyły się pierwszych kroków prawidłowego poruszania się po torze tego typu (tzw. pompowanie - jazda bez użycia napędu). Czwartek 17 września to dzień wieczornego zwiedzania miasta na rolkach, wrotkach, hulajnogach i deskorolkach, w skrócie Night Skating. Świetnie zorganizowaną grupą dzieci, młodzieży i dorosłych przejechano przez Podkowę na małych kółkach, bez żadnej emisji spalin. Każdy uczestnik został wyposażony w świecące gadżety lub odbłaskowe plecaki. Kolejne dwa dni spędzono na tworzeniu obrazu ulicznego. Ulica Kościelna z godziny na godzinę stawała się kolorową motywacją do zeroemisyjnego przemieszczania się. Uczniowie szkół czynnie wzięli udział w tworzeniu obrazu, rysując swoje pomysły na „czyste powietrze”. W finałowym dniu tygodnia mobilności odbył się rajd rowerowy po ulicach miasta. Uczestnicy, każdy w koszulce z herbem Podkowy Leśnej i gadżetami ETZT, poznali wszystkie ścieżki rowerowe miasta.

Powiat lipski

Powiat lipski, który zadebiutował w tym roku w ETZT, przez cały tydzień prowadził aktywną promocję kampanii w mediach, zachęcając do aktywności ruchowej i wykorzystania alternatywnych sposobów transportu.

Radom

Radomskie obchody ETZT odbywały się pod hasłem „Zeroemisyjna mobilność dla każdego”, więc ich dominującym kolorem była tym razem zieleń. Od 16 do 22 września kursowała specjalna okrężna linia przyspieszona E (jak ekologia/elektromobilność), obsługiwana nowymi autobusami elektrycznymi. Radomskie MPK wykonało wcześniej promocyjne fotografie takich pojazdów, ustawionych na terenie zajezdni w kształcie dużej litery E. Do obchodów włączyli się też organizatorzy cyklicznych wycieczek rowerowych: „Jazda z miasta!”

i „Co Za Jazda!”. Kierunkiem docelowym pierwszej były Pionki, a drugiej Szydłowiec. Takie wyprawy odbywają się w Radomiu cyklicznie, nie tylko z okazji ETZT i zawsze gromadzą wielu uczestników (nawet około 700 osób). W Dniu bez Samochodu przejazdy komunikacją miejską tradycyjnie były bezpłatne dla wszystkich pasażerów, bez potrzeby posiadania jakichkolwiek dokumentów. Na bezpłatne zwiedzanie zaprosiło także Muzeum Polskich Rowerów w Radomiu.

Serock

W Serock tradycyjnie obchodzono Dzień bez Samochodu oferując darmowe przejazdy komunikacją miejską.

Siedlce

W ramach Tygodnia Działań, w dniu 19 września, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Siedlcach zorganizował rowerowy tor przeszkód, zaś Agencja Rozwoju Miasta Siedlce rodzinny rajd rowerowy ulicami miasta, którego trasa liczyła 16 km. Natomiast 22 września, w czasie Dnia bez Samochodu oferowano bezpłatne przejazdy autobusami na terenie miasta, pod warunkiem posiadania przez pasażera w czasie przejazdu dowodu rejestracyjnego samochodu oraz pobrania u kierowcy autobusu biletu z ulgą 100%.

Sochaczew

W Sochaczewie już po raz czwarty uczestniczono w ETZT, tym razem poprzez promowanie kampanii na stronach urzędu miejskiego i mediach społecznościowych oraz poprzez dystrybucję plakatów na przystankach, autobusach i gablotach miejskich.

Warszawa

W tym roku Warszawa już o raz czternasty brała udział w ETZT. Z powodu stanu epidemii, obchody „przeniesiono” do Internetu. W dniach od 16 do 18 września, Biuro Ochrony Powietrza i Polityki Klimatycznej prowadziło kampanię promującą nisko i zeroemisyjne środki transportu w mediach społecznościowych oraz w portalu wewnętrznym Urzędu m.st. Warszawy, zachęcając mieszkańców do korzystania z nich. Każdy dzień poświęcony został innemu środkowi transportu. Tydzień Działań uświetniła w niedzielę 20 września parada zabytkowych tramwajów, zaś zakończył go tradycyjnie Dzień bez Samochodu, w czasie którego podróżowanie Warszawskim Transportem Publicznym było bezpłatne.

Ząbki

Ząbki kilkuletnie doświadczenie z udziału w ETZT wykorzystały w tym roku organizując w dniach od 16 do 19 września zajęcia edukacyjne z wychowania komunikacyjnego i bezpieczeństwa na drodze w kolejnych grupach przedszkolnych. Starsze dzieci i dorośli, od rana do zachodu słońca, mogli skorzystać z miasteczka ruchu drogowego prowadzonego przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. W szkołach prowadzono pogadanki i zajęcia związane z tematyką zrównoważonego transportu, ochrony środowiska, bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów. W niedzielę, 20 września, dla ruchu zamknięto ulice: 3 Maja, Orłą, Wojska Polskiego i tunel pod linią kolejową. Ulica 3 Maja stała się na jeden dzień deptakiem oraz miejscem prezentacji pojazdów zero i niskoemisyjnych w ramach Pikniku Elektromobilności. 21 września miała miejsce IV edycja Konferencji Elektromobilności, w trakcie której zainicjowano powstanie Polskiej Izby Gospodarczej Elektromobilności. W trakcie Dnia bez Samochodu komunikacja miejska była bezpłatna. W parku miejskim odbyły się Jesienne Biegi Przełajowe.

W województwie opolskim w kampanii ETZT 2020 wzięło udział 8 podmiotów (o 2 uczestników więcej niż w roku poprzednim).

Chrzastowice

Chrzastowice po drugi przyłączyły się do ETZT rejestrując Działania Trwałe, w ramach których zrealizowane zostały m.in. inwestycje poprawiające bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów.

Kędzierzyn-Koźle

Uroczyste obchody ETZT w Kędzierzynie-Koźlu zainaugurowano w dniu 16 września wprowadzeniem darmowej aplikacji „myBus online”. Udogodnienie to skierowane jest do użytkowników transportu miejskiego, zarówno dla tych, którzy podróżują codziennie, jak i dla okazjonalnych pasażerów. W ramach Ekopikniku można było obejrzeć spektakl pt. „Ala na tropie recyklingu” oraz wziąć udział w spotkaniach edukacyjnych. 17 września zorganizowano imprezy towarzyszące w szkołach: znakowanie rowerów, pogadanki o bezpieczeństwie na drogach. W dniu 18 września osoby lubiące wysiłek fizyczny zaproszone zostały do wspólnych ćwiczeń na kozielskim rynku, a 19 września amatorzy biegania mogli wziąć udział w V Biegu po zdrowie. 20 września odbyła się rywalizacja młodych zawodników w kilku kategoriach wiekowych i na różnych dystansach - „Gaz-System na piątkę”. Najmłodsze kilkulatki miały do pokonania dystans 80 metrów, a nastolatki z najstarszej grupy wiekowej rywalizowały na 800 metrów. Dodatkowo zorganizowano „Bieg z pochodnią strzegących prawa na rzecz Olimpiad Specjalnych”. To ogólnoswiatowa akcja, której celem jest działalność na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną. W kolejnym dniu w szkołach podstawowych i przedszkolach odbyły się wycieczki pieszo- rowerowe połączone z nauką zachowania odpowiednich dystansów. Kampanię zakończył Dzień bez Samochodu, w czasie którego oferowano darmowy przejazd komunikacją miejską dla posiadaczy samochodów, na podstawie dowodu rejestracyjnego.

W gminie Lewin Brzeski każdy dzień ETZT 2020 wypełniony był licznymi tematycznymi aktywnościami. Do najciekawszych należały: akcja grup przedszkolnych „Idziemy po rekord”, polegająca na codziennym spacerze z liczeniem kroków, przygotowanie plakatów: „Komunikacja moich marzeń” i „Rower jest ok” przez przedszkolaki, weekendowa akcja dla rodziców i dzieci pod hasłem: „1000 KROKÓW DLA LEWINA” oraz działanie „Mały konstruktor - Bezemisyjny pojazd przyszłości”, polegające na tworzeniu przez przedszkolaków konstrukcji pojazdów, które nie emitują szkodliwych spalin, z wykorzystaniem odpadów, klocków, materiałów przyrodniczych. Zorganizowano też bieg otwarty dla mieszkańców gminy Lewin Brzeski w ramach Akademii Biegania.

Gmina Pokój po raz pierwszy uczestniczyła w ETZT. W ramach Tygodnia Działań, w dniu 16 września odbyła się wycieczka rowerowa seniorów, której celem była stadnina koni w nieopodal położonych Okołach. Seniorzy promowali rowery jako alternatywę dla samochodów, a także wycieczki rowerowe jako doskonałą formę spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu oraz prowadzenia zdrowego stylu życia, przyjaznego środowisku, w każdym wieku. Nie była to jednak jednorazowa inicjatywa, wycieczki rowerowe seniorów zraszających się przy Domu Seniora w Pokoju odbywają się cyklicznie.

Rudniki

W gminie wiejskiej Rudniki przyłączono się do ETZT pierwszy raz. W dniu 21 września pracownicy urzędu gminy promowali alternatywę dla samochodów, przyjeżdżając do pracy rowerami, hulajnogami bądź przychodząc pieszo.

Opole

ETZT obchodzony w Opolu już po raz szesnasty, niezmiennie spotyka się z dużym zainteresowaniem mieszkańców. W tym roku kampania nastawiona była głównie na działania edukacyjne. Do użytku oddano kolejne nowe ścieżki rowerowe, zakupiono kolejne nowe niskoemisyjne autobusy, tablice informacyjne i biletomaty. Głównym wydarzeniem obchodów było otwarcie nowego mostu dla rowerzystów wraz z I Opolskim Rajdem Rowerowym, w którym udział wzięło blisko 2000 rowerzystów. Rajd zakończono festynem rodzinnym na terenie nowego Parku 800-lecia Miasta Opola. Kampania organizowana była z wieloma instytucjami miejskimi, zewnętrznymi i organizacjami pozarządowymi. Ponadto w ramach Tygodnia odbyły się także m.in. prelekcje w szkołach, bezpłatne przejazdy komunikacją miejską i darmowe wypożyczanie rowerów miejskich.

Otmuchów

Pierwsze obchody ETZT w Otmuchowie zorganizowano z dużym zaangażowaniem. Pod hasłem „Zeroemisyjna mobilność dla każdego” odbyły się spacer i marszobieg realizowane w szkołach i przedszkolach oraz spacer w Leśnictwie Buków połączony z nasadzeniem drzewek. Promowano aktywność ruchową zachęcając uczniów oraz pracowników urzędu miasta i gminy do rezygnacji z pojazdów mechanicznych. Mieszkańcy mogli wziąć udział w spacerach historycznych po Otmuchowie, zaś uczniowie w konkursie plastycznym pt. „Zero emisji w mobilności” oraz pogadankach edukacyjnych z udziałem policji.

Strzelce Opolskie

Strzelce Opolskie po raz drugi uczestniczyły w ETZT.

W województwie podkarpackim w organizację kampanii ETZT zaangażowało się 5 podmiotów (1 rejestracja mniej niż w roku 2019).

Dębica

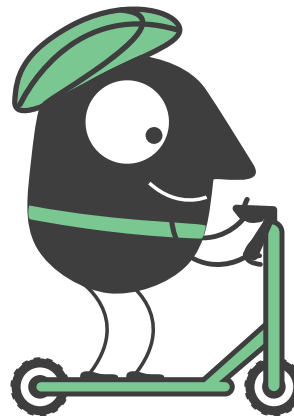

W czasie Tygodnia Działań w Dębicy zorganizowano konkurs plastyczny „Zeroemisyjna mobilność dla każdego”, przygotowano prezentację multimedialną dla przedszkolaków oraz dla szkół podstawowych na temat kampanii. Zrealizowano także spot reklamowy, który był wyświetlany w autobusach Miejskiej Komunikacji Samochodowej na temat ekologicznych form mobilności, takich jak środki transportu zbiorowego, rower, ruch pieszy oraz transport multimodalny, czyli łączenie różnych gałęzi transportu.

Mielec

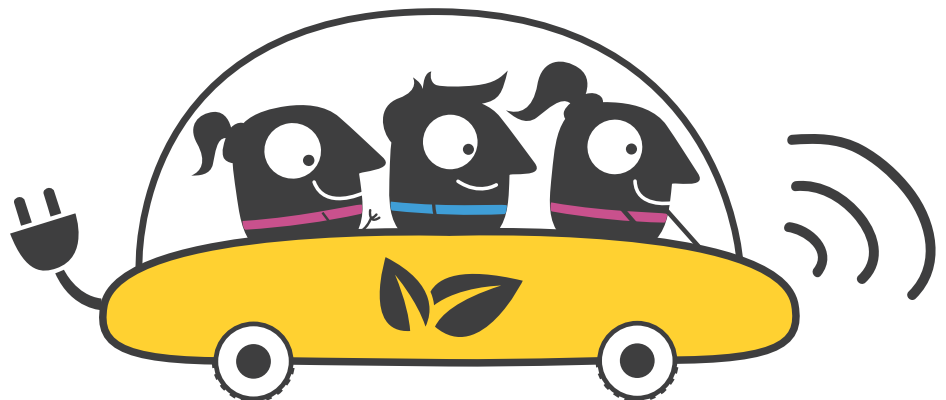
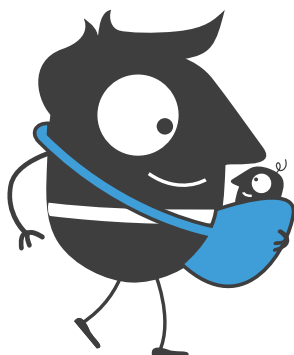
Mielec zarejestrował organizację Tygodnia Działań.

Przemyśl

W Przemyślu również zorganizowano Tydzień Działań.

Rzeszów

Rzeszów przygodę z ETZT rozpoczął w roku 2000. W tym roku była to już piętnasta edycja kampanii w tym mieście. Najważniejsze działania, które zostały zrealizowane to m.in. konkurs fotograficzny „Rower, deskorolka, rolki, hulajnoga, skuter... zeroemisyjna mobilność dla każdego”, adresowany do dzieci i młodzieży w wieku 10 - 19 lat z terenu miasta Rzeszowa. W konkursie wzięło udział 15 osób, nadesłano 30 prac. Prowadzono też kampanię informacyjną polegającą na wyświetleniu komunikatów promocyjnych na 12 tablicach informacyjnych

VMS odnośnie konieczności ograniczenia ruchu pojazdów w centrum miasta, poza godzinami funkcjonowania Strefy Płatnego Parkowania. Ponadto promowano ETZT na stronie internetowej Urzędu Miasta Rzeszowa oraz na tablicach ogłoszeń urzędu. W czasie Dnia bez Samochodu oferowano możliwość bezpłatnego korzystania z przejazdów autobusami komunikacji miejskiej w Rzeszowie. Zrealizowane Działania Trwałe to budowa nowych ścieżek rowerowych z masy bitumicznej (ponad 10 km), w ramach przebudowy dróg.

Tarnobrzeg

Przez cały tydzień w mediach i na portalach społecznościowych w Tarnobrzegu promowano Dzień bez Samochodu, w czasie którego oferowano bezpłatny przejazd komunikacją miejską dla rezygnujących z jazdy własnym samochodem.

W województwie podlaskim zarejestrowano nieznaczny spadek liczby rejestracji w stosunku do roku poprzedniego. Swoje kampanie zarejestrowało 7 podmiotów (o 1 podmiot mniej niż w roku 2019).

Augustów

Augustów zadeklarował zainteresowanie promowaniem zrównoważonego transportu.

Białowieża

W ramach Tygodnia Działań w Białowieży odbył się rajd rowerowy połączony z porządkowaniem miejsc pamięci na terenie gminy.

Białystok

W Białymstoku zarejestrowano Tydzień Działań, wdrożono Działania Trwałe i obchodzono Dzień bez Samochodu. Codzienne konkursy, wystawa rowerów, prezentacja autobusów i „smogobusa” – takie atrakcje czekały na mieszkańców od 16 do 22 września w Białymstoku. Była to doskonała okazja do pokazania, jak rozwija się transport publiczny w mieście. Tegoroczna edycja ETZT z powodu zagrożenia Covid-19 odbywała się bez dużych festynów, jednak miasto wspólnie z białostockimi spółkami komunikacyjnymi przygotowało szereg atrakcji i wydarzeń dla mieszkańców, w których było można uczestniczyć indywidualnie.

W programie znalazł się dzień m.in. „Bezpiecznego podróżowania BKM”, „Dzień rowerów”, „Dzień w trampkach”. W czwartek 17 września Straż Miejska w centrum przesiadkowym informowała mieszkańców na temat bezpieczeństwa pieszego i konieczności bycia widocznym na drodze. Pieszym rozdawano odbłaski, natomiast dla podróżujących autobusami miejskimi – maseczki ochronne. 18 września, w dniu „Bezpieczne podróżowanie z BKM”, pasażerowie mogli wziąć udział w konkursie na selfie w maseczce. Do wygrania był „Zielony bilet BKM”. W dniu „Rowerów”, 19 września, przy siedzibie Centrum Aktywności Społecznej stanęło mobilne stoisko dla rowerów „Dbam o rower”. Można było skorzystać z serwisu, naprawy i oznaczenia roweru oraz otrzymać przydatne gadzety rowerowe. Ostatniego dnia ETZT, 22 września, wszyscy chętni mogli skorzystać z bezpłatnego transportu Białostocką Komunikacją Miejską, na wszystkich liniach i przez cały dzień, a kontrolerzy biletów wręczali pasażerom maseczki ochronne. Ponadto, w dniach 16 - 22 września bezpłatny czas wypożyczenia rowerów miejskich BiKeR został wydłużony do pełnych 60 minut.

Gmina Tykocin

Tykocin zadeklarował przyłączenie się do obchodów ETZT.

Hajnówka

Miasto Hajnówka wdrożyło Działania Trwałe związane z uprawnieniami dla rowerzystów i poprawą ruchu drogowego, m.in. oddano do użytku nową ścieżkę rowerową o długości 450 metrów.

Siemiatycze

W dniu 19 września 2020 r., w ramach ETZT został zorganizowany miejski proekologiczny event, wpisujący się w działania miasta na rzecz poprawy jakości środowiska naturalnego i życia mieszkańców. Siemiatycze przyłączyły się do dwóch ogólnopolskich kampanii, których finał tradycyjnie przypada we wrześniu: Dnia bez Samochodu oraz Sprzątania Świata. W sobotnie popołudnie sprzątane były głównie lasy i tereny zielone, w efekcie zebrano kilkadziesiąt worków pełnych śmieci. Większość uczestników wydarzenia przybyła na miejsce na rowerach, hulajnogach i deskorolkach. By ułatwić przemieszczanie się w wyznaczone do sprzątania miejsca, zebrani dowożeni byli elektrycznym meleksem.

Suwałki

W Suwałkach zrealizowano inwestycje z zakresu infrastruktury pieszej i rowerowej oraz poprawy funkcjonowania transportu publicznego. W czasie Dnia bez Samochodu mieszkańcom udostępniono przestrzeń kilku ulic: ul. M. Reja, ul. T. Kościuszki, ul. A. Wajdy, ul. A. Mickiewicza.

W województwie pomorskim swoje kampanie zarejestrowało 18 podmiotów (bez zmian w stosunku do roku poprzedniego).

Bolszewo

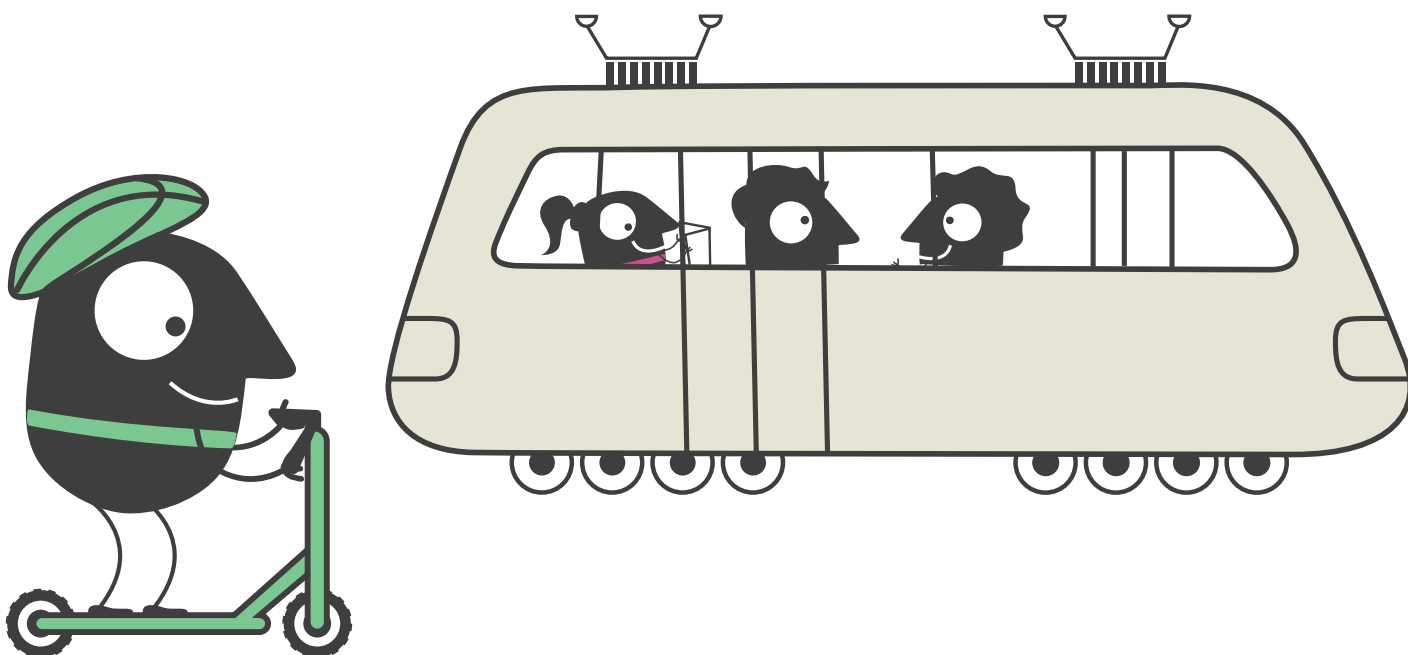

Bolszewo zaplanowało promocję zrównoważonego transportu w całym Tygodniu Działań, m.in. poprzez kontynuację ubiegłorocznych akcji „Urzednicy bez samochodu” oraz „Szkoły na rowerach”. Zorganizowano też rajd rowerowy dla mieszkańców, wystawę poświęconą węzłom integracyjnym w gminie. Dzień bez Samochodu obchodzono oferując darmową komunikację miejską dla kierowców, którzy zostawili swój pojazd w domu.

Człuchów

Gmina wiejska Człuchów po raz drugi przystąpiła do kampanii ETZT, rejestrując wszystkie trzy typy aktywności.

Gdańsk

Świętowanie piętnastej edycji kampanii organizowanej w Gdańsku rozpoczęło się już w dniu 14 września od inauguracji rowerowej zabawy – „Rowerem do Pracy i Szkoły – Kręć Kilometry dla Gdańska”. Akcja zachęcała mieszkańców do regularnej jazdy na rowerze do pracy lub szkoły. Zabawa polegała na „wykręcaniu” punktów w terminie 14 września – 13 listopada. Dla najlepszych przewidziano atrakcyjne nagrody. Wystarczyło jedynie pobrać aplikację „Activy”, dołączyć do drużyny firmowej, szkolnej, uczelnianej lub dzielnicowej i kręcić kilometry dla Gdańska. Nagrody otrzymali też wszyscy, którzy w dniu 19 września wybrali ekologiczny sposób przybycia do Narodowego Muzeum Morskiego. Przez cały okres od 16 do 30 września, za dojazd rowerem do Twierdzy Wisłoujście i Wartowni nr 1 przysługiwał bilet ulgowy na zwiedzanie obiektów. Ciekawą tradycją stało się wypuszczanie z okazji ETZT limitowanych biletów okolicznościowych z grafiką kampanii, sprzedawanych we wszystkich punktach sprzedaży do wyczerpania zapasów (była to już trzecia edycja). Uruchomiono, jak co roku, historyczną linię 101, która nawiązuje do historycznej linii funkcjonującej od zakończenia II Wojny Światowej do początku lat 90tych XX wieku. Podczas Dnia bez Samochodu przejazd komunikacją miejską były darmowe dla właścicieli i współwłaścicieli pojazdów, za okazaniem dowodu rejestracyjnego. W ramach porozumienia z operatorami hulajnog funkcjonującymi w Gdańsku, wypracowano szereg zasad, mających na celu uporządkowanie ich w przestrzeni i poprawę bezpieczeństwa użytkowników, m.in. wyznaczenie 200 parkingów dla hulajnog, ograniczenie ich prędkości w ramach Głównego Miasta.

Gdynia

Tradycja organizacji ETZT jest długa również w Gdyni - w tym roku był to już czternasty raz. Kampanię rozpoczęto w dniu 16 września od wręczania śniadań pasażerom transportu zbiorowego na przystankach ZKM. W tym samym dniu, w ramach Małego Festiwalu o Miastach, przedstawiono prezentację „Dobre praktyki równoważenia mobilności w Gdyni - projekty CityChangerCargoBike, CoBIUM, CAR i SMACKER”. W kolejnych dniach Tygodnia Działań kontynuowano poranny poczęstunek dla pasażerów. W dniu 19 września zorganizowano obchody Dnia bez Samochodu, a w jego ramach odbyły się: wystawa czasowa poświęcona zero i niskoemisyjnym środkom transportu oraz strefom czystego transportu, testowanie miejskich elektrycznych rowerów towarowych, testowanie modeli rowerów towarowych, oferowanych przez ich polskiego dystrybutora, plenerowa wystawa Muzeum Miasta Gdyni, gra plenerowa Biblioteki Gdynia. Na stoisku informacyjnym projektów CAR, COBIUM oraz CCCB można było proponować lokalizację możliwych usprawnień. Imprezy odbywały się na udostępnionym dla mieszkańców parking przy ul. Zawiszy Czarnego. Zainteresowani mogli wziąć udział w webinarium i zapoznać się z praktycznymi wskazówkami - jak przekształcać przestrzeń i parkingi na osiedlach.

Gmina Łęczyce

Gmina Łęczyce zadeklarowała swoje zaangażowanie w kampanię ETZT.

Gmina Pruszcz Gdański

W gminie Pruszcz Gdański w ramach Tygodnia Działań zorganizowano konkurs fotograficzny „Dzień bez samochodu w gminie Pruszcz Gdański” promowany na Facebook`u gminy. W konkursie zachęcano do podróży po gminie rowerem lub hulajnogą, czy z wykorzystaniem publicznego transportu.

Gmina Pszczółki

W gminie Pszczółki wdrożono Działania Trwałe z zakresu zarządzania mobilnością.

Kobylnica

Władze Kobylnicy zarejestrowały swój udział w ETZT.

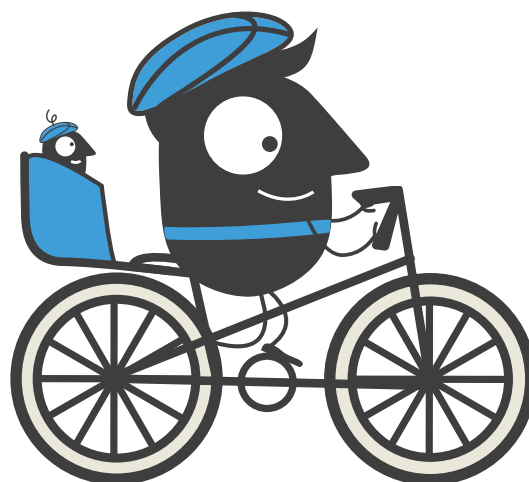

Kościerzyna

Kościerzyna w tym roku zadeklarowała zaangażowanie w ETZT.

Lębork

Lębork przystąpił do ETZT.

Malbork

W dniu 21 września w Malborku odbył się rajd rowerowy dla pracowników Urzędu Miasta.

Powiat łębarski

W powiecie łębarskim w czasie ETZT promowano zrealizowane Działania Trwałe dotyczące infrastruktury pieszej i rowerowej oraz transportu publicznego.

Rumia

Rumia aktywnie uczestniczyła w ETZT i przygotowała liczne atrakcje dla mieszkańców. W ramach inauguracji kampanii mieszkańcy mogli otrzymać tematyczne gadżety; wprowadzono do ruchu hybrydowe autobusy (ZKM 85), zaś przedstawiciele studia tańca wykonali układ choreograficzny na dworcu. W kolejnych dniach na terenie dworca odbył się koncert zespołu wokalnego Muzaika, uczniowie szkół podstawowych zostali zaproszeni do miasteczka rowerowego, pracownicy Stacji Kultura przeprowadzili akcję „Pociąg do książki”, zachęcając pasażerów do sięgania po bezpłatną literaturę. Zorganizowano też zabawę fotograficzną „Aktywny Dzień”, którą można było połączyć z „Poszukiwaniami rumskiego ekobohatera”. W miejskim przejeździe rowerowym wzięło udział ok. 250 miłośników dwóch kółek, a zwolennicy spacerów zostali zabrani na historyczny spacer. W czasie Dnia bez Samochodów ulica Filtrowa została wyłączona z ruchu, stając się przestrzenią dla miejskiego pikniku. Równoległe po mieście kursował zabytkowy autobus, który zabierał w podróż wszystkich chętnych.

Sopot

W Sopocie przez cały tydzień trwała gra rowerowa „Wkręć się w Sopot”, promująca dojazdy do pracy rowerem. Zarejestrowano też wdrożenie Działań Trwałych, a w czasie Dnia bez Samochodu oferowano bezpłatne przejazdy komunikacją miejską dla posiadaczy dowodów rejestracyjnych.

Słupsk

Z okazji ETZT Słupsk zaplanował wydarzenia w Tygodniu Działań.

Starogard Gdański

W czasie kampanii Starogard Gdański zachęcał mieszkańców do korzystania z rowerów i zdrowego trybu życia. Rowerzystom wręczano upominki na wybranych skrzyżowaniach miejskich, a lokalni przedsiębiorcy zaangażowali się w akcję poprzez np. oferowanie śniadania dla pierwszych 40 osób, które przyjadą na rowerze lub zniżki na posiłki. W mediach zachęcano do rywalizacji w ramach Rowerowej Stolicy Polski - „Kręć dla #STG” oraz prowadzono akcję edukacyjną dotyczącą „zdrowego serca”. Razem ze Środowiskowym Domem Samopomocy zorganizowano przegląd techniczny wózków inwalidzkich – „Wózkowo – Eco – Zdrowo”, a w salonie rowerowym oferowano darmowy przegląd rowerów. W czasie Dnia bez Samochodu można było za darmo jeździć komunikacją miejską MZK - za okazaniem dowodu rejestracyjnego.

Tczew

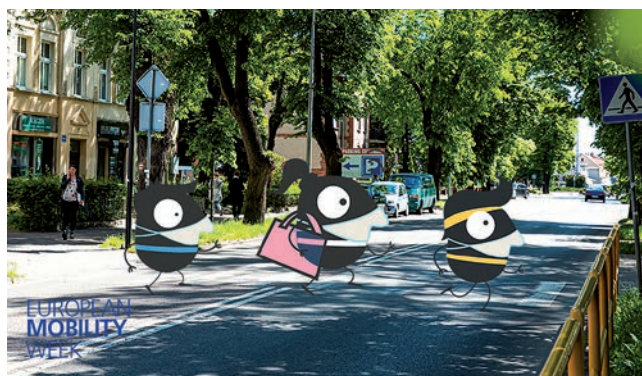
Dwunastoletnie doświadczenie w organizacji ETZT wykorzystano w tym roku w Tczewie organizując atrakcje przez cały Tydzień Działań, tradycyjnie pod hasłem „MIŁO” oraz z udziałem miejskich jednostek, stowarzyszeń i podmiotów prywatnych. Na czas wydarzeń wyłączono z ruchu fragment ulicy tuż przy styku Placu Hallera z ul. Mickiewicza i zamieniono w przestrzeń przyjazną pieszym i rowerzystom – pełną zieleni, odpowiednią do odpoczynku, pogawędek z sąsiadami czy zabawy z dziećmi. Przez cały tydzień na profilu FB Tczewskich Kurierów Rowerowych pojawiały się wyzwania związane z mobilnością aktywną. Kolejnym dniom przyświecały hasła:

- MIŁO! Bo startują Park(ing) Days
- MIŁO się zrelaksować! – do MIŁEGO zobaczenia!
- MIŁO! być aktywnym!
- MIŁO! Transport publiczny – kawa na węźle transportowym
- MIŁO! że wybierasz autobus!
- MIŁO popykać w piłkę... na rowerze (BIKE POLO)
- MIŁO! Codzienne dojazdy rowerem (poczęstunek dla rowerzystów)
- MIŁO! Kręcić w nocy (nocny Alleycat – wyścig rowerowy po ulicach miasta)
- MIŁO! PIESZO! (happeningi przy przejściach dla pieszych i wokół szkół)

Wejherowo

W Wejherowie odbył się Tydzień Działań oraz wdrożono Działania Trwałe.

W województwie śląskim nieznacznie spadło zainteresowanie kampanią, swój udział zarejestrowało 14 podmiotów, wobec 16 uczestników w roku 2019.

Bielsko-Biała

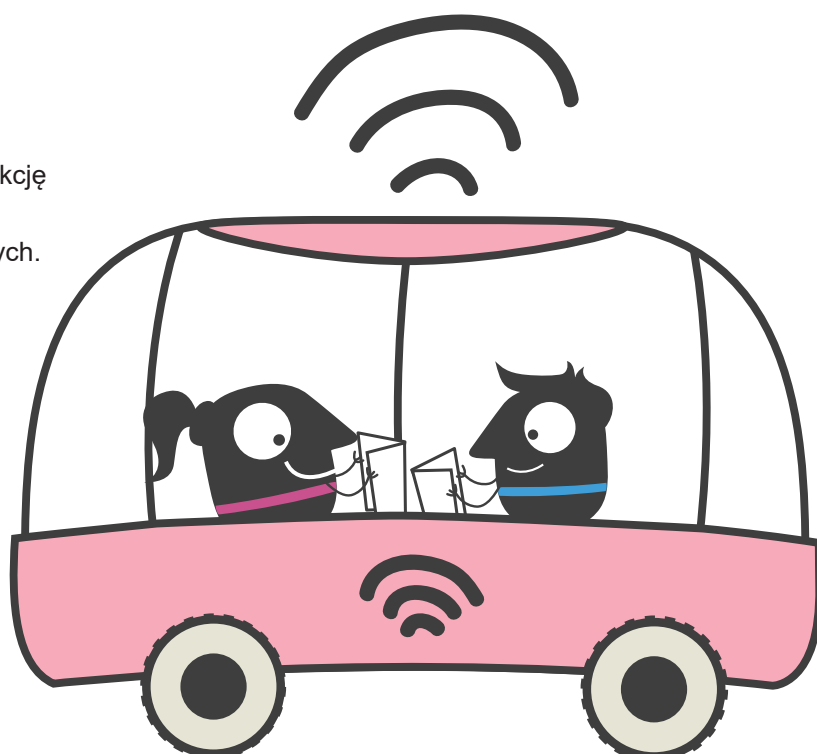
W Bielsku-Białej zorganizowano Tydzień Działań nastawiony na promowanie transportu publicznego. W komunikacji miejskiej testowano autobus zeroemisyjny o napędzie elektrycznym. W Dzień bez Samochodu oferowano bezpłatne przejazdy komunikacją autobusowej.

Bieruń

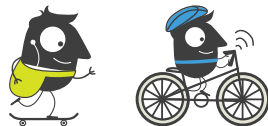
W Bieruniu, który pierwszy raz uczestniczył w ETZT, zorganizowano Dzień bez Samochodu, promując bezpłatne przejazdy transportem publicznym.

Chorzów

W Chorzowie w czasie ETZT prowadzono akcję promocyjno-informacyjną na stronie urzędu miasta i w mediach społecznościowych.

Częstochowa

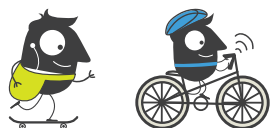

W programie tegorocznej edycji ETZT znalazły się m.in. akcje informacyjne dot. zachowań rowerzystów i pieszych, prawidłowego i bezpiecznego korzystania ze ścieżek rowerowych, piesze i rowerowe wycieczki po dzielnicy, joga w plenerze, spacer edukacyjny, nordic walking, konkurs plastyczny. Obchody zakończył Dzień bez Samochodu, kiedy to było można jeździć przez pierwszą godzinę rowerem miejskim

za darmo. Ponadto 10 września podpisano umowę, na mocy której do końca 2020 roku tabor MPK wzbogaci się o piętnaście nowych, elektrycznych autobusów. W organizację kampanii zaangażowały się liczne jednostki i podmioty działające w mieście: Wydział Polityki Społecznej UMC, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Częstochowie; Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie, Częstochowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych PERASADA, Fundacja Dla Rozwoju, Stowarzyszenie Pomocy Potrzebującym „Podaj Dalej”, Nextbike Polska i Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie.

Jastrzębie-Zdrój

W związku z Dniem bez Samochodu w Jastrzębiu-Zdroju magistrat zachęcał pracowników urzędu miasta i jednostek organizacyjnych do pozostawiania samochodów w miejscu zamieszkania i skorzystania z pojazdów transportu publicznego, rowerów lub innych nieemisyjnych środków transportu. Właściciele lub współwłaściciele samochodów osobowych mogli za darmo korzystać z komunikacji miejskiej za okazaniem dowodu rejestracyjnego. W ramach Działań Trwałych zrealizowano ścieżki rowerowe.

Katowice

W tegorocznej, dziesiątej dla Katowic edycji kampanii ETZT zorganizowano „Dzień Wydarzeń” na ulicy Teatralnej w dniu 18 września. W godzinach od 10:00 do 14:00 odbywały się tutaj wydarzenia kulturalne nawiązujące do śląskiej kultury oraz do tematu kampanii, czyli niskoemisyjnej mobilności dla każdego. Tego samego dnia odbyła się kolejna edycja akcji „Rower Pomaga” na katowickim rynku. W dniu 21 września przedstawiciele ZTM przeprowadzili badania ankietowe przy dworcu w Katowicach. Przy stoisku można było również porozmawiać ze specjalistami, ustawiono mobilny punkt serwisu rowerów. W dniu 22 września w ramach Dnia bez Samochodu poza darmową komunikacją miejską na rynku w Katowicach zorganizowana została wystawa hulajnóg elektrycznych. W dniach od 22 do 24 września, wykorzystując specjalny promocyjny kod można było skorzystać z 15 darmowych minut jazdy hulajnogami i skuterami.

Łaziska Górne

W czasie ETZT miasto Łaziska Górne prowadziło kampanię informacyjną na stronie internetowej oraz działania edukacyjne w szkołach na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Uczniom rozdano gadżety promujące ETZT. Zrealizowano też Działania Trwałe.

Mysłowice

W Urzędzie Miasta Mysłowice zorganizowano dla urzędników Dzień bez Samochodu. Urzędnicy w tym dniu zjawili się w pracy wybierając jako środek transportu rowery, hulajnogi, a nawet rolki. Bardzo duża grupa pozostawiła swoje samochody na parkingu i do pracy wybrała się pieszo lub komunikacją miejską.

Piekary Śląskie

Piekary Śląskie z rozmachem zadebiutowały w ETZT. Zorganizowano Tydzień Działań, w czasie którego zachęcano do rywalizacji w ramach Pucharu Rowerowej Stolicy Polski, organizowano zajęcia i zawody sportowe (test Coopera, turniej piłki nożnej i siatkówki, zajęcia sekcji pływackiej MOSiR, nordic walking). Odbyły się też kolejne edycje wyścigu rowerowego Tour de Piekary oraz Biegowego Grand Prix MOSiR 2020. Wydarzenia promowały zdrowy i aktywny tryb życia oraz zrównoważoną mobilność.

Powiat wodzisławski

Swoje drugie ETZT powiat wodzisławski rozpoczął od akcji zasadzenia 47 nowych drzew przy szkołach ponadpodstawowych. Wprowadzono też kilka innowacji w powiatowej komunikacji autobusowej: elektroniczny system zakupu biletów okresowych, bilety okresowe w formie karty elektronicznej, zakup biletów jednorazowych poprzez aplikację „moBiLET”, możliwość płacenia kartą w autobusie. Na czas kampanii wprowadzono bilet jednorazowy w bardzo promocyjnej cenie 50 gr (przy zakupie w ww. aplikacji). Przygotowano także ulotki informujące o kampanii oraz o udogodnieniach wprowadzonych w powiatowej komunikacji autobusowej. Z okazji ETZT w powiecie wodzisławskim odbywały się testy elektrycznego autobusu marki SOR. Zorganizowano również konkurs na Facebook’owym profilu powiatu wodzisławskiego. Zadaniem konkursowym było wykonanie oryginalnego selfie przedstawiającego wykorzystanie w życiu codziennym środków transportu przyjaznych środowisku.

Rybnik

Z okazji Dnia bez Samochodu w Rybniku komunikacja miejska na liniach obsługiwanych przez Zarząd Transportu Zbiorowego była bezpłatna. Na Facebooku rybnicki officer rowerowy ogłosił konkurs: trzy zdjęcia z największą ilością polubień otrzymały gadżety związane z ETZT (bidony, odblaski, logowane maseczki, kamizelki odblaskowe dla dziecka, mapka rowerowa). ETZT było też okazją do wypróbowania roweru miejskiego. W dniach 18 do 20 września operator oddawał pieniądze za pierwszą godzinę użytkowania sprzętu. W kampanię wpisała się też akcja umieszczenia w przestrzeni publicznej na terenie śródmieścia symboli przypominających o tym, aby nie korzystać z telefonu podczas przechodzenia przez pasy. Namalowane zostały grafiki przy najbardziej ruchliwych przejściach zwracające uwagę na to, by oderwać wzrok od smartfona i bezpiecznie przejść przez jezdnię.

Świerklaniec

Rok 2020 był szczególny ze względu na czas epidemii, dlatego gmina zrezygnowała z organizacji dużej imprezy, podczas której występowało ryzyko zakażenia. W ramach ETZT 2020 w gminie Świerklaniec zorganizowano wydarzenie online pn.: „Tour de Świerklaniec - rajd rowerowy w ramach ETZT 2020”. Pod linkiem umieszczona została mapka trasy rowerowej „Tour de Świerklaniec”, której początek i koniec znajdował się na parkingu przed bramą Zabytkowego Parku w Świerklańcu. Na mapce zaznaczone zostały cztery atrakcje turystyczne gminy. Swoje rowery wojaże trzeba było sfotografować i wrzucić w dyskusji w wydarzeniu na Facebooku. Zabawa miała na celu promocję zeroemisyjnej mobilności, a przy okazji walorów turystycznych gminy Świerklaniec.

Tychy

W Tychach w tym roku zarejestrowano wdrożenie Działań Trwałych.

Żory

W Żorach zdecydowano o zadeklarowaniu zaangażowania w ETZT na stronie www.mobilityweek.eu.

W województwie świętokrzyskim swoje kampanie zarejestrowały w tym roku 4 podmioty (tyle samo co w roku 2019).

Bałtów

W gminie Bałtów zadeklarowano zaangażowanie w promocję ETZT.

Skarżysko-Kamienna

Miasto Skarżysko-Kamienna włączyło się w tegoroczny ETZT organizując Dzień bez Samochodu - tego dnia pasażerowie mogli korzystać z komunikacji miejskiej za darmo.

Starachowice

W ramach ETZT w przedszkolach miejskich dzieci uczyły się podstaw bezpieczeństwa, poznawały podstawowe znaki drogowe oraz zaznajamiały się z zasadami poruszania się po różnych typach skrzyżowań. Na zakończenie kampanii w czasie Dnia bez Samochodu wszyscy, którzy okazali dowód rejestracyjny swojego pojazdu mogli skorzystać z bezpłatnej komunikacji miejskiej.

Staszów

Gmina Staszów po raz drugi przystąpiła do obchodów ETZT, które dla mieszkańców zorganizował Ośrodek Sportu i Rekreacji. Celem imprezy było promowanie proekologicznych idei, a także ukazanie zalet płynących ze zmiany trybu życia z korzyścią dla siebie i środowiska. Zachęcano tego dnia do zrezygnowania z jazdy samochodem na rzecz innych alternatywnych metod transportu – rowerów, hulajnóg, rolek i ruchu pieszego. OSiR przygotował gry i zabawy sprawnościowe z nagrodami dla dzieci i młodzieży, które zostały przeprowadzone w Parku Miejskim im. Górników Siarkowych w Staszowie.

W województwie warmińsko-mazurskim w kampanii wzięło udział 7 uczestników (identycznie jak w roku 2019).

Bartoszyce

Bartoszyce zadeklarowały organizację Tygodnia Działań.

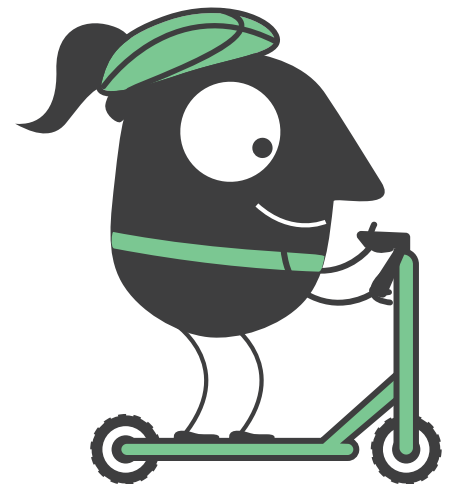
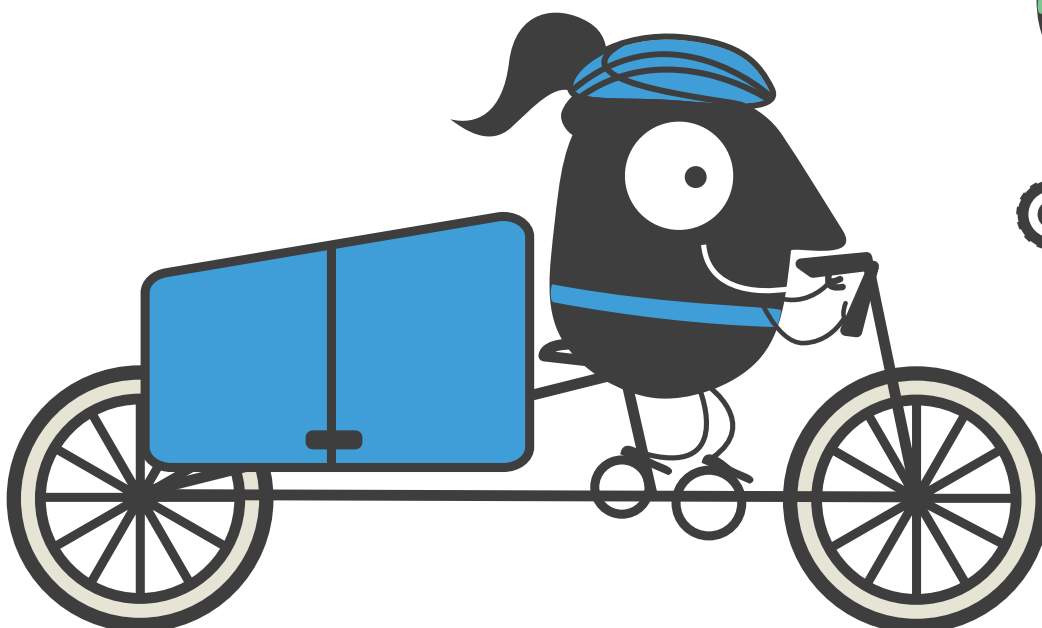

Elbląg

W ramach obchodów ETZT w tym roku zorganizowano Miejską Wycieczkę Rowerową.

Gmina Banie Mazurskie

W Baniach Mazurskich zadeklarowano zaangażowanie w ETZT.

Lidzbark

W Lidzbarku zorganizowano Tydzień Działań.

Mrągowo

Podobne działania zadeklarowało Mrągowo.

Olsztyn

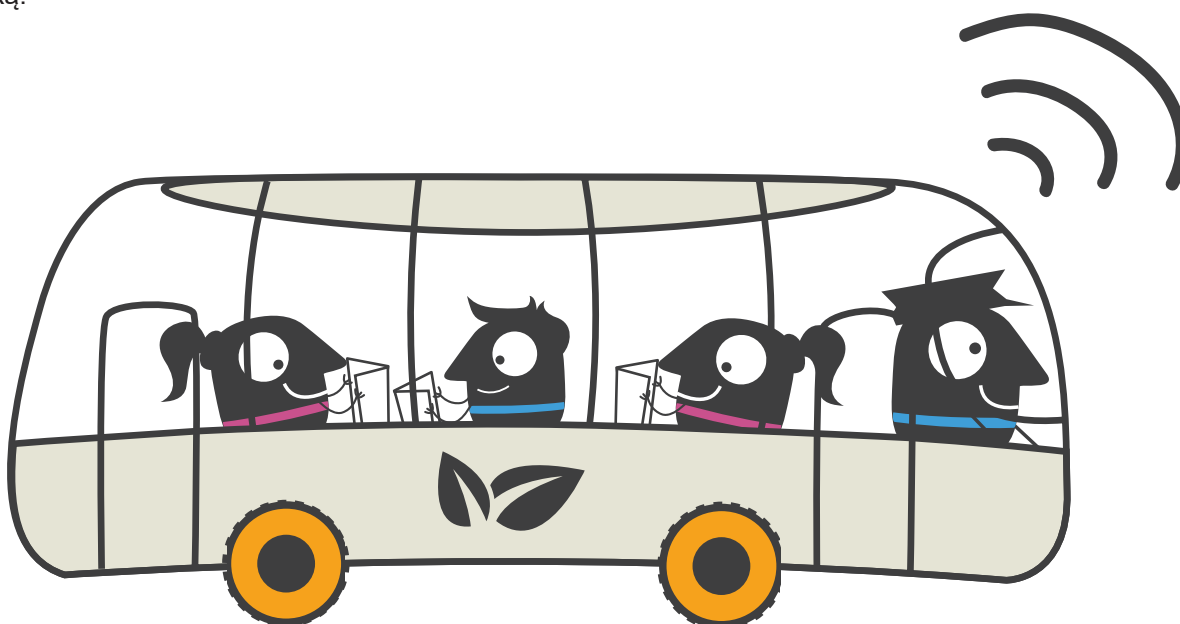

W ramach ETZT 2020 Urząd Miasta Olsztyna zorganizował konkurs „Sam sobie sterem – pieszo i rowerem”. Za pomocą aplikacji Endomondo olsztynianie „kręcili” kilometry. Celem było przemierzenie niskoemisyjnymi środkami transportu jak największej liczby kilometrów w czasie ETZT. Po osiągnięciu założonego celu 7000 km, sponsorzy przekazali kwotę 7000 zł na rzecz Świetlicy Środowiskowej Klub Narnia w Olsztynie. Akcję wsparli znani olsztynianie zachęcając na miejskim profilu Facebook do zmiany przyzwyczajeń w zakresie podróżowania, w nagrywanych przez siebie filmikach. Ponadto, każdego dnia dla osób dzielących się w komentarzu na FB swoimi nagraniami, przewidziane były nagrody związane z ETZT. W czasie Dnia bez Samochodu wszyscy właściciele i współwłaściciele samochodów mogli odbyć darmową podróż pociągami Polregio w granicach administracyjnych Olsztyna.

Ostróda

W czasie Dnia bez Samochodu w Ostródzie można było skorzystać z bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską.

**W województwie wielkopolskim
wzrosła liczba uczestników –
było to 19 podmiotów,
wobec 14 rejestracji w 2019 roku.**

Czarnków

Dzień bez Samochodu w Czarnkowie zorganizowała Rowerowa Sekcja Turystyczna. Na placu Wolności spotkały się osoby, które postanowiły udowodnić, że jazda rowerem, to nie tylko sport i rekreacja, ale również wygodny i ekologiczny sposób dojazdu do szkoły, pracy, czy innego wybranego celu. Po odebraniu upominków w postaci breloczka z latarką i okolicznościowym nadrukiem, uczestnicy ścieżką rowerową wzdłuż deptaku i ul. Wronieckiej, przez park Staszica dotarli na skraj miasta. Następnie grupa zjechała nad Noteć i ciągiem pieszo-rowerowym dojechała do przystani rzecznej, gdzie dzięki życzliwości pracowników Ośrodka Sportu i Rekreacji urządzono krótki piknik z pieczoną kielbasą, bułkami i oranżadą. Posiłek i upominki ufundowało miasto Czarnków. Wycieczkę zakończyła wspólna fotografia, a całość stała się okazją nie tylko do integracji rowerzystów, ale przede wszystkim do promocji aktywnego i zdrowego trybu życia, ściśle związanego z troską o środowisko naturalne.

Czerwonak

W związku z sytuacją epidemiologiczną ETZT w gminie Czerwonak w 2020 roku miał charakter częściowo wirtualny. W każdym dniu ETZT zorganizowane zostały inne aktywności. Były to cztery terenowe gry mobilne w różnych miejscach gminy związanych z transportem zrównoważonym (spośród uczestników, którzy wysłali do urzędu zdjęcie - dowód uczestnictwa w grze, rozlosowane zostały nagrody). Na gminnym fanpage'u na Facebooku zorganizowane zostały dwie zabawy z nagrodami dotyczące ochrony środowiska i zeroemisyjnej mobilności – osobno dla dzieci i dorosłych. W Dzień bez Samochodu na rowerzystów na nowo powstałej ścieżce rowerowej czekali z gminnymi gadżetami i rozmawiano o znaczeniu transportu zrównoważonego. W tym wyjątkowym dniu w autobusach Transkom i ZTM, a także w pociągach Kolei Wielkopolskich, podobnie jak w latach ubiegłych, można było korzystać z darmowych przejazdów (po okazaniu dowodu rejestracyjnego samochodu).

Gniezno

W ramach ETZT 2020 przez cały tydzień promowano akcję „Kręć kilometry dla Gniezna o puchar Rowerowej Stolicy Polski”. Zorganizowano ponadto spotkania rowerowe, treningi, konkurs z nagrodami „Kręcimy dla Gniezna”, bezpieczne spacerzy z udziałem dzieci i młodzieży z placówek oświatowych, pogadanki o bezpieczeństwie w trakcie trwania pandemii. Gniezno zrealizowało też Działania Trwałe dotyczące infrastruktury pieszej i rowerowej oraz transportu publicznego.

Grodzisk Wielkopolski

W dniu 19 września w Grodzisku Wielkopolskim odbył się XXI Rodzinny Rajd rowerowy pod patronatem burmistrza, zorganizowany przez Grodziskie Stowarzyszenie Cyklistów. W rajdzie brało udział 66 rowerzystów, w tym 13- cioro dzieci. Uczestnicy podzieleni zostali na dwie grupy – „Zające”, które miały dłuższą trasę (ok. 45 km) i „Jeże”, które pokonały trasę ok.34 km. Obydwie grupy zapoznały się z historią pałacu w Rakoniewicach, zwiedziły Ratusz i Izbę Pamięci w Rostarzewie. Po drodze dzieci utrwaliły sobie numery telefonów alarmowych, a ratownik medyczny przypomniał im, co należy zrobić w nagłych przypadkach. Zakończenie rajdu odbyło się na terenie Centrum Ekologiczno-Edukacyjnego „Pod chmurką”. Uczestnicy po długiej jeździe zregenerowali swe siły napojami, kanapkami, słodyczami. Na koniec rozlosowano ciekawe nagrody.

Kalisz

Miasto Kalisz w ramach tegorocznej kampanii obchodziło Dzień bez Samochodu.

Konin

W dniu 19 września w Koninie po raz XIII zorganizowano rajd rowerowy - Konińską Masę Rowerzystów 2020, czyli „Konin bez samochodu”, który w tym roku odbył się w klimacie PRL. Trasa rajdu przebiegała ulicami Konina i liczyła ponad 16 km. Z okazji 30-lecia samorządu zorganizowano grę parkową związaną tematycznie z samorządem. Na mecie rajdu w Parku Chopina odbył się festyn. Ponadto w zajezdni MZK odbył się dzień otwarty, w ramach którego zorganizowano „Rodzinny festyn wśród autobusów” oraz „Kino pod gwiazdami”. Program dnia otwartego obejmował m.in. przejażdżki autobusami z przewodnikiem, malowanie autobusu, wystawę fotografii „Historia konińskiej komunikacji miejskiej”, animacje i konkursy z nagrodami. W niedzielę 20 września zorganizowano happening pod hasłem „Zamień samochód na większy. Wybierz komunikację miejską”, który miał zobrazować, ilu kierowców samochodów osobowych zmieści się w autobusie. W dniu 22 września mieszkańcy Konina mogli korzystać z usług MZK bez biletu.

Kórnik

Kórnik po raz pierwszy skorzystał z możliwości udziału w ETZT. Dostosowując się do sytuacji epidemiologicznej, większość aktywności przeprowadzono online: konkurs na wykonanie fotografii promującej korzystanie z przyjaznych środowisku środków transportu, zachęcanie do skorzystania z przejazdów transportem publicznym na liniach ZTM w dniu 22 września na podstawie ważnego dowodu rejestracyjnego samochodu, grę WWF „Śledź swój ślad węglowy” oraz zabawę „Rowerem do szkoły”.

Krotoszyn

Krotoszyn po raz pierwszy promował ETZT i Dzień bez Samochodu. Z tej okazji burmistrz miasta zrezygnował z samochodu i przyszedł do pracy pieszo, zachęcając mieszkańców do podobnych działań.

Krzyż Wielkopolski

Tegoroczna kampania ETZT była już dwunastą edycją wydarzenia w Krzyżu Wielkopolskim, który bierze udział w kampanii od 2008 roku. Motyw przewodni kampanii „Zeroemisyjna mobilność dla każdego” został ogłoszony też tematem konkursu ekologicznego, w ramach którego dzieci ze szkoły podstawowej oraz przedszkoli przygotowały prace plastyczne zawierające treści ekologiczne ukazujące prawidłowe postawy wobec środowiska w zakresie ochrony powietrza, klimatu oraz popularyzujące różnorodne środki transportu. Do dnia 22 września 2020 r. zostało złożonych 51 prac. Wyłonionym laureatom nauczyciele placówek oświatowych wręczyli dyplomy, nagrody książkowe i gadzety nadesłane przez Ministerstwo Infrastruktury.

Leszno

Po jedenastoletniej przerwie do obchodów ETZT ponownie przyłączyło się Leszno, promując kampanię w mediach społecznościowych miasta.

Ostrów Wielkopolski

W ramach ETZT 2020 zorganizowany został Dzień bez Samochodu, w czasie którego pasażerowie wszystkich linii autobusowych korzystali z bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską.

Piła

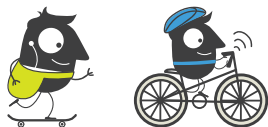
W Piłe obchodzono Dzień bez Samochodu.

Poznań

Czternasta edycja kampanii ETZT w Poznaniu, ze względu na sytuację epidemiologiczną, skupiła się na promowaniu darmowych przejazdów w Dniu bez Samochodu na liniach ZTM, na podstawie ważnego dowodu rejestracyjnego samochodu. Wspólnie z Poznaniem zrównoważony transport promował samorząd województwa wielkopolskiego – 22 września na dowód rejestracyjny także można było podróżować pociągami Kolei Wielkopolskich oraz POLREGIO (w granicach Wielkopolski) i przesiąść się na transport ZTM. W niedzielę, 20 września, MPK w Poznaniu zorganizowało transportową grę miejską, a ZTM Poznań zadbał o bezpieczeństwo pasażerów rozdając przez cały tydzień w Punktach Obsługi Klienta gustowne „tramwajowe” odbłaski. Podczas ETZT 2020 pracownicy Zarządu Dróg Miejskich wkładali za wycieraczki aut zaparkowanych w strefie parkowania ulotki, mające zachęcić kierowców do skorzystania z bezpłatnego transportu publicznego w dniu 22 września.

Głównym działaniem, które w tym roku gmina realizowała na rzecz promocji rowerowego stylu życia była realizacja projektu „Turystyka dwukołowa zmierza do Ludwikowa”, w ramach którego zaplanowano wyposażenie wybudowanej w ubiegłym roku wypożyczalni rowerów na szlaku turystycznym (stojaki do rowerów, stacja napraw rowerów oraz ławka solarna z możliwością ładowania telefonu dla turystów). Ludwików to miejsce, w którym odremontowano również schronisko młodzieżowe w sąsiedztwie planowanej wypożyczalni. Wszystkie te elementy tworzą pełną bazę do promocji turystyki rowerowej wśród mieszkańców i przyjezdnych. W ramach ETZT odbyła się prezentacja projektu na zebraniach wiejskich na terenie gminy Przygodzice.

Gmina Śrem realizowała Działania Trwałe, związane z zapewnieniem warunków do rozwoju transportu pieszego i rowerowego: zbudowano ciągi pieszo-rowerowe i parkingi dla rowerów, wdrożono system Śremskiego Roweru Miejskiego, funkcjonuje sieć samoobsługowych stacji naprawy rowerów, prowadzone jest znakowanie rowerów przez Straż Miejską w Śremie, a pracownicy Urzędu Miejskiego w Śremie wykorzystują rowery do celów służbowych. Ponadto, realizowany jest program doświetlenia przejść dla pieszych, z których wiele wyposażonych jest w inteligentny system wykrywania pieszego i sygnalizację dźwiękową. Funkcjonuje komunikacja miejska – bezpłatna przez cały rok, dostosowywana do potrzeb mieszkańców w zakresie częstotliwości kursowania i przebiegu linii, docierająca do dużych zakładów pracy. W Śremie powstały dwa węzły przesiadkowe z systemem informacji parkingowej oraz stacja ładowania pojazdów elektrycznych. Ponadto przyjęto „Strategię rozwoju elektromobilności dla gminy Śrem na lata 2020-2036”.

Tarnowo Podgórne

Po ponad dziesięcioletniej przerwie do kampanii ETZT przyłączyła się ponownie gmina Tarnowo Podgórne, rejestrując wszystkie trzy typy aktywności. W czasie ETZT prowadzono kampanię informacyjną dla mieszkańców dotyczącą zrealizowanych Działaniach Trwałych na rzecz zrównoważonego transportu. W gminie rozbudowano ścieżki rowerowe, kupiono nowe autobusy, rozbudowano bazę komunikacji autobusowej. W ramach ETZT rozdawano przewodniki rowerowe zachęcające do aktywnego spędzania wolnego czasu, a 22 września w ramach Dnia bez Samochodu zachęcano do korzystania z transportu autobusowego z ważnym dowodem rejestracyjnym. Pracownicy Urzędu Gminy Tarnowo Podgórne w ten dzień przyjechali do pracy na rowerach.

Trzcianka

Pierwszy raz w ETZT wzięła udział Trzcianka. Przed budynkiem biblioteki miejskiej odbyła się krótka akcja „Hulaj z hulajnogą” promująca ideę Dnia bez Samochodu, która została połączona z czytaniem limeryków Wisławy Szymborskiej. W akcji wzięli udział czytelnicy wraz z pracownikami biblioteki. Akcja miała na celu zwrócenie uwagi na ochronę środowiska oraz promowanie czytelnictwa.

Wągrowiec

W 2020 roku miasto było zmuszone mocno zmodyfikować program obchodów ETZT ze względu na trwającą epidemię COVID-19. Akcja została ograniczona do promocji Wągrowieckiego Roweru Miejskiego. Za pośrednictwem miejskiej strony internetowej oraz profilii na Facebooku zachęcano mieszkańców do wyboru tego środka lokomocji. Zorganizowano konkurs fotograficzny oraz akcję promującą bezpieczne użytkowanie rowerów miejskich podczas pandemii. Do promocji tego środka lokomocji zachęcali na swoich profilach burmistrz i jego zastępca. Wągrowiecki Rower Miejski pod koniec drugiego sezonu ma już 3773 użytkowników. W 2020 roku, w związku z licznymi prośbami mieszkańców, miasto postanowiło wydłużyć sezon rowerowy do końca listopada.

Złotów

W Złotowie wdrożono liczne Działania Trwałe z zakresu rozwoju infrastruktury rowerowej, pieszej oraz transportu publicznego.

W województwie zachodniopomorskim swoje kampanie zarejestrowało 9 podmiotów, o 2 mniej niż w roku 2019.

Białogard

W tym roku w Białogardzie zarejestrowano wszystkie trzy typy aktywności. W czasie kampanii skupiono się na promocji idei ETZT w mediach społecznościowych, zachęcając mieszkańców do pozostawienia własnych środków transportu i skorzystania z bezpłatnej komunikacji miejskiej w czasie Dnia bez Samochodu.

Bobolice

Do tegorocznej akcji ETZT 2020 przyłączyły się: OTKKF BICYKL Bobolice, żłobek miejski w Bobolicach „ELFIKI”, przedszkole, świetlica wiejska Gozd, Biblioteka w Bobolicach wraz z filią w Dargini, ŚDS „ODNOWA” w Bobolicach oraz placówki oświatowe z terenu Gminy Bobolice: SP BOBOLICE, DARGIŃ, KŁANINO, DRZEWIANY. W czasie ETZT przeprowadzono: rajdy rowerowe oraz marsze nordic walking połączone z akcją „Sprzątanie Świata”, wyścigi rowerowe sprawnościowe, pogadanki i zajęcia sprawnościowe i manualne na temat zrównoważonego transportu oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym, konkursy. Biblioteka w czasie Dnia bez Samochodu przygotowała dla czytelników książki oraz prezentacje dotyczące bezpieczeństwa na drodze.

Choszczno

W Choszcznie zarejestrowano Tydzień Działań.

Czaplinek

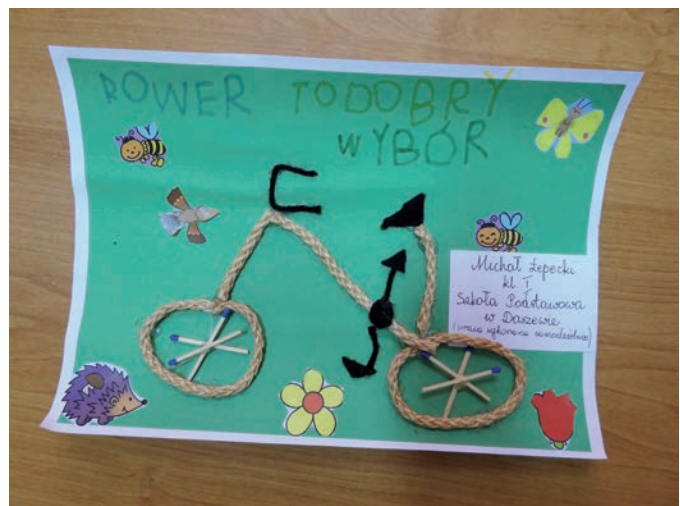

Czaplinek zorganizował konkurs rysunkowy dla młodzieży szkolnej i grup przedszkolnych pod tytułem: „Moje miasto bez samochodu”. Dla zwycięzców przewidziano gadżety rowerowe.

Karlino

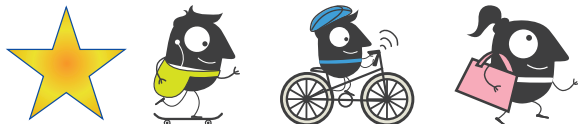

W Karlinie wydarzeniem inauguracyjnym ETZT była akcja informacyjna Straży Miejskiej. Strażnicy, poruszając się na rowerach, informowali mieszkańców czym jest ETZT, wręczali ulotki dotyczące kampanii. Ogłoszono konkurs plastyczny dla dzieci zatytułowany „Jak rozumiesz zrównoważony transport?”. Do udziału zaproszeni zostali uczniowie ze szkół podstawowych z terenu gminy Karlino. Spośród zgłoszonych prac wyłoniono zwycięzców, którzy otrzymali gadżety związane z ETZT. W czasie Dnia bez Samochodu na profilu Facebook „Karlino-Gmina z Energią” został ogłoszony konkurs fotograficzny, aby pokazać, jak mieszkańcy gminy Karlino w tym dniu poruszają się m.in. w drodze do pracy, szkoły czy na codzienne zakupy. Najbardziej kreatywne zdjęcia nagrodzono gadżetami, które dostarczył krajowy koordynator ETZT. Podczas zrównoważonego tygodnia obowiązywał 50% rabat na wejściówki do karlińskiej siłowni na hasło „Mobilny Tydzień Karlino”.

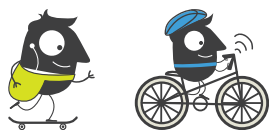
Koszalin

W Koszalinie zadeklarowano zainteresowanie zrównoważonym transportem, poprzez rejestrację udziału w ETZT.

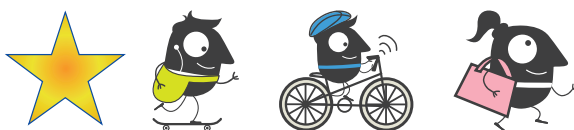
Stargard

Stargard wdrożył liczne Działania Trwałe. Obchodzono również Dzień bez Samochodu.

Szczecin

Z okazji tegorocznego hasła „Zeroemisyjna mobilność dla każdego” w Szczecinie zorganizowano m.in. wielkie liczenie rowerzystów w ramach pomiaru ruchu rowerowego, Park(ing) Day na Starym Mieście, akcję w mediach społecznościowych „Hulaj dusza #3 kółka w ruchu”, konkurs na nazwę osoby, która jeździ na hulajnodze, finał kampanii edukacyjnej „Savoir vivre na hulajnodze” i paradę na hulajnogach. Dzień bez Samochodu to bezpłatne przejazdy autobusami i tramwajami.

Świnoujście

W Świnoujściu zarejestrowano Tydzień Działań, wdrożono Działania Trwałe oraz obchodzono Dzień bez Samochodu.

MOBILITYACTION
registered at www.mobilityweek.eu

Wśród 901 działań z 50 państw z całego świata, 41 akcji zarejestrowały w czasie ETZT 2020 podmioty z Polski. Rejestracja działań promujących zrównoważoną mobilność, czyli właśnie Mobility Actions, jest możliwa w dowolnym momencie w ciągu roku dla podmiotów takich jak: grupy ludzi, organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni, instytucje badawcze i dydaktyczne, władze lokalne i krajowe, instytucje publiczne oraz firmy publiczne i prywatne. Mobility Actions może być ograniczona do określonego dnia lub mieć charakter okresowy i trwać kilka tygodni czy miesięcy.

Dużą aktywnością w roku 2020 odznaczały się podmioty z terenu województwa łódzkiego, m.in. Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, który promował zrównoważoną mobilność, w szczególności transport zbiorowy, poprzez rejestrację takich działań jak: „Wojewódzkie przewozy autobusowe”, „Bezpieczna infrastruktura drogowa i rowerowa”, „Zeroemisyjne Łódzkie”, „Województwo Łódzkie pociągiem, autobusem i rowerem”. W czasie Dnia bez Samochodu do bezpłatnych przejazdów wszystkimi liniami komunikacji publicznej za okazaniem dowodu rejestracyjnego samochodu, motocykla czy skutera zapraszał m.in. PKS w Sieradzu, Bełchatowie, Opocznie, Łęczycy, Sieradz, Skierniewicach czy Tomaszowie Mazowieckim. Tradycyjnie do obchodów Dnia bez Samochodu przyłączyły się spółki kolejowe, m.in. Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o., POLREGIO, Łódzka Kolej Aglomeracyjna, oferując bezpłatny przejazd pociągiem w dniu za okazaniem dowodu rejestracyjnego samochodu. PKP Intercity przygotowało specjalną ofertę dla cyklistów „Rower za złotówkę z PKP Intercity”. Od 16 do 22 września 2020 roku mogli oni przewieźć jednoślad za symboliczną złotówkę. Warszawska Kolej Dojazdowa sp. z o.o. zorganizowała wiele ciekawych wydarzeń, w tym piknik na terenie swojej siedziby. Działania na rzecz rozwoju zrównoważonego transportu zarejestrowało Stowarzyszenie Metropolia Krakowska. W ramach obchodów ETZT odbywały się też aktywności online. Ministerstwo Klimatu przygotowało bezpłatne webinarium „15-minutowe miasto pandemii”, dotyczące wpływu, jaki COVID-19 miał na trendy w planowaniu i projektowaniu miast, stając się motorem zmian w tworzeniu i rozwijaniu infrastruktury miejskiej. Polskie Stowarzyszenie Paliw Alternatywnych oraz Krajowy Ośrodek Zmian Klimatu – IOS-PIB zorganizowali panel ekspercki poświęcony tematowi stopniowego wycofywania pojazdów spalinowych i metodom osiągnięcia tego celu. Ministerstwo Infrastruktury promowało zeroemisyjną aktywność i ruch rowerowy: każdy pracownik, który przyjechał na rowerze w czasie ETZT mógł bezpłatnie skorzystać z serwisu naprawczego rowerów oraz otrzymywał voucher na lunch.

Wszystkie zarejestrowane akcje wraz z dokładnym opisem dostępne są na stronie <http://www.mobilityweek.eu/registered-actions/?country=PL>.

21. Podsumowanie

W tym szczególnym roku działania przygotowawcze Ministerstwa Infrastruktury, krajowego koordynatora kampanii ETZT w Polsce, skoncentrowane były na zwiększaniu świadomości polskich samorządów w zakresie możliwości organizacji wydarzeń w bezpieczny i odpowiedni do lokalnej sytuacji sposób. Jeszcze przed wybuchem pandemii COVID-19, w dniu 29 stycznia 2020 r. w Ministerstwie Infrastruktury odbyła się konferencja podsumowująca kampanię Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu 2019 w Polsce, na którą zaproszono przedstawicieli wszystkich uczestników. W trakcie konferencji ogłoszono wyniki drugiej edycji Konkursu Ministra Infrastruktury „Polskie Nagrody ETZT”. W trzech ocenianych kategoriach konkursowych wpłynęło prawie 60 interesujących aplikacji. Laureatami nagród w roku 2019 zostali:

Miasto Katowice otrzymało nagrodę ETZT za najlepszą kampanię lokalną dla dużego miasta/gminy (powyżej 50.000) ze względu na kompleksowe i złożone działania, powiązanie ich z hasłem przewodnim „Bezpieczny ruch pieszy i rowerowy” oraz konsekwentne dążenie do zmiany przyzwyczajeń mobilnościowych mieszkańców (m.in. poszerzanie stref uspokojonego ruchu i strefy Tempo 30, promocja pilotażowego projektu MUV – Mobility Urban Values, otwarcie przy ulicy Teatralnej pierwszego „parkletu” w Katowicach, miejsca do odpoczynku wśród zieleni);

Miasto Świnoujście otrzymało nagrodę ETZT za najlepszą kampanię lokalną dla małego miasta/gminy (poniżej 50.000 mieszkańców) z uwagi na znakomite zaplanowanie i strategiczne podejście do promocji ETZT z wykorzystaniem identyfikacji wizualnej oraz pełnego zakresu mediów tradycyjnych i społecznościowych, uzyskanie szerokiego zaangażowania mieszkańców oraz realizację nowej wizji przestrzeni publicznej - wdrożenie środka trwałego w postaci atrakcyjnej infrastruktury pieszo-rekreacyjnej tj. Promenady Zdrowia, która przybliży morze i plażę mieszkańcom i turystom.

Nagrodę ETZT w kategorii „najbardziej innowacyjne działanie, aktywność dla miasta, gminy, grupy ludzi, organizacji pozarządowej, partnera społecznego, instytucji badawczej/dydaktycznej, władzy lokalnej/krajowej, instytucji publicznej, przedsiębiorstwa publicznego/prywatnego” przyznano **Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Łódzkiego** za realizację przy współpracy z partnerem, tj. Łódzką Koleją Aglomeracyjną, cieszącego się dużym zainteresowaniem projektu “Kolejowe niedziele” (cykl 9 bezpłatnych przejazdów pociągami do miejsc ciekawych przyrodniczo w regionie). Projekt w innowacyjny sposób łączył wykorzystanie połączeń kolejowych jako ekologicznych środków transportu z promocją ruchu pieszego i walorów przyrodniczych województwa łódzkiego, zgodnie z hasłem kampanii „Chodź z nami” .

Zgodnie z regulaminem II edycji Konkursu, **województwo małopolskie** otrzymało wyróżnienie za największą aktywność z uwagi na ilość rejestracji w porównaniu z liczbą jednostek samorządu terytorialnego z terenu danego województwa.

W kolejnych miesiącach 2020 roku Ministerstwo Infrastruktury kontynuowało współpracę z Sekretariatem Europejskim kampanii i prowadziło działania informacyjno-promocyjne. Ze względu na ograniczenia, spotkania dla zainteresowanych regionalnych i lokalnych koordynatorów ETZT odbyły się w tym roku online, w II i III kwartale 2020 r. Pulę materiałów promocyjnych, przygotowaną tradycyjnie we współpracy z Centrum Unijnych Projektów Transportowych, przesłano przed rozpoczęciem kampanii do samorządów, które zarejestrowały się na stronie www.mobilityweek.eu w odpowiednim terminie.

Należy podkreślić, że pomimo trudnej sytuacji związanej z pandemią, kampania ETZT w Polsce w roku 2020 okazała się bardzo udana. Dzięki zaangażowaniu władz samorządowych po raz kolejny pobito rekord z lat ubiegłych, jeśli chodzi o ilość rejestracji. Jednocześnie wiele podmiotów zdecydowało się na organizację obchodów ETZT po raz pierwszy, co świadczy o znaczeniu, jakie dla lokalnych społeczności mają zagadnienia związane ze zrównoważoną mobilnością.

Dlatego Ministerstwo Infrastruktury będzie kontynuować działania mające na celu dalszą popularyzację kampanii ETZT wśród samorządów i innych podmiotów, gdyż promuje ona zachowania zgodne z zasadami zrównoważonego transportu oraz wpływa na stopniowe zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności. Wybór bardziej przyjaznych dla środowiska sposobów przemieszczania się to niezbędny element, który może przyczynić się do wprowadzenia transportu europejskiego na właściwe tory w przyszłości.

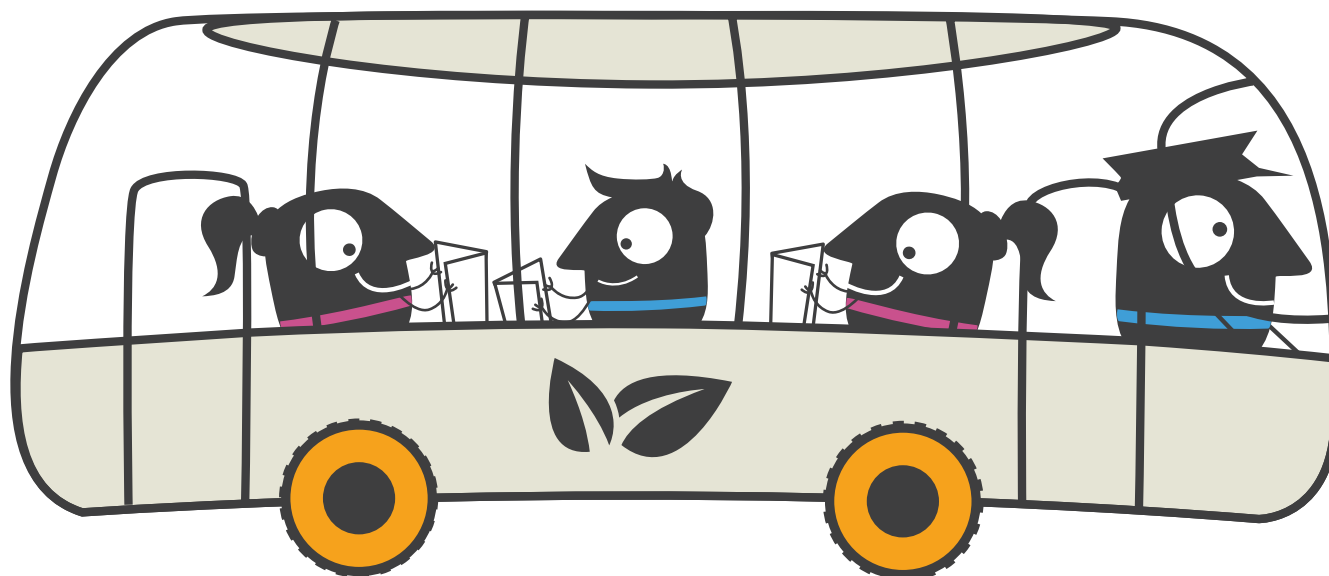

Opublikowano przez Ministerstwo Infrastruktury, grudzień 2020 roku.

Raport jest bezpłatny i nie może być sprzedawany.

Numer ISBN: 978-83-955855-2-4

Zastrzeżenie: wszelkie materiały i zdjęcia zostały przekazane na potrzeby Raportu przez organizatorów kampanii w poszczególnych miastach/gminach lub zaczerpnięte ze strony www.mobilityweek.eu. Ministerstwo Infrastruktury nie bierze odpowiedzialności za treści zawarte w raporcie, nie mogą być one traktowane jako stanowisko Ministerstwa. Ministerstwo nie gwarantuje precyzji danych zawartych w raporcie i nie bierze odpowiedzialności za konsekwencje ich wykorzystania.

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

